

Consiliul
Uniunii Europene

**Bruxelles, 29 iunie 2018
(OR. en)**

**7965/18
ADD 5**

**Dosar interinstituțional:
2018/0092 (NLE)**

**WTO 69
SERVICES 18
COASI 86**

ACTE LEGISLATIVE ȘI ALTE INSTRUMENTE

Subiect: Acord de parteneriat economic între Uniunea Europeană și Japonia

ANEXA II

REZERVE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE MĂSURILE VIITOARE

Lista Uniunii Europene

Note preliminare

1. Lista Uniunii Europene stabilește, la articolul 8.12 și la articolul 8.18, rezervele formulate de Uniunea Europeană în ceea ce privește măsurile viitoare care nu respectă obligațiile impuse la:
 - (a) articolul 8.7 sau articolul 8.15;
 - (b) articolul 8.8 sau articolul 8.16;
 - (c) articolul 8.9 sau articolul 8.17;

- (d) articolul 8.10; sau
 - (e) articolul 8.11.
2. Rezervele uneia dintre părți nu aduc atingere drepturilor și obligațiilor părților în conformitate cu GATS.
3. Fiecare rezervă include următoarele elemente:
- (a) „sectorul” se referă la sectorul general în care este adoptată rezerva;
 - (b) „subsectorul” se referă la sectorul specific în care este adoptată rezerva;
 - (c) „clasificarea sectorului de activitate” se referă, după caz, la activitatea acoperită de rezervă conform CPC, ISIC rev. 3.1 sau astfel cum se descrie în mod expres în rezerva uneia dintre părți;
 - (d) „tipul de rezervă” specifică obligația menționată la punctul 1 pentru care a fost adoptată rezerva;

- (e) „descrierea” stabilește domeniul de aplicare al sectorului, al subsectorului sau al activităților vizate de rezervă; și
 - (f) „măsurile existente” cuprind, din motive de transparență, măsurile existente care se aplică sectorului, subsectorului sau activităților vizate de rezervă.
4. În interpretarea unei rezerve, sunt luate în considerare toate elementele rezervei. Elementul „descriere” prevalează asupra tuturor celorlalte elemente.
5. O rezervă adoptată la nivelul Uniunii Europene se aplică unei măsuri a Uniunii Europene și a unui stat membru al Uniunii Europene la nivel central, precum și unei măsuri a unui guvern dintr-un stat membru al Uniunii Europene, cu excepția cazului în care rezerva exclude un stat membru al Uniunii Europene. O rezervă adoptată de un stat membru al Uniunii Europene se aplică unei măsuri a unui guvern la nivel central, regional sau local în statul membru respectiv. În scopul rezervelor Belgiei, nivelul de guvernare central cuprinde guvernul federal și guvernele regiunilor și comunităților, întrucât fiecare dintre acestea are puteri legislative echivalente. În scopul rezervelor Uniunii Europene și ale statelor sale membre, un nivel de guvernare regional în Finlanda înseamnă Insulele Åland.

6. Prezenta listă se aplică numai teritoriilor Uniunii Europene în conformitate cu articolul 1.3 alineatul (1) litera (a) și este relevantă doar în contextul relațiilor comerciale ale Uniunii Europene și ale statelor sale membre cu Japonia. Ea nu afectează drepturile și obligațiile statelor membre care decurg din dreptul Uniunii Europene.

7. Lista de mai jos nu include măsuri cu privire la cerințele și procedurile de calificare, la standardele tehnice și la cerințele și procedurile de autorizare atunci când acestea nu reprezintă o limitare a accesului pe piață sau a tratamentului național în sensul articolelor 8.7, 8.8, 8.15 și 8.16. Măsurile de acest tip (de exemplu, obligativitatea obținerii unei autorizații, obligații de servicii universale, obligativitatea de a dispune de calificări recunoscute în sectoarele reglementate, obligativitatea promovării unor examene, inclusiv examene de limbă și orice cerințe nediscriminatorii conform cărora anumite activități nu se pot desfășura în zone protejate), chiar dacă nu sunt enumerate, se aplică în orice caz.

8. Pentru mai multă certitudine, în cazul Uniunii Europene, obligația de a acorda tratamentul național nu implică cerința de a extinde la persoanele fizice sau juridice din Japonia tratamentul acordat într-un stat membru, în temeiul TFUE sau al oricăror măsuri adoptate în temeiul acestui tratat, inclusiv în ceea ce privește punerea lor în aplicare în statele membre, pentru:

- (i) persoane fizice sau rezidenți ai unui stat membru al Uniunii Europene; sau
- (ii) persoane juridice care sunt constituite sau organizate în temeiul legislației unui alt stat membru sau a Uniunii Europene și care au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru al Uniunii Europene.

Un astfel de tratament național este acordat persoanelor juridice care sunt constituite sau organizate în temeiul legislației unui stat membru sau a Uniunii Europene și care au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru, inclusiv celor care sunt deținute sau controlate de persoane fizice sau juridice din Japonia.

9. În sensul prezentei liste, „ISIC Rev. 3.1” înseamnă Clasificarea internațională standard, pe industrie, a tuturor activităților economice, astfel cum este stabilită de Oficiul Statistic al Organizației Națiunilor Unite, *Statistical Papers*, seria M, nr. 4, ISIC Rev. 3.1, 2002.
10. Pentru mai multă certitudine, măsurile nediscriminatorii nu reprezintă o limitare a accesului pe piață în sensul articolelor 8.7 și 8.15 în cazul:
- (a) unei măsuri care impune separarea proprietății asupra infrastructurii de proprietatea asupra produselor sau serviciilor furnizate prin intermediul infrastructurii respective, pentru a asigura o concurență loială, de exemplu, în domeniul energiei, al transporturilor și al telecomunicațiilor;
 - (b) unei măsuri care restricționează concentrarea proprietății pentru a asigura o concurență loială;
 - (c) unei măsuri care vizează să asigure conservarea și protejarea resurselor naturale și a mediului, inclusiv o limitare a disponibilității, a numărului și a domeniului de aplicare a concesiilor acordate, precum și impunerea unui moratoriu sau a unei interdicții;
 - (d) unei măsuri care să limiteze numărul autorizațiilor acordate pe fondul constrângerilor tehnice sau fizice, de exemplu, spectrele și frecvențele de telecomunicații; sau

- (e) unei măsuri care impune ca un anumit procent din acționarii, proprietarii, asociații sau directorii unei întreprinderi să fie calificați sau să practice o anumită profesie, cum ar fi avocați sau contabili.
11. Măsurile care afectează activitățile de cabotaj în cadrul serviciilor de transport maritim nu sunt enumerate în prezenta listă, deoarece sunt excluse din domeniul de aplicare al capitolului 8 secțiunea B, în temeiul articolului 8.6 alineatul (2) litera (a) și al capitolului 8 secțiunea C, în temeiul articolului 8.14 alineatul (2) litera (a).
12. În lista de rezerve de mai jos sunt utilizate următoarele abrevieri:

UE	Uniunea Europeană, incluzând toate statele sale membre
AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaria
CY	Cipru
CZ	Republica Cehă
DE	Germania
DK	Danemarca
EE	Estonia
EL	Grecia
ES	Spania

FI Finlanda
FR Franța
HR Croația
HU Ungaria
IE Irlanda
IT Italia
LT Lituania
LU Luxemburg
LV Letonia
MT Malta
NL Țările de Jos
PL Polonia
PT Portugalia
RO România
SE Suedia
SI Slovenia
SK Republica Slovacă
UK Regatul Unit

Lista rezervelor:

Rezerva nr. 1 – Toate sectoarele

Rezerva nr. 2 – Servicii profesionale – servicii juridice

Rezerva nr. 3 – Servicii profesionale – servicii legate de sănătate și vânzarea cu amănuntul a produselor farmaceutice

Rezerva nr. 4 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de cercetare și dezvoltare

Rezerva nr. 5 – Servicii pentru întreprinderi – servicii imobiliare

Rezerva nr. 6 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de închiriere sau leasing

Rezerva nr. 7 – Servicii pentru întreprinderi – servicii prestate de agențiile de recuperare și servicii de raportare a creditului

Rezerva nr. 8 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de plasare

Rezerva nr. 9 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de investigație și securitate

Rezerva nr. 10 – Servicii pentru întreprinderi – alte servicii pentru întreprinderi

Rezerva nr. 11 – Telecomunicații

Rezerva nr. 12 – Construcții

- Rezerva nr. 13 – Servicii de distribuție
- Rezerva nr. 14 – Servicii de învățământ
- Rezerva nr. 15 – Servicii de mediu
- Rezerva nr. 16 – Servicii financiare
- Rezerva nr. 17 – Servicii sociale și de sănătate
- Rezerva nr. 18 – Servicii turistice și servicii legate de călătorii
- Rezerva nr. 19 – Servicii recreative, culturale și sportive
- Rezerva nr. 20 – Servicii de transport și servicii auxiliare serviciilor de transport
- Rezerva nr. 21 – Agricultură, pescuit și apă
- Rezerva nr. 22 – Activități referitoare la energie
- Rezerva nr. 23 – Alte servicii neincluse în altă parte

Rezerva nr. 1 – Toate sectoarele

Sectorul:	Toate sectoarele
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație Interzicerea cerințelor de performanță
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii
Descriere:	

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Prezența comercială

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

UE: Serviciile care sunt considerate servicii de utilități publice la nivel național sau local pot fi supuse monopolului public sau drepturilor exclusive acordate operatorilor privați.

Există servicii de utilități publice în sectoare precum serviciile conexe de consultanță științifică și tehnică, serviciile de cercetare și dezvoltare (C&D) în domeniul științelor sociale și al științelor umaniste, serviciile de testare și analiză tehnică, serviciile de mediu, serviciile de sănătate, serviciile de transport și serviciile auxiliare tuturor modurilor de transport. Deseori, pentru aceste servicii se acordă drepturi exclusive unor operatori privați, de exemplu operatorilor care beneficiază de concesiuni din partea autorităților publice, sub rezerva anumitor obligații specifice referitoare la servicii. Având în vedere faptul că serviciile de utilități publice există deseori și la nivel subcentral, nu este practic să se facă o enumerare sectorială detaliată și exhaustivă. Această rezervă nu se aplică în telecomunicații și în serviciile din domeniul informaticii sau cele conexe acestora.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FI**: Restricții privind dreptul persoanelor fizice care nu au cetățenie regională în Åland și al persoanelor juridice de a achiziționa și a deține bunuri imobile în insulele Åland fără a obține o aprobare din partea autorităților competente ale insulelor Åland. Restricții privind dreptul de stabilire și dreptul de a desfășura activități economice de către persoanele fizice care nu beneficiază de cetățenie regională în Åland sau de către orice întreprindere, fără a obține permisiunea autorităților competente ale insulelor Åland.

Măsurile existente:

FI: *Ahvenanmaan maanhankintalaki* (Actul privind achiziția de terenuri în Åland) (3/1975), s. 2; și

Ahvenanmaan itsehallintolaki (Actul privind autonomia Åland) (1144/1991), s. 11.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, interzicerea cerințelor de performanță, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **FR:** Tipuri de stabilire – în conformitate cu articolele L151-1 și R153-1 din codul monetar și financiar, investițiile străine făcute în Franța în sectoarele enumerate la articolul R153-2 al respectivului cod fac obiectul unei autorizări prealabile din partea ministrului economiei.

Măsurile existente:

FR: Codul monetar și financiar, articolele L151-1, R153-1.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **FR**: Tipuri de stabilire – limitarea participării străine în societățile nou privatizate la o sumă variabilă din capitalul propriu oferit publicului, stabilită de guvernul francez de la caz la caz. Pentru desfășurarea anumitor activități comerciale, industriale sau artisanale, este necesară o autorizație specifică dacă administratorul nu este titularul unui permis de ședere permanent.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **HU**: Prezența comercială ar trebui să fie sub forma unei societăți cu răspundere limitată, societăți pe acțiuni sau reprezentanțe. Admiterea inițială ca sucursală nu este autorizată, cu excepția serviciilor financiare.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: Anumite activități economice legate de exploatarea sau utilizarea proprietății de stat sau publice fac obiectul concesiunilor acordate în temeiul dispozițiilor legii privind concesiunile.

În cadrul corporațiilor comerciale în care statul sau o municipalitate deține o participație la capital care depășește 50 %, orice tranzacții în vederea cedării activelor fixe ale corporației, pentru încheierea de contracte de achiziționare de participații, închiriere, activitate comună, credit, garantare a creanțelor, precum și subscrierea la orice obligație care decurge din cambii fac obiectul autorizării sau permisiunii acordate de Agenția de privatizare sau de alte organisme de stat sau regionale, în funcție de care dintre acestea este autoritatea competentă. Această rezervă nu se aplică în industria minieră și extractivă, care face obiectul unei rezerve separate din Lista Uniunii Europene, anexa I la Anexa 8-B.

În **IT**: Guvernul poate exercita anumite prerogative speciale în întreprinderile care își desfășoară activitatea în domeniile apărării și securității naționale, precum și în anumite activități de importanță strategică din domeniile energiei, transporturilor și comunicațiilor. Aceasta se referă la toate persoanele juridice care exercită activități considerate de importanță strategică în domeniile apărării și securității naționale, nu numai la societățile privatizate.

În cazul în care există o amenințare de prejudiciere gravă a intereselor esențiale de apărare și securitate națională, guvernul are următoarele prerogative speciale:

- (i) de a impune condiții specifice în ceea ce privește achiziționarea de acțiuni;

- (ii) drept de veto în ceea ce privește adoptarea de rezoluții referitoare la operațiuni speciale, precum transferurile, fuziunile, divizarea și schimbarea activității; sau
- (iii) de a respinge achiziția de acțiuni în cazul în care cumpărătorul încearcă să dețină un nivel de participare la capital care este de natură să aducă atingere intereselor de apărare și securitate națională.

Orice rezoluție, act sau tranzacție (transfer, fuziune, divizare, schimbarea activității sau reziliere) în legătură cu bunuri strategice din domeniile energiei, transporturilor și comunicațiilor trebuie să fie comunicată de către societatea respectivă cabinetului prim-ministrului. În special, trebuie să se notifice achizițiile realizate de orice persoană fizică sau juridică din afara Uniunii Europene, prin care respectiva persoană obține controlul asupra societății.

Prim-ministrul poate exercita următoarele prerogative speciale:

- (i) are drept de veto pentru orice rezoluție, act și tranzacție care constituie o amenințare deosebită de prejudiciere gravă a intereselor publice în domeniul securității și al exploataării rețelelor și serviciilor de aprovizionare;
- (ii) impune condiții specifice pentru a garanta interesul public; sau
- (iii) respinge o achiziție în cazuri excepționale de risc la adresa intereselor esențiale ale statului.

Criteriile pe baza cărora se evaluează caracterul real sau deosebit al unei amenințări, precum și condițiile și procedurile de exercitare a prerogativelor speciale sunt prevăzute în lege.

Măsurile existente:

IT: Legea nr. 56/2012 privind prerogativele speciale asupra societăților care își desfășoară activitatea în domeniile apărării și securității naționale, energiei, transporturilor și comunicațiilor și

Decretul prim-ministrului DPCM 253 din 30.11.2012 de definire a activităților de importanță strategică din domeniile apărării și securității naționale.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate, interzicerea cerințelor de performanță, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **LT:** Întreprinderile de importanță strategică pentru securitatea națională, care trebuie să aparțină statului în virtutea dreptului de proprietate (proporția de capital care poate fi deținut de persoane private, cetățeni proprii sau străini, în conformitate cu interesele în materie de securitate națională, în ceea ce privește investițiile în întreprinderi, sectoare și instalații de importanță strategică pentru securitatea națională, procedura și criteriile de determinare a conformității eventualilor investitori naționali și a eventualelor întreprinderi participante etc.).

Măsurile existente:

LT: Legislația privind întreprinderile și instalațiile de importanță strategică pentru securitatea națională și alte întreprinderi importante pentru asigurarea securității naționale a Republicii Lituania din 10 octombrie 2002 nr. IX-1132 (astfel cum a fost modificată ultima dată la 30 iunie 2016 prin Legea nr. XII-1272).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național și membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **SE:** Cerințe discriminatorii pentru fondatori, echipa de conducere și consiliile de administrație atunci când noi forme de asocieri juridice sunt încorporate în dreptul suedez.

(b) Achiziționarea de bunuri imobile

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **HU:** Achiziționarea de proprietăți ale statului.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **HU**: Achiziționarea de terenuri arabile de către persoanele juridice străine și persoanele fizice nerezidente, inclusiv referitoare la procesul de autorizare pentru achiziționarea de terenuri arabile.

Măsurile existente:

HU: Legea CXXII din 2013 privind circulația terenurilor agricole și forestiere [capitolul II (paragrafele 6-36) și capitolul IV (paragrafele 38-59)]; și
Legea CCXII din 2013 privind anumite dispoziții și măsuri tranzitorii referitoare la Legea CXXII din 2013 privind circulația terenurilor agricole și forestiere [capitolul IV (paragrafele 8-20)].

În **LV**: Achiziționarea de terenuri rurale de către resortisanți ai Japoniei sau ai unei țări terțe, inclusiv în ceea ce privește procesul de autorizare pentru achiziționarea de terenuri rurale.

Măsurile existente:

LV: Legea privind privatizarea terenurilor în zonele rurale, articolele 28, 29, 30.

în **SK:** Societățile sau persoanele fizice străine nu pot achiziționa terenuri agricole și forestiere în afara limitelor intravilanului unei municipalități și nici anumite alte terenuri (de exemplu resurse naturale, lacuri, râuri, drumuri publice etc.). Din motive de transparență, reglementările referitoare la destinația terenurilor prevăzute în Legea nr. 44/1988 privind protejerea și exploatarea resurselor naturale la momentul semnării prezentului acord nu reprezintă o măsură neconformă.

Măsurile existente:

SK: Legea nr. 229/1991 privind reglementarea dreptului de proprietate asupra unui teren și alte proprietăți agricole;

Legea nr. 460/1992, Constituția Republicii Slovace;

Legea nr. 180/1995 privind unele măsuri pentru acordurile de proprietate asupra terenurilor;

Legea nr. 202/1995 privind schimbul valutar;

Legea nr. 503/2003 privind restituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor;

Legea nr. 326/2005 privind pădurile; și

Legea nr. 140/2014 privind dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **BG**: Persoanele fizice și juridice străine (inclusiv prin intermediul unei sucursale) nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra unui teren în Bulgaria. Persoanele juridice din Bulgaria cu participare străină nu pot dobândi dreptul de proprietate asupra unui teren agricol. Persoanele juridice străine și cetățenii străini cu reședința permanentă în străinătate pot dobândi dreptul de proprietate asupra clădirilor și drepturi de proprietate asupra bunurilor imobile (dreptul de folosință, dreptul de a construi, dreptul de a ridica o suprastructură și servituți). Cetățenii străini cu domiciliul permanent în străinătate, persoanele juridice străine și societățile în care participarea străină asigură majoritatea necesară pentru adoptarea deciziilor sau pentru blocarea adoptării deciziilor pot dobândi drepturi de proprietate asupra bunurilor imobile în regiuni geografice specifice, desemnate de Consiliul de Miniștri, cu condiția obținerii unei autorizații.

Măsurile existente:

BG: Constituția Republicii Bulgaria, articolul 22;

Legea privind proprietatea și utilizarea terenurilor agricole, articolul 3; și

Legea privind pădurile, articolul 10.

În **EE:** Persoanele fizice sau juridice din afara Spațiului Economic European (SEE) sau din afara Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pot dobândi un bun imobil care conține terenuri agricole și/sau forestiere numai cu aprobarea guvernatorului districtual și a consiliului municipal și aceste persoane trebuie să poată demonstra într-un mod prevăzut prin lege că bunul imobil care urmează să fie achiziționat va fi utilizat, conform destinației sale, în mod eficient, durabil și util.

Măsurile existente:

EE: *Kinnisasja omandamise kitsendamise seadus* (Legea privind restricțiile la achiziționarea de bunuri imobile) capitolele 2 și 3.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În LT: Orice măsură care este în concordanță cu angajamentele asumate de Uniunea Europeană și aplicabile în Lituania în cadrul GATS în ceea ce privește achiziționarea de terenuri. Procedura, clauzele și condițiile de achiziționare a parcelelor de teren, precum și restricțiile aplicabile se stabilesc de către legea constituțională, Legea privind terenurile și Legea privind achiziționarea terenurilor agricole. Cu toate acestea, autoritățile locale (municipalități) și alte entități naționale ale membrilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și ai Organizației Tratatului Atlanticului de Nord, care desfășoară activități economice în Lituania specificate de legea constituțională în conformitate cu criteriile Uniunii Europene și cu alte criterii de integrare adoptate de Lituania, au dreptul să dețină în proprietatea lor parcele de terenuri neagricole necesare pentru construcția și exploatarea clădirilor și instalațiilor necesare activităților lor directe.

Măsurile existente:

LT: Constituția Republicii Lituania;

Legea constituțională a Republicii Lituania privind punerea în aplicare a articolului 47 alineatul 3 din Constituția Republicii Lituania din 20 iunie 1996, nr. I-1392, astfel cum a fost modificată ultima dată la 20 martie 2003, nr. IX-1381;

Legea privind terenurile din 27 ianuarie 2004, nr. IX-1983; și

Legea privind achiziționarea terenurilor agricole din 24 aprilie 2014, nr. XII-854.

(c) Recunoașterea

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul național:

În **UE**: directivele Uniunii Europene privind recunoașterea reciprocă a diplomelor și a altor calificări profesionale se aplică numai cetățenilor Uniunii Europene. Dreptul de a practica un serviciu profesional reglementat într-unul din statele membre ale Uniunii Europene nu acordă dreptul de practică într-un alt stat membru.

(d) Tratatamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

UE: Acordarea unui tratament diferențiat în temeiul oricăror tratate internaționale de investiții sau al altor acorduri comerciale în vigoare sau semnate înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord.

UE: acordarea unui tratament diferențiat unei țări în temeiul oricărui acord bilateral sau multilateral, existent sau viitor, care:

- (i) creează o piață internă a serviciilor și investițiilor;
- (ii) acordă dreptul de stabilire; sau
- (iii) prevede apropierea legislației într-unul sau în mai multe sectoare economice.

O piață internă a serviciilor și a stabilirii înseamnă o zonă fără frontiere interne în care este garantată libera circulație a serviciilor, a capitalurilor și a persoanelor.

Dreptul de stabilire reprezintă obligația de a suprima practic toate barierele din calea stabilirii între părțile participante la acordul de integrare economică regională, prin intrarea în vigoare a respectivului acord. Dreptul de stabilire include dreptul cetățenilor părților participante la acordul de integrare economică regională de a înființa și a exploata întreprinderi în aceleași condiții ca cele stabilite pentru cetățeni de către legislația țării în care se efectuează o astfel de stabilire.

Armonizarea legislației înseamnă:

- (i) alinierea legislației uneia sau mai multora dintre părțile la acordul de integrare economică regională la legislația celeilalte sau celorlalte părți la respectivul acord; sau
- (ii) încorporarea legislației comune în dreptul părților participante la acordul de integrare economică regională.

O astfel de aliniere sau încorporare are loc și se consideră că a avut loc numai din momentul în care a fost adoptată în cadrul legislației părții sau a părților participante la acordul de integrare economică regională.

Măsurile existente:

UE: Spațiul Economic European;

Acorduri de stabilizare;

Acorduri bilaterale UE – Confederația Elvețiană; și

Acorduri de liber schimb aprofundate și cuprinzătoare.

UE: acordarea unui tratament diferențiat în ceea ce privește dreptul de stabilire cetățenilor sau întreprinderilor prin intermediul acordurilor bilaterale existente sau viitoare dintre următoarele state membre ale Uniunii Europene: BE, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PT, UK și oricare dintre următoarele țări sau principate: Andorra, Monaco, San Marino și Statul Cetății Vaticanului.

În **DK, FI, SE:** Măsurile adoptate de Danemarca, Suedia și Finlanda vizând promovarea cooperării nordice, cum ar fi:

- (i) asistența financiară pentru proiecte de cercetare și dezvoltare (*Nordic Industrial Fund*);
- (ii) finanțarea studiilor de fezabilitate pentru proiecte internaționale (*Nordic Fund for Project Exports*); și

(iii) asistența financiară pentru societăți¹ care utilizează tehnologie de mediu (*Nordic Environment Finance Corporation*).

Această rezervă nu aduce atingere excluderii achizițiilor de către o parte sau subvențiilor de la articolul 8.12 alineatele (5) și (6) și de la articolul 8.14 alineatul (2) literele (c) și (e).

În **PL**: Condițiile preferențiale pentru stabilirea sau prestarea transfrontalieră de servicii, care pot include eliminarea sau modificarea anumitor restricții cuprinse în lista de rezerve aplicabile în Polonia, pot fi prelungite prin tratate privind comerțul și navigația.

În **PT**: Derogare de la cerința de cetățenie pentru exercitarea anumitor activități și profesii de către persoanele fizice care prestează servicii pentru țările în care limba oficială este limba portugheză (Angola, Brazilia, Capul Verde, Guineea-Bissau, Mozambic și São Tomé și Príncipe).

¹ Aceasta se aplică societăților est-europene care colaborează cu una sau mai multe societăți nordice.

(e) Arme, muniții și materiale de război

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

În UE: Producția sau distribuția sau comerțul cu arme, muniții și materiale de război. Prin material de război se înțeleg numai produsele destinate și fabricate exclusiv pentru uz militar în contextul unui război sau al unor operațiuni de apărare.

Rezerva nr. 2 – Servicii profesionale – servicii juridice

Sectorul:	Servicii profesionale – servicii juridice: servicii de notari și de executori judecătorești, servicii de contabilitate și de evidență contabilă; servicii de audit, servicii de consultanță fiscală, servicii de arhitectură și de planificare urbană, servicii de inginerie și servicii de inginerie integrată
Clasificarea sectorului de activitate:	Parte din CPC 861, parte din 87902, 862, 863, 8671, 8672, 8673, 8674, parte din 879
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Servicii juridice

UE, cu excepția **SE**: Își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură în ceea ce privește furnizarea de servicii de consultanță juridică și de servicii de autorizare, documentare și certificare juridică furnizate de membri ai profesiei juridice cărora le-au fost încredințate funcții publice, cum ar fi notarii, „*huissiers de justice*” (executori judecătorești) sau alți „*officiers publics et ministériels*” (funcționari publici și persoane care în baza unei decizii a unei autorități publice pot desfășura o activitate care constituie un serviciu public), și în ceea ce privește serviciile oferite de către executorii judecătorești, care sunt numiți printr-un act oficial al guvernului (parte din CPC 861, parte din 87902).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

În **BG**: Tratatamentul național integral privind stabilirea și funcționarea societăților și privind prestarea de servicii poate fi extins numai la societățile stabilite și la cetățenii originari din țările cu care au fost sau vor fi încheiate acorduri preferențiale (parte din CPC 861).

În **LT**: Avocații dintr-o țară străină pot participa ca avocați pledanți numai în temeiul unor acorduri bilaterale privind asistența juridică (parte din CPC 861).

- (b) **Servicii de contabilitate și evidență contabilă (CPC 8621, altele decât serviciile de audit, 86213, 86219, 86220)**

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **HU**: Activități transfrontaliere privind serviciile de contabilitate și de evidență contabilă.

Măsurile existente:

HU: Legea C din 2000; și

Legea LXXV din 2007.

(c) **Servicii de audit (CPC – 86211, 86212 altele decât serviciile de contabilitate și de evidență contabilă)**

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul național:

În **BG**: Auditul financiar independent este efectuat de auditori înregistrați care sunt membri ai Institutului contabililor publici certificați. Sub rezerva reciprocității, Institutul contabililor publici certificați înregistrează o entitate de audit din Japonia sau dintr-o țară terță după ce aceasta din urmă face dovada că:

- (i) trei pătrimi din numărul membrilor organelor de conducere și al auditorilor înregistrați care efectuează audituri în numele entității îndeplinesc cerințe echivalente cu cele aplicabile auditorilor bulgari și au trecut cu succes examinările aferente;
- (ii) entitatea de audit efectuează audituri financiare independente în conformitate cu cerințele privind independența și obiectivitatea; și
- (iii) entitatea de audit publică pe site-ul internet propriu un raport anual de transparență sau îndeplinește alte cerințe echivalente de divulgare în cazul în care face auditul unor entități de interes public.

Măsurile existente:

BG: Legea privind auditul financiar independent.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **CZ:** Numai o întreprindere în care cel puțin 60 % din participațiile la capital sau drepturile de vot sunt rezervate cetățenilor din Republica Cehă sau cetățenilor unui stat membru al Uniunii Europene poate fi autorizată să efectueze audituri în Republica Cehă.

Măsurile existente:

CZ: Legea din 26 martie 2009 nr. 93/2009 Coll., privind auditorii.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **UK:** Prestare transfrontalieră de servicii de audit.

Măsurile existente:

UK: Legea din 2006 privind societățile comerciale.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **HU**: Prestare transfrontalieră de servicii de audit.

Măsurile existente:

HU: Legea C din 2000; și

Legea LXXV din 2007.

În **PT**: Prestare transfrontalieră de servicii de audit.

(d) Servicii de arhitectură și de planificare urbană (CPC 8674)

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **HR**: Prestarea transfrontalieră a serviciilor de planificare urbană.

Rezerva nr. 3 – Servicii profesionale – servicii legate de sănătate și vânzarea cu amănuntul a produselor farmaceutice

Sectorul:	Servicii profesionale din domeniul sănătății și vânzarea cu amănuntul de produse farmaceutice, medicale și ortopedice și alte servicii prestate de farmaciști
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 63211, 85201, 9312, 9319, 93121
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Interzicerea cerințelor de performanță Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

- (a) Servicii medicale și stomatologice; servicii prestate de moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, psihologi și personal paramedical (CPC 63211, 85201, 9312, 9319, CPC 932)**

În **FI**: Prestarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății, cu finanțare publică sau privată, inclusiv a serviciilor medicale și stomatologice, a serviciilor prestate de moașe, fizioterapeuți și personal paramedical, precum și a serviciilor prestate de psihologi, excluzând serviciile prestate de asistenți medicali (CPC 9312, 93191).

Măsurile existente:

FI: *Laki yksityisestä terveydenhuollosta* (Legea privind asistența medicală privată) (152/1990).

În **BG**: Prestarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății inclusiv a serviciilor medicale și stomatologice, a serviciilor prestate de asistenți medicali, moașe, fizioterapeuți și personal paramedical, precum și a serviciilor prestate de psihologi (CPC 9312, parte din 9319).

Măsurile existente:

BG: Legea privind unitățile medicale, organizația profesională a asistenților medicali, a moașelor și a medicilor specialiști asociați.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **UK**: Stabilirea medicilor în cadrul Serviciului Național de Sănătate se face sub rezerva planificării forței de muncă medicale (CPC 93121, 93122).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață și tratamentul național:

În **CZ, MT**: Prestarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății, inclusiv serviciile prestate de profesioniști precum medici, stomatologi, moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, paramedici, psihologi, precum și alte servicii conexe acestora (CPC 9312, parte din 9319).

Măsurile existente:

CZ: Legea nr. 296/2008 Coll., privind garantarea calității și a siguranței țesuturilor și celulelor umane destinate utilizării la om („Legea privind țesuturile și celulele umane”);
Legea nr. 378/2007 Coll., privind produsele farmaceutice și modificarea anumitor acte conexe (Legea privind produsele farmaceutice);
Legea nr. 123/2000 Coll., privind dispozitivele medicale; și
Legea nr. 285/2002 Coll., privind donarea, prelevarea și transplantul de țesuturi și organe și de modificare a anumitor acte (Legea privind transplantul).

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE, cu excepția **NL** și **SE**: Prestarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății, inclusiv serviciile prestate de profesioniști precum medici, stomatologi, moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, paramedici și psihologi, necesită îndeplinirea cerinței privind reședința. Aceste servicii pot fi prestate numai de persoane fizice care sunt prezente fizic pe teritoriul Uniunii Europene (CPC 9312, parte din 93191).

În **BE, UK**: Prestarea transfrontalieră a serviciilor medicale și stomatologice, precum și a serviciilor prestate de moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, psihologi și personal paramedical (parte din CPC 85201, 9312, parte din 93191, în plus, parte din 85201 în BE).

În **UK**: În cazul prestatorilor de servicii care nu sunt prezenți fizic pe teritoriul Regatului Unit (parte din CPC 85201, 9312, parte din 93191).

(b) Servicii veterinare (CPC 932)

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: O unitate medicală veterinară poate fi înființată de către o persoană fizică sau juridică.

Practica medicinei veterinare este supusă condiției deținerii cetățeniei unui stat membru al Uniunii Europene sau al SEE; în caz contrar este necesar un permis de ședere permanentă pentru resortisanții străini (este necesară prezența fizică).

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE, LV**: Prestare transfrontalieră de servicii veterinare.

(c) Vânzarea cu amănuntul de produse farmaceutice, medicale și ortopedice, alte servicii furnizate de farmaciști (CPC 63211)

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

UE, cu excepția **EL, IE, LU, LT, NL** și **UK**: Pentru a limita numărul prestatorilor autorizați să presteze un anumit serviciu într-o anumită zonă locală pe bază nediscriminatorie, pentru a preîntâmpina oferta excedentară în zone în care cererea este limitată. Prin urmare, se poate aplica un test privind necesitățile economice, luând în considerare factori precum numărul unităților existente și impactul asupra acestora, infrastructura de transport, densitatea populației sau răspândirea geografică.

UE, cu excepția **BE, BG, CZ, EE și IE**: Comenzile prin poștă sunt posibile numai din state membre ale SEE și, prin urmare, stabilirea în oricare dintre aceste țări este necesară pentru vânzarea cu amănuntul în Uniunea Europeană de produse farmaceutice și de produse medicale specifice către publicul larg.

În **BE**: Comenzile prin poștă sunt autorizate doar pentru farmaciile deschise publicului și, prin urmare, este necesară stabilirea în Belgia pentru vânzarea cu amănuntul a produselor farmaceutice și a produselor specifice către publicul larg.

În **BG, EE și ES**: Sunt interzise comenzile prin poștă de produse farmaceutice.

În **CZ**: comenzile prin poștă sunt posibile numai din state membre ale Uniunii Europene.

În **IE și LT**: Sunt interzise comenzile prin poștă de produse farmaceutice eliberate obligatoriu cu prescripție medicală.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FI**: vânzarea cu amănuntul de produse farmaceutice.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **SE**: Vânzarea cu amănuntul de produse farmaceutice și furnizarea de produse farmaceutice pentru publicul larg.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **UK**: vânzarea transfrontalieră cu amănuntul de produse farmaceutice și de produse medicale și ortopedice și alte servicii prestate de farmaciști.

Măsurile existente:

AT: *Arzneimittelgesetz* (Legea privind medicamentele), BGBl. nr. 185/1983 astfel cum a fost modificată, §§ 57, 59, 59a; și

Medizinproduktegesetz (Legea privind produsele medicale), BGBl. nr. 657/1996 astfel cum a fost modificată, § 99.

BE: *Arrêté royal du 21 janvier 2009 portant instructions pour les pharmaciens*; și *Arrêté royal du 10 novembre 1967 relatif à l'exercice des professions des soins de santé*.

FI: *Lääkelaki* (Legea privind medicamentele) (395/1987).

SE: Legea privind comerțul cu produse farmaceutice (2009:336);

Regulamentul privind comerțul cu produse farmaceutice (2009:659); și

Agencia suedeză pentru produse medicale a adoptat noi regulamente, ale căror detalii pot fi găsite la (LVFS 2009:9).

Rezerva nr. 4 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de cercetare și dezvoltare

Sectorul: Servicii pentru întreprinderi – servicii de cercetare și dezvoltare

Clasificarea sectorului CPC 851, 852, 853

de activitate:

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Secțiunea: Comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În **RO**: în ceea ce privește furnizarea transfrontalieră a serviciilor de cercetare și dezvoltare.

Măsurile existente:

RO: Ordonanța Guvernului nr. 6/2011;

Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3548/2006; și

Hotărârea Guvernului nr. 134/2011.

Rezerva nr. 5 – Servicii pentru întreprinderi – servicii imobiliare

Sectorul: Servicii pentru întreprinderi – servicii imobiliare

Clasificarea sectorului de activitate: CPC 821, 822

Tipul de rezervă: Accesul pe piață
Tratamentul național

Secțiunea: Comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În **CZ** și **HU**: Prestare transfrontalieră de servicii imobiliare.

Rezerva nr. 6 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de închiriere sau leasing

Sectorul: Servicii pentru întreprinderi – servicii de închiriere sau leasing fără operatori

Clasificarea sectorului CPC 832

de activitate:

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Secțiunea: Comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În **BE** și **FR**: prestarea transfrontalieră de servicii de leasing sau de închiriere fără operatori legate de bunuri personale și de uz casnic.

Rezerva nr. 7 – Servicii pentru întreprinderi – servicii prestate de agențiile de recuperare și servicii de raportare a creditului

Sectorul: Servicii pentru întreprinderi – servicii prestate de agențiile de recuperare, servicii de raportare a creditului

Clasificarea sectorului de activitate: CPC 87901, 87902

Tipul de rezervă: Accesul pe piață
Tratamentul național

Secțiunea: Comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

UE, cu excepția **ES**, **LV** și **SE**, în ceea ce privește prestarea de servicii de către agențiile de recuperare și prestarea de servicii de raportare a creditului.

Rezerva nr. 8 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de plasare

Sectorul:	Servicii pentru întreprinderi – servicii de plasare
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 87201, 87202, 87203, 87204, 87205, 87206, 87209
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii
Descriere:	

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

Cu excepția **HU** și **SE**: Prestare de servicii de plasare a personalului de asistență la domiciliu, alți lucrători în comerț sau industrie, asistență medicală și alt tip de personal (CPC 87204, 87205, 87206, 87209).

Cu excepția **BE, HU și SE**: Să solicite stabilirea și să interzică prestarea transfrontalieră de servicii de plasare a personalului administrativ auxiliar și a altor lucrători.

În **AT, BG, CY, CZ, EE, FI, MT, PL, PT, RO, SI și SK**: înființarea de servicii de plasare a personalului administrativ auxiliar și a altor lucrători.

În **LT și LV**: prestarea de servicii de plasare a personalului administrativ auxiliar.

În **DE și IT**: limitarea numărului de furnizori de servicii de plasare.

În **FR**: aceste servicii pot face obiectul unui monopol de stat.

În **DE**: Ministerul Federal al Muncii și Afacerilor Sociale poate emite un regulament privind plasarea și recrutarea de personal din afara Uniunii Europene și din afara SEE pentru anumite profesii specificate (CPC 87202).

În **AT, BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI și SK**: prestarea de servicii de plasare a personalului administrativ auxiliar.

În **FR, IE, IT** și **NL**: Să solicite stabilirea și să interzică prestarea transfrontalieră de servicii de furnizare de personal administrativ.

În **IT**: Să restrângă numărul de prestatori de servicii de furnizare de personal administrativ (87203).

În **BG, CY, CZ, DE, EE, FI, MT, LT, LV, PL, PT, RO, SI** și **SK**: Prestarea de servicii de recrutare de personal de conducere.

În **IE**: Să solicite stabilirea și să interzică prestarea transfrontalieră de servicii de recrutare de personal de conducere (87201).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **ES**: să restrângă numărul de prestatori de servicii de recrutare de personal de conducere și să restrângă numărul de prestatori de servicii de plasare (CPC 87201, 87202).

Măsurile existente:

AT: § § 97 și 135 din Legea comerțului din Austria (*Gewerbeordnung*), Monitorul Oficial federal nr. 194/1994, astfel cum a fost modificată; și

Legea privind ocuparea forței de muncă temporară (*Arbeitskräfteüberlassungsgesetz/AÜG*), Monitorul Oficial Federal nr. 196/1988, astfel cum a fost modificată.

BG: Legea pentru promovarea capacității de inserție profesională, articolele 26, 27, 27a și 28.

CY: Legea privind Agenția de ocupare a forței de muncă în sectorul privat nr. 150(I)/2013, emisă la 6/12/2013; și

Legea privind Agenția de ocupare a forței de muncă în sectorul privat nr. 126(I)/2012.

CZ: Legea privind ocuparea forței de muncă (435/2004).

DE: Regulamentul privind ocuparea forței de muncă (*Beschäftigungsverordnung*), articolul 38 și articolul 292 din cartea III a codului securității sociale privind promovarea ocupării forței de muncă (*Drittes Buch Sozialgesetzbuch – SGB III*).

DK: § § 8a – 8f din Decretul-lege nr. 73 din 17 ianuarie 2014 și prevăzute în Decretul nr. 228 din 7 martie 2013 (ocuparea forței de muncă pentru navigatori); și

Legea privind permisele de muncă 2006. S1(2) și (3).

EL: Legea nr. 4052/2012 (Monitorul oficial al guvernului 41 A), astfel cum a fost modificată referitor la anumite dispoziții prin Legea nr. 4093/2012 (Monitorul oficial al guvernului 222 A).

ES: *Real Decreto-ley 8/2014, de 4 de julio, de aprobación de medidas urgentes para el crecimiento, la competitividad y la eficiencia, artículo 117 (tramitado como Ley 18/2014, de 15 de octubre).*

FI: *Lakijulkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta* (Legea privind serviciul public de ocupare a forței de muncă și întreprinderile) (916/2012).

HR: Legea privind medierea muncii și indemnizațiile de șomaj (OG 80/08, 121/10, 118/12 și 153/13);

Ordonanța privind desfășurarea de activități legate de ocuparea forței de muncă (OG 8/14);

Legea muncii (OG 93/14), articolele 44 – 47; și

Legea privind străinii (OG 130/11 și 74/12) pentru încadrarea în muncă a străinilor din Croația.

IE: Legea privind permisele de muncă 2006. S1(2) și (3).

IT: Decretul legislativ nr. 276/2003, articolele 4 și 5.

LT: Codul muncii din Lituania, Legea Republicii Lituania privind agențiile de ocupare temporară a forței de muncă din 19 mai 2011, nr. XI-1379, ultima modificare din 11 aprilie 2013 nr. XII-230.

LU: *Loi du 18 janvier 2012 portant création de l'Agence pour le développement de l'emploi* (Legea din 18 ianuarie 2012 privind crearea unei agenții pentru dezvoltarea ocupării forței de muncă – ADEM).

MT: Legea privind ocuparea forței de muncă și serviciile de formare (Cap 343) (articolele 23 – 25);
și
Regulamentele agențiilor de ocupare a forței de muncă (S.L. 343.24).

PL: Articolul 18 din Legea din 20 aprilie 2004 privind promovarea ocupării forței de muncă și a instituțiilor de pe piața muncii (Dz. U. din 2015, punctul 149, astfel cum a fost modificată).

PT: Decretul-lege nr. 260/2009 din 25 septembrie, modificat prin Legea nr. 5/2014 din 12 februarie (accesul și prestarea de servicii de către agențiile de plasare).

RO: Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, republicată, și Hotărârea Guvernului nr. 384/2001 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 156/2000, cu modificările ulterioare;
Ordonanța Guvernului nr. 277/2002, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 790/2004 și Ordonanța Guvernului nr. 1122/2010; și
Legea nr. 53/2003 – Codul Muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 1256/2011 privind condițiile de funcționare, precum și procedura de autorizare a agentului de muncă temporară.

SI: Legea privind reglementarea pieței forței de muncă (Monitorul Oficial al RS, nr. 80/2010, 21/2013, 63/2013); și
Legea privind ocuparea forței de muncă, activitatea independentă și încadrarea în muncă a străinilor – ZZSDT (Monitorul Oficial al RS nr. 47/2015).

SK: Legea nr. 5/2004 privind serviciile de ocupare a forței de muncă; și
Legea nr. 455/1991 privind eliberarea licențelor de comerț.

Rezerva nr. 9 – Servicii pentru întreprinderi – servicii de investigație și securitate

Sectorul: Servicii pentru întreprinderi – servicii de investigație și securitate

Clasificarea sectorului de activitate: CPC 87301, 87302, 87303, 87304, 87305, 87309

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Interzicerea cerințelor de performanță

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Servicii de securitate (CPC 87302, 87303, 87304, 87305, 87309)

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG, CY, CZ, EE, LT, LV, MT, PL, RO, SI** și **SK**: Prestarea de servicii de securitate.

În **DK, HR** și **HU**: Prestarea în următoarele subsectoare: servicii de pază (87305) în HR și HU, servicii de consultanță în materie de securitate (87302) în HR, servicii de pază în aeroporturi (parte din 87305) în DK și servicii de transport cu vehicule blindate (87304) în HU.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Este necesară cetățenia Uniunii Europene pentru consiliile de administrație ale societăților care prestează servicii de pază și securitate (87305), precum și consultanță și formare în legătură cu serviciile de securitate (87302). Membrii echipei de conducere a societăților care furnizează servicii de consultanță în materie de pază și securitate trebuie, de asemenea, să fie rezidenți ai unui stat membru al Uniunii Europene.

În **FI**: Licențele de prestare a serviciilor de securitate nu pot fi acordate decât persoanelor fizice cu reședința în SEE sau persoanelor juridice stabilite în SEE.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE, ES, FI, FR și PT**: Nu este permisă furnizarea de servicii de securitate de către un furnizor străin pe bază transfrontalieră. Cerințele privind cetățenia sunt valabile pentru personalul specializat în PT, pentru personalul care asigură servicii de securitate privată în ES și pentru directorii generali și directori în FR.

Măsurile existente:

BG: Legea privind întreprinderile de securitate privată.

CZ: Legea privind acordarea licențelor comerciale.

DK: Reglementări în domeniul securității aeronautice.

FI: *Laki yksityisistä turvallisuukspalveluista 282/2002* (Legea privind serviciile de securitate privată).

LT: Legea privind siguranța persoanelor și a activelor din 8 iulie 2004 nr. IX-2327.

LV: Legea privind activitățile de pază și securitate (secțiunile 6, 7 și 14).

PL: Legea din 22 august 1997 privind protecția persoanelor și a bunurilor (Jurnalul Oficial din 2016, punctul 1432, cu modificările ulterioare).

PT: Legea nr. 34/2013; și
Ordonanța nr. 273/2013.

SI: *Zakon o zasebnem varovanju* (Legea privind securitatea privată).

(b) Servicii de investigație (CPC 87301)

UE, cu excepția AT și SE: Prestarea de servicii de investigație.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În LT și PT: Serviciile de investigație sunt un monopol rezervat statului.

Rezerva nr. 10 – Servicii pentru întreprinderi – alte servicii pentru întreprinderi

Sectorul:	Servicii pentru întreprinderi – alte servicii pentru întreprinderi (servicii de traducere și interpretariat, servicii de copiere, servicii conexe distribuției de energie și servicii conexe industriei prelucrătoare)
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 87905, 87904, 884, 887
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Servicii de traducere și interpretariat (CPC 87905)

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **HR**: Prestarea transfrontalieră de servicii de traducere și interpretare de documente oficiale.

(b) Servicii de duplicare (CPC 87904)

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **HU**: cerința privind stabilirea pentru prestarea de servicii de copiere.

- (c) **Servicii conexe distribuției de energie electrică și servicii conexe industriei prelucrătoare (parte din CPC 884, 887, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță)**

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **HU**: serviciile conexe distribuției de energie și prestarea transfrontalieră de servicii conexe industriei prelucrătoare, cu excepția serviciilor de consiliere și consultanță legate de aceste sectoare.

- (d) **Întreținerea și repararea navelor, a echipamentului de transport feroviar și a aeronavelor, precum și a părților acestora (parte din CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868)**

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **UE**, cu excepția **DE**, **EE** și **HU**: De a impune stabilirea sau prezența fizică pe teritoriul său și interzicerea prestării transfrontaliere de servicii de întreținere și reparare a echipamentelor de transport din afara teritoriului său.

În UE, cu excepția CZ, EE, HU, LU și SK: De a impune stabilirea sau prezența fizică pe teritoriul său și interzicerea prestării transfrontaliere de servicii de întreținere și reparare a navelor de transport pe căile navigabile interioare din afara teritoriului său.

În UE, cu excepția EE, HU și LV: De a impune stabilirea sau prezența fizică pe teritoriul său și interzicerea prestării transfrontaliere de servicii de întreținere și reparare a navelor maritime din afara teritoriului său.

În UE, cu excepția AT, EE, HU, LV și PL: De a impune stabilirea sau prezența fizică pe teritoriul său și interzicerea prestării transfrontaliere de servicii de întreținere și reparare a aeronavelor, precum și a părților acestora, din afara teritoriului său (parte din CPC 86764, CPC 86769, CPC 8868).

În UE: Numai organizațiile recunoscute autorizate în Uniunea Europeană pot efectua inspecții statutare și certificarea navelor în numele statelor membre ale Uniunii Europene. Ar putea fi necesară stabilirea.

Măsurile existente:

UE: Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor.

(e) Alte servicii comerciale legate de aviație

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

UE: Acordarea unui tratament diferențiat unei țări terțe în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare în domeniul următoarelor servicii:

- (i) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;
- (ii) serviciile privind sistemele informatizate de rezervare (SIR);
- (iii) întreținerea și repararea aeronavelor și a pieselor; sau
- (iv) închiriere sau leasing de aeronave fără echipaj.

Rezerva nr. 11 – Telecomunicații

Sectorul: Servicii de telecomunicații

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la serviciile de radiodifuziune și televiziune. Prin radiodifuziune și televiziune se înțelege lanțul neîntrerupt de transmisie necesar pentru distribuirea semnalelor programelor de televiziune și radio către publicul larg, fără a include însă legăturile de contribuție dintre operatori.

Rezerva nr. 12 – Construcții

Sectorul: Servicii de construcții

Clasificarea sectorului
de activitate: CPC 51

Tipul de rezervă: Accesul pe piață
Tratamentul național

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În **LT**: Dreptul de a pregăti documentația de proiectare pentru lucrările de construcție de importanță excepțională se acordă doar unei întreprinderi de proiectare înregistrate în Lituania sau unei întreprinderi de proiectare străine care a fost aprobată de către o instituție autorizată de guvern pentru astfel de activități. Dreptul de a desfășura activități tehnice în principalele domenii de construcții poate fi acordat unei persoane care nu deține cetățenie sau naționalitate lituaniană dacă a fost aprobată de către o instituție autorizată de guvernul Lituaniei.

Rezerva nr. 13 – Servicii de distribuție

Sectorul:	Servicii de distribuție
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 62117, 62251, 8929, parte din 62112, 62226, 63107
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație Interzicerea cerințelor de performanță
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Distribuția de produse farmaceutice

În **BG**: Distribuția transfrontalieră angro de produse farmaceutice (CPC 62251).

În **FI**: Distribuția de produse farmaceutice (CPC 62117, 62251, 8929).

Măsurile existente:

BG: Legea privind medicamentele utilizate în medicina umană.

FI: *Lääkelaki* (Legea privind medicamentele) (395/1987).

(b) Distribuția de băuturi alcoolice

În **FI**: Distribuția de băuturi alcoolice (parte din CPC 62112, 62226, 63107, 8929).

Măsurile existente:

FI: *Alkoholilaki* (Legea privind alcoolul) (1143/1994).

(c) Alt tip de distribuție (parte din CPC 621, CPC 62228, CPC 62251, CPC 62271, parte din CPC 62272, CPC 62276, CPC 63108, parte din CPC 6329)

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: Distribuția angro de produse chimice, metale și pietre prețioase, substanțe medicale, produse și obiecte de uz medical; tutun și produse din tutun și băuturi alcoolice.

Bulgaria își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la serviciile furnizate de intermediarii de mărfuri.

Măsurile existente:

În **BG**: Legea privind medicamentele utilizate în medicina umană;

Legea privind activitatea veterinară;

Legea privind interzicerea armelor chimice și controlul substanțelor chimice toxice și al precursorilor acestora;

Legea privind tutunul și produsele din tutun;

Legea privind accizele și antrepozitele fiscale; și

Legea privind vinurile și băuturile spirtoase.

Rezerva nr. 14 – Servicii de învățământ

Sectorul:	Servicii de învățământ
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 92
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație Interzicerea cerințelor de performanță
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

UE: Toate serviciile de învățământ care beneficiază de finanțări publice sau de sprijin de la stat, sub orice formă, și, prin urmare, nu sunt considerate a fi finanțate din fonduri private. În cazul în care este permisă furnizarea de servicii de învățământ cu finanțare privată de către un furnizor străin, participarea operatorilor privați la sistemul de învățământ poate face obiectul unei concesiuni alocate pe o bază nediscriminatorie.

UE, cu excepția **CZ, NL, SE și SK**: În ceea ce privește prestarea de alte servicii de educație finanțate din fonduri private, ceea ce înseamnă altele decât cele clasificate ca fiind servicii de învățământ primar, secundar, superior și pentru adulți (CPC 92).

În **BG, IT și SI**: De a impune restricții pentru prestarea transfrontalieră a serviciilor de învățământ primar cu finanțare privată (CPC 921).

În **BG și IT**: De a impune restricții pentru prestarea transfrontalieră a serviciilor de învățământ secundar cu finanțare privată (CPC 922).

În **AT**: De a impune restricții pentru prestarea transfrontalieră, prin intermediul transmisiunilor radio sau de televiziune, a serviciilor de învățământ pentru adulți cu finanțare privată (CPC 924).

În **CY, FI, MT și RO**: Prestarea de servicii de învățământ primar, secundar, superior și pentru adulți (CPC 921, 922, 924).

În **AT, BG, CY, FI, MT și RO**: Prestarea de servicii de învățământ superior cu finanțare privată (CPC 923).

În **CZ** și **SK**: Majoritatea membrilor consiliului de administrație al unei instituții care prestează servicii de învățământ cu finanțare privată trebuie să fie cetățeni ai țării respective (CPC 921, 922, 923 pentru SK, altele decât 92310, 924).

În **SI**: Majoritatea membrilor consiliului de administrație al unei instituții care prestează servicii de învățământ secundar sau superior cu finanțare privată trebuie să fie cetățeni sloveni (CPC 922, 923).

În **SE**: Prestatorii de servicii de învățământ, care sunt autorizați de către autoritățile publice să presteze servicii de învățământ. Această rezervă se aplică prestatorilor de servicii de învățământ cu finanțare privată care beneficiază de o anumită formă de ajutor de stat, printre altele, prestatorilor de servicii de învățământ recunoscuți de stat, prestatorilor de servicii de învățământ sub supraveghere de stat sau de învățământ care conferă dreptul la ajutor pentru studii (CPC 92).

În **SK**: Este necesară reședința în SEE pentru toți prestatorii de servicii de învățământ cu finanțare privată, altele decât serviciile de învățământ profesional și tehnic post-secundar. Se poate aplica un test de necesități economice, iar numărul școlilor înființate poate fi limitat de autoritățile locale (CPC 921, 922, 923, cu excepția 92310, 924).

Măsurile existente:

BG: Legea privind sistemul public de educație, articolul 12;
Legea privind învățământul superior, articolul 4 din dispozițiile suplimentare; și
Legea privind învățământul profesional și formarea profesională, articolul 22.

FI: *Perusopetuslaki* (Legea privind învățământul de bază) (628/1998);
Lukiolaki (Legea privind învățământul secundar general superior) (629/1998);
Laki ammatillisesta koulutuksesta (Legea privind formarea profesională și învățământul profesional) (630/1998);
Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (Legea privind învățământul profesional pentru adulți) (631/1998);
Ammattikorkeakoululaki (Legea privind școlile politehnice) (351/2003); și
Yliopistolaki (Legea privind universitățile) (558/2009).

IT: Decretul regal nr. 1592/1933 (Legea privind învățământul secundar);
Legea nr. 243/1991 (Contribuții publice ocazionale pentru universitățile private);
Rezoluția nr. 20/2003 a CNVSU (*Comitato nazionale per la valutazione del sistema universitario*);
și
Decretul Președintelui Republicii (DPR) nr. 25/1998.

SK: Legea nr. 245/2008 privind învățământul;
Legea nr. 131/2002 privind universitățile, articolele 2, 47, 49a; și
Legea nr. 596/2003 privind administrația de stat în cadrul educației și autonomia școlilor,
articolul 16.

Rezerva nr. 15 – Servicii de mediu

Sectorul: Servicii de mediu: gestionarea deșeurilor și a solului

Clasificarea sectorului de activitate: CPC 9401, 9402, 9403, 94060

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Secțiunea: Comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În **DE**: Prestarea de servicii de gestionare a deșeurilor, altele decât serviciile de consultanță, și în ceea ce privește serviciile aferente protecției solului și gestionării solurilor contaminate, altele decât serviciile de consultanță.

Rezerva nr. 16 – Servicii financiare

Sectorul: Servicii financiare

Clasificarea sectorului
de activitate:

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Toate serviciile financiare

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

UE: De a solicita ca, în momentul stabilirii într-un stat membru al Uniunii Europene, o instituție financiară, alta decât o sucursală, să adopte o formă juridică specifică, pe o bază nediscriminatorie.

(b) Servicii de asigurări și servicii conexe asigurărilor

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE, cu excepția **CY, LV, LT, MT și PL**: În cazul prestării de servicii de asigurări și de servicii conexe asigurărilor, excepție făcând:

- (i) serviciile de asigurare directă (inclusiv de coasigurare) și de intermediere a asigurării directe pentru asigurarea riscurilor asociate cu:
 - transportul maritim și aviația comercială, precum și lansările în spațiu și transporturile aferente (inclusiv sateliți), cu o asigurare care să acopere oricare sau toate dintre următoarele elemente: mărfurile transportate, vehiculul care transportă mărfurile și orice răspundere ce decurge de aici; și
 - mărfurile în tranzit internațional;
- (ii) reasigurarea și retrocesiunea; și
- (iii) serviciile auxiliare asigurărilor.

În **BG**: Asigurările de transport, care acoperă mărfurile, asigurarea vehiculelor ca atare și asigurarea de răspundere civilă pentru riscurile situate în Bulgaria nu pot fi subscribe direct de către societăți de asigurări străine.

În **CY**: În cazul prestării de servicii de asigurări și de servicii conexe asigurărilor, excepție făcând:

- (i) serviciile de asigurare directă (inclusiv de coasigurare) pentru asigurarea riscurilor asociate cu:
 - transportul maritim și aviația comercială, precum și lansările în spațiu și transporturile aferente (inclusiv sateliți), cu o asigurare care să acopere oricare sau toate dintre următoarele elemente: mărfurile transportate, vehiculul care transportă mărfurile și orice răspundere ce decurge de aici; și
 - mărfurile în tranzit internațional;
- (ii) intermedierea în asigurări;
- (iii) reasigurarea și retrocesiunea; și
- (iv) serviciile auxiliare asigurărilor.

În **FR**: Asigurarea de risc privind transportul terestru poate fi încheiată numai de către societățile de asigurări stabilite în Uniunea Europeană.

Măsurile existente:

FR: *Article L 310-10 du code des assurances.*

În **IT**: Asigurarea pentru transportul mărfurilor, asigurarea vehiculelor ca atare și asigurarea de răspundere civilă pentru riscurile situate în Italia pot fi subscrise numai de societăți de asigurare stabilite în Uniunea Europeană, cu excepția transportului internațional care implică importuri în Italia.

Măsurile existente:

IT: Codul asigurărilor private (Decretul legislativ nr. 209 din 7 septembrie 2005), articolul 29.

În **IT**: De a impune stabilirea și de a interzice prestarea transfrontalieră a serviciilor de actuariat.

Măsurile existente:

IT: Legea nr. 194/1942 privind profesia de actuar.

În **MT**, **LT** și **LV**: În cazul prestării de servicii de asigurări și de servicii conexe asigurărilor, excepție făcând:

- (i) serviciile de asigurare directă (inclusiv de coasigurare) pentru asigurarea riscurilor asociate cu:
 - transportul maritim și aviația comercială, precum și lansările în spațiu și transporturile aferente (inclusiv sateliți), cu o asigurare care să acopere oricare sau toate dintre următoarele elemente: mărfurile transportate, vehiculul care transportă mărfurile și orice răspundere ce decurge de aici; și
 - mărfurile în tranzit internațional;
- (ii) reasigurarea și retrocesiunea; și
- (iii) serviciile auxiliare asigurărilor.

În **PL**: În cazul prestării de servicii de asigurări și de servicii conexe asigurărilor, excepție făcând:

- (i) serviciile de asigurare directă (inclusiv de coasigurare) pentru asigurarea riscurilor asociate cu mărfuri care fac obiectul comerțului internațional: și
- (ii) reasigurarea și retrocesiunea riscurilor legate de bunuri în cadrul comerțului internațional.

În **PT**: Asigurarea riscurilor legate de transportul aerian și maritim, acoperind mărfurile, aeronavele, cocile și răspunderea civilă, poate fi subscrisă numai de către societăți stabilite în Uniunea Europeană.

Numai persoanele sau societățile stabilite în Uniunea Europeană pot acționa ca intermediari în acest tip de activități de asigurare în Portugalia.

Măsurile existente:

PT: articolul 7 din Decretul-lege nr. 94-B/98; și
articolul 7 din Decretul-lege nr. 144/2006.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **DE**: În cazul în care o societate de asigurări străină a stabilit o sucursală în Germania, aceasta poate încheia contracte de asigurări în Germania în ceea ce privește transportul internațional numai prin sucursala stabilită în Germania.

Măsurile existente:

DE: § 43 Abs. 2 *Luftverkehrsgesetz (LuftVG)*; și
§ 105 Abs. 1 *Luftverkehrszulassungsordnung (LuftVZO)*.

În **ES**: Pentru profesia de actuar, este necesară îndeplinirea condiției privind reședința sau, în mod alternativ, deținerea a doi ani de experiență.

În **HU**: Furnizarea de asigurări directe pe teritoriul Ungariei de către societățile de asigurare care nu sunt stabilite în Uniunea Europeană este permisă numai printr-o sucursală înregistrată în Ungaria.

Măsurile existente:

HU: Legea LX din 2003.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În FI: Furnizarea de servicii de brokeraj în asigurări este permisă sub rezerva deținerii unui sediu comercial permanent în Uniunea Europeană.

Numai societățile de asigurare care au sediul central în Uniunea Europeană sau care au o sucursală în Finlanda pot furniza servicii de asigurare directă (inclusiv coasigurare).

Cel puțin jumătate dintre membrii consiliului de administrație și ai consiliului de supraveghere, directorul general al unei societăți de asigurări care oferă asigurări de pensii obligatorii trebuie să aibă locul de reședință în cadrul SEE, cu excepția cazului în care autoritățile competente acordă o derogare de la această cerință. Asigurătorii străini nu pot obține o licență în Finlanda ca sucursală pentru încheierea de asigurări de pensii obligatorii. Cel puțin un auditor trebuie să aibă reședința permanentă în SEE.

În cazul celorlalte societăți de asigurări, este necesar ca cel puțin un membru al consiliului de administrație și al consiliului de supraveghere, precum și directorul general, să aibă reședința în SEE. Cel puțin un auditor trebuie să aibă reședința permanentă în SEE.

Agentul general al unei societăți de asigurări din Japonia trebuie să aibă reședința în Finlanda, cu excepția cazului în care sediul central al societății este în Uniunea Europeană.

Măsurile existente:

FI: *Laki ulkomaisista vakuutusyhtiöistä* (Legea privind societățile de asigurări străine) (398/1995);

Vakuutusyhtiölaki (Legea privind societățile de asigurări) (521/2008);

Laki vakuutusedustuksesta (Legea privind intermedierea de asigurări) (570/2005); și

Laki työeläkevakuutusyhtiöistä (Legea privind societățile care furnizează asigurări de pensii obligatorii) (354/1997).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **SK**: Cetățenii străini pot înființa o societate de asigurări sub forma unei societăți pe acțiuni sau pot desfășura activități de asigurare prin intermediul sucursalelor lor care au sediul social în Republica Slovacă. În ambele cazuri, autorizația face obiectul evaluării autorității de supraveghere.

Măsurile existente:

SK: Legea nr. 39/2015 privind asigurările.

(c) Servicii bancare și alte servicii financiare

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În UE: Numai firmele cu sediul social în Uniunea Europeană pot acționa ca deținătoare ale activelor fondurilor de investiții. Pentru desfășurarea activităților de administrare a fondurilor deschise de investiții, inclusiv a fondurilor de investiții de tip „unit trust” și, atunci când acest lucru este permis de legislația națională, a societăților de investiții, este necesară stabilirea unei societăți de administrare specializate care să aibă sediul central și sediul social în același stat membru al Uniunii Europene.

Măsurile existente:

UE: Directiva 2009/65/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM), astfel cum a fost modificată prin:

Directivele 2010/78/UE, 2011/61/UE, 2013/14/UE și 2014/91/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului; și

Directiva 2011/61/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2011 privind administratorii fondurilor de investiții alternative, astfel cum a fost modificată prin

Directiva 2013/14/UE și Directiva 2014/65/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare.

SK: În Republica Slovacă, serviciile de investiții pot fi prestate de societățile de administrare care au forma juridică de societate pe acțiuni cu capital propriu în conformitate cu legislația (nu sunt permise sucursalele).

Măsurile existente:

SK: Legea nr. 566/2001 privind titlurile de valoare și serviciile de investiții; și
Legea nr. 483/2001 privind băncile.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **EE:** Pentru acceptarea depozitelor, este necesară autorizația eliberată de Autoritatea de Supraveghere Financiară din Estonia și înregistrarea conform legislației estone ca societate pe acțiuni, filială sau sucursală.

Măsurile existente:

EE: *Krediidasutuste seadus* (Legea privind instituțiile de credit), § 206 și §21.

În **FI:** Cel puțin unul dintre fondatori, membrii consiliului de administrație, ai consiliului de supraveghere, directorul general al furnizorilor de servicii bancare și persoana împuternicită să semneze în numele instituției de credit trebuie să aibă reședința permanentă în SEE. Cel puțin un auditor trebuie să aibă reședința permanentă în SEE. În ceea ce privește serviciile de plată, reședința sau domiciliul în Finlanda pot fi necesare.

Măsurile existente:

FI: *Laki liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista* (Legea privind băncile comerciale și alte instituții de credit sub forma unei societăți cu răspundere limitată) (1501/2001);

Säästöpankkilaki (1502/2001) (Legea privind casele de economii);

Laki osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista (1504/2001) (Legea privind băncile cooperatiste și alte instituții de credit sub forma unei bănci cooperatiste);

Laki hypoteekkiyhdistyksistä (936/1978) (Legea privind societățile ipotecare);

Maksulaitoslaki (297/2010) (Legea privind instituțiile de plată);

Laki ulkomaisen maksulaitoksen toiminnasta Suomessa (298/2010) (Legea privind funcționarea în Finlanda a instituțiilor de plată străine); și

Laki luottolaitostoiminnasta (Legea privind instituțiile de credit) (121/2007).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **IT**: Servicii de „*consulenti finanziari*” (consultant financiar).

Măsurile existente:

IT: Regulamentul Consob nr. 16190 din 29 octombrie 2007 privind intermediarii, articolele 91-111.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **LT**: Numai băncile care au sediul social sau o sucursală în Lituania și care sunt autorizate să furnizeze servicii de investiții în SEE pot acționa ca depozitare ale activelor fondurilor de pensii. Cel puțin un șef al administrației unei bănci trebuie să vorbească limba lituaniană și să aibă domiciliul permanent în Lituania.

Măsurile existente:

LT: Legea Republicii Lituania privind băncile din 30 martie 2004 nr. IX-2085;

Legea Republicii Lituania privind întreprinderile de plasament colectiv din 4 iulie 2003 nr. IX-1709; și

Legea Republicii Lituania privind cumulul de pensii facultative suplimentare din 3 iunie 1999 nr. VIII-1212.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE, cu excepția **BE, CY, EE, LT, LV, MT, RO** și **SI**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
- (ii) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **BE**: În ceea ce privește prestarea de servicii bancare și de alte servicii financiare, cu excepția furnizării și transferului de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către prestatorii de alte servicii financiare;

În **CY**: În ceea ce privește prestarea de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) tranzacționarea valorilor mobiliare în nume propriu sau în numele clienților, pe piața bursieră, pe piața extrabursieră sau pe alte piețe;
- (ii) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
- (iii) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **EE** și **LT**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) acceptarea depozitelor;

- (ii) creditarea de toate tipurile;
- (iii) leasingul financiar;
- (iv) toate serviciile de plăți și transferuri monetare; garanțiile și angajamentele;
- (v) tranzacționarea în nume propriu sau în numele clienților, pe piața bursieră sau pe piața extrabursieră;
- (vi) participarea la emisiunile de orice tipuri de titluri de valoare, inclusiv subscrierea și plasarea (publică sau privată) în calitate de agent și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
- (vii) brokerajul monetar;
- (viii) gestionarea activelor, de exemplu gestionarea numerarului sau a portofoliului, toate formele de gestionare a investițiilor colective, servicii de custodie, de depozitare și servicii fiduciare;
- (ix) serviciile de decontare și compensare a activelor financiare, inclusiv valorile mobiliare, produsele financiare derivate și alte instrumente negociabile;

- (x) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent, și
- (xi) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **LV**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) participarea la emisiunile de orice tipuri de titluri de valoare, inclusiv subscrierea și plasarea (publică sau privată) în calitate de agent și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
- (ii) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
- (iii) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **MT**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) acceptarea depozitelor;
- (ii) creditarea de toate tipurile;
- (iii) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
- (iv) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **RO**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) acceptarea depozitelor;
- (ii) creditarea de toate tipurile;

- (iii) garanțiile și angajamentele;
- (iv) brokerajul monetar;
- (v) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent; și
- (vi) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

În **SI**: În cazul prestării de servicii bancare și de alte servicii financiare, excepție făcând:

- (i) creditarea de toate tipurile;
- (ii) acceptarea garanțiilor și a angajamentelor din partea instituțiilor de credit străine de către instituțiile juridice naționale și proprietarii unici;
- (iii) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
- (iv) serviciile de consultanță și alte servicii financiare auxiliare legate de serviciile bancare și de alte servicii financiare, astfel cum sunt descrise la litera (a) subpunctul (ii) din definiția serviciilor bancare și a altor servicii financiare (cu excepția asigurărilor) din secțiunea E subsecțiunea 5 articolul 8.59, însă excluzând intermedierea astfel cum este descrisă la subpunctul respectiv.

Rezerva nr. 17 – Servicii sociale și de sănătate

Sectorul:	Servicii de sănătate și sociale
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 93, 931, cu excepția 9312, parte din 93191, 9311, 93192, 93193, 93199
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație Interzicerea cerințelor de performanță
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

- (a) **Servicii de sănătate – servicii spitalicești, de ambulanță, de îngrijire medicală rezidențială (CPC 93, 931, altele decât 9312, parte din 93191, 9311, 93192, 93193, 93199)**

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, interzicerea cerințelor de performanță, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

UE: Pentru prestarea tuturor serviciilor de sănătate care beneficiază de finanțări publice sau de sprijin de la stat, sub orice formă, și, prin urmare, nu sunt considerate a fi finanțate din fonduri private.

UE: Pentru toate serviciile de sănătate cu finanțare privată, altele decât serviciile spitalicești, serviciile de ambulanță și unitățile rezidențiale de îngrijire medicală cu finanțare privată, altele decât serviciile spitalicești. Participarea operatorilor privați la rețeaua de sănătate cu finanțare privată poate face obiectul unei concesiuni, pe o bază nediscriminatorie. Se poate aplica un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, infrastructura de transport, densitatea populației, răspândirea geografică și crearea de noi locuri de muncă.

Această rezervă nu se referă la furnizarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății, inclusiv serviciile prestate de profesioniști precum medici, stomatologi, moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, personal paramedical și psihologi, care fac obiectul altor rezerve (CPC 931 altele decât 9312, parte din 93191).

În **AT, PL și SI**: Prestarea de servicii de ambulanță cu finanțare privată (CPC 93192).

În **BE și UK**: Stabilirea serviciilor de ambulanță și de îngrijire medicală rezidențială cu finanțare privată, altele decât serviciile spitalicești (CPC 93192, 93193).

În **BG, CY, CZ, FI, MT și SK**: Prestarea serviciilor spitalicești, de ambulanță și de îngrijire medicală rezidențială cu finanțare privată, altele decât serviciile spitalicești (CPC 9311, 93192, 93193).

În **FI**: Prestarea de alte servicii de sănătate umană (CPC 93199).

Măsurile existente:

CZ: Legea nr. 372/2011 Sb. privind serviciile de asistență medicală și condițiile de furnizare a acestora.

FI: *Laki yksityisestä terveydenhuollosta* (Legea privind asistența medicală privată) (152/1990).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță:

În **DE**: Prestațiile sistemului de securitate socială din Germania, prin care diferite societăți sau entități pot presta servicii care implică elemente concurențiale și care nu sunt, prin urmare, „servicii prestate exclusiv în exercitarea autorității guvernamentale”. De a acorda un tratament mai bun în cadrul unui acord comercial bilateral în ceea ce privește furnizarea de servicii sociale și de sănătate (CPC 93).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **DE**: Proprietatea asupra spitalelor finanțate din fonduri private și administrate de forțele germane.

De a naționaliza alte spitale importante finanțate din fonduri private (CPC 93110).

În **FR**: Prestarea de servicii de analize și teste de laborator cu finanțare privată.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FR**: Prestarea de servicii de analize și teste de laborator cu finanțare privată (parte din CPC 9311).

Măsurile existente:

FR: *Article L 6213-1 à 6213-6 du Code de la Santé Publique.*

(b) Servicii sociale și de sănătate, inclusiv asigurarea de pensie

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE, cu excepția **HU**: Solicită prestatorilor stabilirea sau prezența fizică pe teritoriul său și restricționează prestarea transfrontalieră de servicii de sănătate din afara teritoriului său, prestarea transfrontalieră de servicii sociale din afara teritoriului său, precum și activitățile sau serviciile care fac parte dintr-un sistem public de pensii sau dintr-un sistem legal de asigurări sociale. Această rezervă nu se referă la furnizarea tuturor serviciilor profesionale din domeniul sănătății, inclusiv serviciile prestate de profesioniști precum medici, stomatologi, moașe, asistenți medicali, fizioterapeuți, personal paramedical și psihologi, care fac obiectul altor rezerve (CPC 931 altele decât 9312, parte din 93191).

În **HU**: Prestarea transfrontalieră, din afara teritoriului său, a tuturor serviciilor spitalicești, de ambulanță și a serviciilor de îngrijire medicală rezidențială, altele decât serviciile spitalicești, care beneficiază de finanțare publică (CPC 9311, 93192, 93193).

(c) **Servicii sociale, inclusiv asigurarea de pensie**

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță:

UE: Prestarea tuturor serviciilor sociale care beneficiază de finanțări publice sau de sprijin de la stat, sub orice formă, și, prin urmare, nu sunt considerate a fi finanțate din fonduri private, precum și activitățile sau serviciile care fac parte dintr-un sistem public de pensii sau dintr-un sistem legal de asigurări sociale. Participarea operatorilor privați la rețeaua serviciilor sociale cu finanțare privată poate face obiectul unei concesiuni, pe o bază nediscriminatorie. Se poate aplica un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, infrastructura de transport, densitatea populației, răspândirea geografică și crearea de noi locuri de muncă.

În BE, CY, DE, DK, EL, ES, FR, IE, IT, PT și UK: Prestarea de servicii sociale finanțate din fonduri private, altele decât serviciile legate de casele de convalescență și de odihnă și de azilurile de bătrâni.

În CZ, FI, HU, MT, PL, RO, SK și SI: Prestarea de servicii sociale cu finanțare privată.

În **DE**: Sistemul de securitate socială din Germania, prin care diferite societăți sau entități prestează servicii care implică elemente concurențiale și care pot, prin urmare, să nu intre în definiția „serviciilor prestate exclusiv în exercitarea autorității guvernamentale”.

Măsurile existente:

FI: *Laki yksityisistä sosiaalipalveluista* (Legea privind serviciile sociale private) (922/2011).

IE: Legea sănătății 2004 (S. 39); și

Legea sănătății 1970 (astfel cum a fost modificată – S.61A).

IT: Legea nr. 833/1978 de instituire a sistemului de sănătate publică;

Decretul legislativ nr. 502/1992 de organizare a reglementărilor din domeniul sănătății; și

Legea nr. 328/2000 privind reforma serviciilor sociale.

Rezerva nr. 18 – Servicii turistice și servicii legate de călătorii

Sectorul: Servicii de ghid turistic, servicii de sănătate și servicii sociale

Clasificarea sectorului CPC 7472

de activitate:

Tipul de rezervă: Tratatamentul național

Tratatamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul național:

În **FR**: De a solicita cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene pentru prestarea de servicii de ghid turistic pe teritoriul său.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

În **LT**: În măsura în care Japonia permite cetățenilor Lituaniei să furnizeze servicii de ghid turistic, Lituania va permite cetățenilor japonezi să furnizeze servicii de ghid turistic în aceleași condiții.

Rezerva nr. 19 – Servicii recreative, culturale și sportive

Sectorul: Servicii recreative, culturale și sportive

Clasificarea sectorului de activitate: CPC 962, 963, 9619, 964

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Interzicerea cerințelor de performanță

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Biblioteci, arhive, muzee și alte servicii culturale (CPC 963)

UE, cu excepția AT și, pentru investiții, în LV: Prestarea de servicii de bibliotecă, arhive, muzee și alte servicii culturale.

În AT și LT: O licență sau o concesiune poate fi cerută pentru stabilire.

(b) Servicii de divertisment, servicii privind reprezentațiile teatrale, formațiile cu prezentare publică în direct și spectacolele de circ (CPC 9619, 964, cu excepția 96492)

UE, cu excepția AT și SE: Prestarea transfrontalieră de servicii de divertisment, inclusiv servicii privind reprezentațiile teatrale, formațiile cu prezentare publică în direct, spectacolele de circ și discotecile.

În CY, CZ, FI, MT, PL, RO, SI și SK: În ceea ce privește prestarea de servicii de divertisment, inclusiv servicii privind reprezentațiile teatrale, formațiile cu prezentare publică în direct, spectacolele de circ și discotecile.

În **BG**: Prestarea următoarelor servicii de divertisment: servicii privind spectacolele de circ, parcurile de distracții și serviciile similare de divertisment, balurile, discotecile și serviciile furnizate de instructorii de dans, precum și alte servicii de divertisment.

În **EE**: Prestarea altor servicii de divertisment, cu excepția serviciilor oferite de sălile de cinematograf.

În **LT** și **LV**: Prestarea tuturor serviciilor de divertisment, altele decât serviciile de exploatare a sălilor de cinematograf.

În **CY, CZ, LV, PL, RO** și **SK**: Prestarea transfrontalieră de servicii privind activitățile sportive și alte servicii recreative.

(c) Servicii de știri și ale agențiilor de presă (CPC 962)

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FR**: Participarea străină în societățile existente care publică lucrări în limba franceză nu poate depăși 20 % din capital sau din drepturile de vot ale societății. Stabilirea agențiilor de presă din Japonia este supusă condițiilor prevăzute în legislația internă. Stabilirea agențiilor de presă de către investitori străini este supusă condiției reciprocității.

Măsurile existente:

FR: *Ordonnance n° 45-2646 du 2 novembre 1945 portant réglementation provisoire des agences de presse; și*

Loi n° 86-897 du 1 août 1986 portant réforme du régime juridique de la presse.

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **HU**: Pentru prestarea serviciilor de știri și ale agențiilor de presă.

(d) Servicii de jocuri de noroc și pariuri (CPC 96492)

UE, cu excepția **MT**: Furnizarea de activități având ca obiect jocurile de noroc care presupun mize cu valoare pecuniară în jocuri de noroc, inclusiv în special loteriile, lozurile de răzuit, serviciile de jocuri de noroc oferite în cazinouri, săli de jocuri de noroc sau localuri autorizate, serviciile de pariere, precum și serviciile de bingo și serviciile având ca obiect jocurile de noroc, operate de organizații caritabile sau de organizații fără scop lucrativ, în propriul beneficiu.

Această rezervă nu se aplică jocurilor de îndemânare, jocurilor mecanice care nu oferă premii sau care oferă doar premii sub formă de jocuri gratuite și jocurilor promoționale, al căror scop exclusiv este acela de a încuraja achiziționarea de bunuri sau servicii care nu sunt acoperite de această excludere.

Rezerva nr. 20 – Servicii de transport și servicii auxiliare serviciilor de transport

Sectorul: Servicii de transport

Tipul de rezervă: Accesul pe piață

Tratamentul național

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

Interzicerea cerințelor de performanță

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație

Secțiunea: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Transportul maritim — orice altă activitate comercială desfășurată de pe o navă

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: Cetățenia echipajului unei nave maritime sau nemaritime.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

UE, cu excepția LV și MT: În vederea înregistrării unei nave și exploatării unei flote sub pavilionul național al statului de stabilire [toate activitățile maritime comerciale întreprinse de pe o navă maritimă, inclusiv pescuit, acvacultură și servicii conexe pescuitului; transportul internațional de călători și de mărfuri (CPC 721); și servicii auxiliare transportului maritim].

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: În ceea ce privește Japonia, atunci când acțiunile întreprinse sau decise în mod oficial de către Japonia limitează sau interzic operatorilor de transport din Uniunea Europeană să intre în porturile din Japonia sau să încarce și să descarce mărfuri în Japonia.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **MT:** Există drepturi exclusive în ceea ce privește legăturile maritime către Europa continentală prin Italia cu Malta (CPC 7213, 7214, parte din 742, 745, parte din 749).

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **SK:** Investitorii străini trebuie să aibă sediul principal în Republica Slovacă pentru a solicita o licență care să le permită să presteze servicii (CPC 722).

(b) Servicii auxiliare transportului maritim

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: Prestarea serviciilor de pilotaj și amarare. Pentru mai multă certitudine, indiferent de criteriile aplicate pentru înregistrarea navelor într-un stat membru al Uniunii Europene, Uniunea Europeană își rezervă dreptul de a solicita ca numai navele înscrise în registrele naționale din statele membre ale Uniunii Europene să poată oferi servicii de pilotaj și amarare (CPC 7452).

UE, cu excepția LT și LV: Doar navele care arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene pot furniza servicii de împingere și remorcare (CPC 7214).

În LT: Pot presta servicii de pilotaj și amarare, precum și de împingere și remorcare, numai persoanele juridice din Lituania sau persoanele juridice dintr-un stat membru al Uniunii Europene cu sucursale în Lituania care dețin un certificat eliberat de administrația lituaniană pentru siguranță maritimă (CPC 7214).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **BE**: Serviciile de manipulare a încărcăturilor pot fi efectuate doar de lucrători acreditați care sunt eligibili pentru a lucra în zonele portuare desemnate prin decret regal (CPC 741).

Măsurile existente:

BE: *Loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire;*

Arrêté royal du 12 janvier 1973 instituant une Commission paritaire des ports et fixant sa dénomination et sa compétence;

Arrêté royal du 4 septembre 1985 portant agrément d'une organisation d'employeur (Anvers);

Arrêté royal du 29 janvier 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Gand);

Arrêté royal du 10 juillet 1986 portant agrément d'une organisation d'employeur (Zeebrugge);

Arrêté royal du 1er mars 1989 portant agrément d'une organisation d'employeur (Ostende);

și

Arrêté royal du 5 juillet 2004 relatif à la reconnaissance des ouvriers portuaires dans les zones portuaires tombant dans le champ d'application de la loi du 8 juin 1972 organisant le travail portuaire, tel que modifié.

(c) Transportul pe căile navigabile interioare și servicii auxiliare transportului pe căile navigabile interioare

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

UE: Transportul de călători și de mărfuri de căile navigabile interioare (CPC 722); și servicii auxiliare transportului pe căile navigabile interioare.

Pentru mai multă certitudine, această rezervă acoperă și prestarea transporturilor de cabotaj pe căi navigabile interioare (CPC 722).

(d) Transport feroviar și servicii auxiliare transportului feroviar

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În UE: Transportul feroviar de călători și de mărfuri (CPC 711).

În **FI**: Pentru prestarea transfrontalieră a serviciilor de transport feroviar. În ceea ce privește stabilirea de servicii de transport feroviar de călători, în prezent, există drepturi exclusive în acest domeniu (acordate VR-Group Ltd, care este deținut în proporție de 100 % de stat) până în 2017 în zona metropolitană Helsinki, iar în restul teritoriului până în 2019, drepturi care pot fi reînnoite (CPC 7111, 7112).

În **LT**: Serviciile de întreținere și de reparare a echipamentelor de transport feroviar fac obiectul unui monopol de stat (CPC 86764, 86769, parte din 8868).

În **SE** (numai în ceea ce privește accesul pe piață): Serviciile de întreținere și reparare a echipamentului de transport feroviar fac obiectul unui test de necesități economice atunci când un investitor intenționează să își stabilească propriile facilități de infrastructură pentru terminale. Criteriile principale: constrângeri în termeni de spațiu și de capacitate (CPC 86764, 86769, parte din 8868).

Măsurile existente:

FI: *Rautatielaki* (Legea privind transportul feroviar) (304/2011).

SE: Legea privind planificarea și construcțiile (2010:900).

(e) Transport rutier (transport de călători, transport de mărfuri, servicii de transport internațional cu camionul) și servicii auxiliare transportului rutier

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE:

- (i) să solicite stabilirea și să limiteze prestarea transfrontalieră de servicii de transport rutier (CPC 712);
- (ii) să limiteze prestarea serviciilor de cabotaj într-un stat membru al Uniunii Europene de către investitorii străini stabiliți în alt stat membru al Uniunii Europene (CPC 712);
- (iii) în Uniunea Europeană, serviciilor de taxi li se poate aplica un test privind necesitățile economice care să stabilească o limită a numărului de prestatori de servicii. Criteriile principale: cererea locală, astfel cum se prevede în legislația aplicabilă (CPC 71221).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **BE**: Se poate stabili prin lege un număr maxim de licențe (CPC 71221).

Măsurile existente:

UE: Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului;

Regulamentul (CE) nr. 1072/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața transportului rutier internațional de mărfuri; și

Regulamentul (CE) nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006.

În **IT**: Pentru serviciile de limuzină, se aplică un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, densitatea populației, răspândirea geografică, impactul asupra condițiilor de trafic și crearea de noi locuri de muncă.

Pentru serviciile de transport interurban cu autobuzul, se aplică un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, densitatea populației, răspândirea geografică, impactul asupra condițiilor de trafic și crearea de noi locuri de muncă.

Pentru furnizarea de servicii de transport de mărfuri, se aplică un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: cererea locală (CPC 712).

Măsurile existente:

IT: Decretul legislativ nr. 285/1992 (Codul rutier și modificările ulterioare), articolul 85;

Decretul legislativ nr. 395/2000, articolul 8 (transportul rutier de călători);

Legea nr. 21/1992 (Legea-cadru privind transportul rutier public neregulat de călători);

Legea nr. 218/2003, articolul 1 (transportul de călători cu autobuze închiriate cu șofer); și

Legea nr. 151/1981 (Legea-cadru privind transportul local public).

În **PT:** În ceea ce privește transportul de călători, se aplică un test privind necesitățile economice pentru furnizarea de servicii de limuzină. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, densitatea populației, răspândirea geografică, impactul asupra condițiilor de trafic și crearea de noi locuri de muncă (CPC 712).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **LV**: Pentru serviciile de transport de călători și de marfă este necesară o autorizație, care nu se extinde la vehiculele înmatriculate în străinătate. Entitățile stabilite sunt obligate să utilizeze vehicule înregistrate în țară (CPC 712).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: Pentru transportul de călători și de marfă, pot fi acordate drepturi sau autorizații exclusive numai resortisanților unui stat membru al Uniunii Europene și persoanelor juridice din Uniunea Europeană care își au sediul în Uniunea Europeană. Este necesară constituirea ca societate. Persoanele fizice trebuie să îndeplinească condiția privind cetățenia unui stat membru al Uniunii Europene (CPC 712).

În **MT**: Pentru serviciile de transport public cu autobuzul: Întreaga rețea face obiectul unei concesiuni, care include un acord privind obligația de serviciu public de a ține seama de anumite categorii sociale (cum ar fi studenții și persoanele în vârstă) (CPC 712).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FI**: Pentru a presta servicii de transport rutier este necesară o autorizație, lucru care nu se extinde la vehiculele înmatriculate în străinătate (CPC 712).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FR**: Investitorii din afara Uniunii Europene nu sunt autorizați să presteze servicii de transport interurban cu autobuzul (CPC 712).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **ES**: În ceea ce privește transportul de călători, se aplică un test privind necesitățile economice pentru furnizarea de servicii în temeiul CPC 7122. Criteriile principale: cererea locală. Pentru serviciile de transport interurban cu autobuzul, se aplică un test privind necesitățile economice. Criteriile principale: numărul unităților existente și impactul asupra acestora, densitatea populației, răspândirea geografică, impactul asupra condițiilor de trafic și crearea de noi locuri de muncă.

În **SE**: Serviciile de întreținere și reparare a echipamentului de transport rutier fac obiectul unui test privind necesitățile economice atunci când un investitor intenționează să își stabilească propriile facilități de infrastructură pentru terminale. Criteriile principale: constrângeri în termeni de spațiu și de capacitate (CPC 6112, 6122, 86764, 86769, parte din 8867).

În **SK**: Pentru transportul de mărfuri, se aplică testul privind necesitățile economice. Criteriile principale: cererea locală (CPC 712).

În ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **BG**: Să solicite stabilirea pentru serviciile de sprijin pentru transportul rutier (CPC 744).

Măsurile existente:

UE: Regulamentul (CE) nr. 1071/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme comune privind condițiile care trebuie îndeplinite pentru exercitarea ocupației de operator de transport rutier și de abrogare a Directivei 96/26/CE a Consiliului;

Regulamentul (CE) nr. 1072/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața transportului rutier internațional de mărfuri; și

Regulamentul (CE) nr. 1073/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind normele comune pentru accesul la piața internațională a serviciilor de transport cu autocarul și autobuzul și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006.

FI: *Laki kaupallisista tavarankuljetuksista tiellä* (Legea privind transportul rutier comercial) 693/2006; și

Ajoneuvolaki (Legea privind vehiculele) 1090/2002.

SE: Legea privind planificarea și construcțiile (2010:900).

(f) Transporturi spațiale și închirierea de vehicule aerospațiale

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, interzicerea cerințelor de performanță, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: Serviciile de transporturi spațiale și închirierea de vehicule aerospațiale (CPC 733, parte din 734).

(g) Derogări de la clauza națiunii celei mai favorizate

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

(i) Transport (cabotaj), altul decât transportul maritim

În FI: Acordarea unui tratament diferențiat unei țări în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare de scutire a vehiculelor înmatriculate în străinătate de interzicerea generală privind prestarea transporturilor de cabotaj (inclusiv a transportului combinat, rutier și feroviar) în Finlanda, pe bază de reciprocitate (parte din CPC 711, parte din 712, parte din 722).

(ii) Servicii de sprijin pentru transportul maritim

În **BG**: În măsura în care Japonia permite prestatorilor de servicii din Bulgaria să furnizeze servicii de manipulare a încărcăturilor și servicii de depozitare și antrepozitare în porturi maritime și fluviale, inclusiv servicii legate de containere și de mărfurile din containere, Bulgaria va permite prestatorilor de servicii din Japonia să furnizeze servicii de manipulare a încărcăturilor și servicii de depozitare și antrepozitare în porturi maritime și fluviale, inclusiv servicii legate de containere și de mărfurile din containere, în aceleași condiții (parte din CPC 741, parte din 742).

(iii) Închiriere sau leasing de nave

În **DE**: Afretarea de nave străine de către consumatori rezidenți în Germania poate face obiectul unei condiții de reciprocitate (CPC 7213, 7223, 83103).

(iv) Transport rutier și feroviar

UE: De a acorda un tratament diferențiat unei țări în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare privind transportul rutier internațional de mărfuri (inclusiv transportul combinat – rutier sau feroviar) și transportul de pasageri, încheiate între Uniunea Europeană sau statele membre ale Uniunii Europene și o țară terță (CPC 7111, 7112, 7121, 7122, 7123). Respectivul tratament poate:

- să restricționeze sau să limiteze prestarea serviciilor corespunzătoare de transport între părțile contractante sau pe teritoriul părților contractante la autovehiculele înmatriculate în fiecare țară care este parte contractantă¹; sau
- să prevadă scutirea de taxe a respectivelor autovehicule.

¹ În ceea ce privește Austria, partea de scutire de la tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate referitoare la drepturile de circulație se referă la toate țările cu care există sau ar putea fi încheiate în viitor acorduri bilaterale privind transportul rutier sau alte măsuri legate de transportul rutier.

(v) Transport rutier

În **BG**: Măsurile adoptate în cadrul acordurilor existente sau viitoare și care prevăd rezerve privind prestarea acestor tipuri de servicii de transport sau o restricționează și specifică termenii și condițiile acestei prestări, inclusiv autorizațiile de tranzit sau taxele rutiere preferențiale, pe teritoriul Bulgariei sau în zona frontalieră a acesteia (CPC 7121, 7122, 7123).

În **CZ**: Măsurile adoptate în cadrul acordurilor existente sau viitoare și care prevăd rezerve privind prestarea de servicii de transport sau o limitează și specifică condițiile de operare, inclusiv autorizațiile de tranzit sau taxele rutiere preferențiale ale unor servicii de transport la intrare, în interior, în tranzit pe teritoriul Republicii Ceha și la ieșirea din Republica Cehă pentru părțile contractante în cauză (CPC 7121, 7122, 7123).

În **ES**: Autorizația pentru stabilirea unei prezențe comerciale în Spania poate fi refuzată prestatorilor de servicii a căror țară de origine nu acordă acces efectiv pe piață prestatorilor de servicii din Spania (CPC 7123).

Măsurile existente:

Ley 16/1987, de 30 de julio, de Ordenación de los Transportes Terrestres.

În **HR**: Măsuri aplicate în cadrul acordurilor existente sau viitoare privind transportul rutier internațional și care prevăd rezerve privind prestarea de servicii de transport sau o limitează și specifică condițiile de operare, inclusiv autorizațiile de tranzit sau taxele rutiere preferențiale ale unor servicii de transport la intrare, în interior, în tranzit pe teritoriul Croației și la ieșirea din Croația pentru părțile în cauză (CPC 7121, 7122, 7123).

În **LT**: Măsuri adoptate în cadrul acordurilor bilaterale și care stabilesc dispoziții pentru serviciile de transport și specifică condițiile de operare a acestora, inclusiv tranzitul bilateral și alte autorizații de transport pentru serviciile de transport la intrare, pe teritoriul și la ieșirea din Lituania pentru părțile contractante în cauză, precum și taxele și prelevările rutiere (CPC 7121, 7122, 7123).

În **SK**: Măsuri adoptate în cadrul acordurilor existente sau viitoare și care prevăd rezerve privind prestarea de servicii de transport sau o limitează și specifică condițiile de operare, inclusiv autorizațiile de tranzit sau taxele rutiere preferențiale ale unor servicii de transport la intrare, în interior, în tranzit pe teritoriul Republicii Slovace și la ieșirea din Republica Slovacă pentru părțile contractante în cauză (CPC 7121, 7122, 7123).

(vi) Transport feroviar

În **BG**, **CZ** și **SK**: În cadrul acordurilor existente sau viitoare și care reglementează drepturile de circulație și condițiile de operare, precum și prestarea de servicii de transport pe teritoriul Bulgariei, al Republicii Cehe și al Slovaciei și între țările în cauză. (CPC 7111, 7112).

(vii) Transport aerian – Servicii auxiliare transportului aerian

UE: Acordarea de tratament diferențiat unei țări terțe în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare în domeniul serviciilor de handling la sol.

(viii) Transport rutier și feroviar

În **EE**: Atunci când se acordă un tratament diferențiat unei țări în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare privind transportul rutier internațional (inclusiv transportul combinat – rutier sau feroviar), formulând rezerve privind prestarea unor servicii de transport la intrare, în interior, în tranzit pe teritoriul Estoniei și la ieșirea din Estonia pentru părțile contractante la vehiculele înmatriculate în fiecare parte contractantă sau limitând această prestare și prevăzând scutirea de taxe a acestor autovehicule (parte din CPC 711, parte din 712, parte din 721).

(ix) Toate serviciile de transport de pasageri și de mărfuri, altele decât transportul maritim și aerian

În **PL**: În măsura în care Japonia permite prestatorilor de servicii de transport de călători și de mărfuri din Polonia să furnizeze servicii de transport la intrarea și pe teritoriul Japoniei, Polonia va permite prestatorilor de servicii de transport de călători și de mărfuri din Japonia să furnizeze servicii de transport la intrarea și pe teritoriul Poloniei, în aceleași condiții.

Rezerva nr. 21 – Agricultură, pescuit și apă

Sectorul:	Agricultură, vânătoare, silvicultură; pescuit, acvacultură, servicii conexe pescuitului; colectarea, tratarea și distribuția apei
Clasificarea sectorului de activitate:	ISIC Rev. 3.1 011, ISIC Rev. 3.1 012, ISIC Rev. 3.1 013, ISIC Rev. 3.1 014, ISIC Rev. 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță; ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate Interzicerea cerințelor de performanță Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Agricultură, vânătoare și silvicultură

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **HR**: Activitățile agricole și de vânătoare.

În **HU**: Activitățile agricole (ISIC Rev. 3.1 011, 3.1 012, 3.1 013, 3.1 014, 3.1 015, CPC 8811, 8812, 8813, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță).

Măsurile existente:

HR: Legea privind terenurile agricole (Monitorul Oficial nr. 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 și 63/11), articolul 2.

(b) Pescuit, acvacultură și servicii conexe pescuitului (ISIC Rev. 3.1 0501, 0502, CPC 882)

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate:

UE: În special în cadrul politicii comune în domeniul pescuitului și al acordurilor în domeniul pescuitului încheiate cu țări terțe, accesul și utilizarea resurselor biologice și a zonelor de pescuit situate în apele maritime care se află sub suveranitatea sau jurisdicția statelor membre ale Uniunii Europene, inclusiv:

- (i) care reglementează debarcarea în porturile Uniunii Europene a capturilor efectuate din subcontingentele alocate navelor japoneze sau ale unei țări terțe;
- (ii) care stabilește o dimensiune minimă pentru o societate, pentru a menține navele de pescuit costier și artizanal; sau
- (iii) care acordă un tratament diferențiat Japoniei sau unei țări terțe în temeiul acordurilor bilaterale existente sau viitoare în domeniul pescuitului.

O licență de pescuit comercial care acordă dreptul de a pescui în apele teritoriale ale unui stat membru al Uniunii Europene poate fi acordată doar navelor care arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene.

Cetățenia echipajului unei nave de pescuit care arborează pavilionul unui stat membru al Uniunii Europene.

Crearea de instalații pentru acvacultură marine sau în ape dulci.

În **FR**: Cetățenii țărilor din afara Uniunii Europene nu pot participa la activități de piscicultură, conchiliocultură sau cultura algelor în domeniul maritim al statului francez.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: Prinderea resurselor vii marine și fluviale, efectuată de nave care operează în apele maritime interne și în marea teritorială din Bulgaria, se efectuează de către nave care arborează pavilionul Bulgariei. O navă străină nu se poate angaja în activități de pescuit comercial în zona economică exclusivă decât pe baza unui acord între Bulgaria și statul de pavilion. În timp ce străbat zona economică exclusivă, navele de pescuit străine nu își pot menține uneltele de pescuit în modul de funcționare.

(c) Colectarea, tratarea și distribuția apei

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: Pentru activități, inclusiv furnizarea de servicii referitoare la colectarea, tratarea și distribuția apei pentru utilizatorii casnici, industriali, comerciali și alții, inclusiv furnizarea de apă potabilă și gospodărirea apelor.

Rezerva nr. 22 – Activități referitoare la energie

Sectorul:	Producția de energie și servicii conexe
Clasificarea sectorului de activitate:	ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 12, 120, 1200, 13, 14, 232, 233, 2330, 40, 401, 4010, 402, 4020, parte din 4030, CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, parte din 88, 887.
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Interzicerea cerințelor de performanță Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

- (a) **Serviciile energetice – general [ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, 40, 401, 402, parte din 403, 41; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 742, 7422, 887 (altele decât serviciile de consiliere și de consultanță)]**

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: În cazul în care un stat membru al Uniunii Europene permite proprietatea străină asupra unui sistem de transport al gazelor sau al energiei electrice sau a unui sistem de transport prin conducte de petrol și gaze, în ceea ce privește întreprinderile din Japonia controlate de persoane fizice sau de întreprinderi dintr-o țară terță care reprezintă mai mult de 5 % din importurile de petrol, de gaze naturale sau de energie electrică ale Uniunii Europene, cu scopul de a garanta securitatea aprovizionării cu energie a Uniunii Europene, în ansamblu, sau a unui stat membru al Uniunii Europene. Această rezervă nu se aplică serviciilor de consiliere și de consultanță furnizate drept servicii conexe distribuției de energie.

Această rezervă nu se aplică **HR**, **HU** și **LT** (pentru **LT**, numai CPC 7131) în ceea ce privește transportul prin conducte al combustibililor, nici **LV** în ceea ce privește serviciile conexe distribuției de energie electrică, nici **SI** în ceea ce privește serviciile conexe distribuției de gaz (ISIC Rev. 3.1 401, 402, CPC 7131, 887, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță).

În **CY**: Pentru fabricarea de produse petroliere rafinate, în măsura în care investitorul este controlat de o persoană fizică sau juridică dintr-o țară din afara Uniunii Europene care reprezintă mai mult de 5 % din importurile de petrol sau de gaze naturale ale Uniunii Europene, precum și pentru producția de gaz, distribuția combustibililor gazoși prin conducte pe cont propriu, producția, transportul și distribuția de energie electrică, transportul prin conducte al combustibililor, serviciile conexe distribuției de energie electrică și de gaze naturale, altele decât serviciile de consiliere și consultanță, serviciile de vânzare angro de energie electrică, serviciile de comerț cu amănuntul de carburanți, energie electrică și gaz neîmbuteliat (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 613, 62271, 63297, 7131 și 887, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță).

În **FI**: Sistemele și rețelele de transport și de distribuție a energiei, a aburului și a apei calde.

În **FI**: Restricțiile cantitative sub formă de monopoluri sau de drepturi exclusive pentru importul de gaze naturale, precum și pentru producerea și distribuția aburului și a apei calde. În prezent, există monopoluri naturale și drepturi exclusive (ISIC Rev. 3.1 40, CPC 7131, CPC 887, altele decât serviciile de consiliere și de consultanță).

În **FR**: Sisteme de transport al gazelor și al energiei electrice și transport prin conducte de petrol și gaze (CPC 7131).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Servicii de distribuție a energiei și servicii conexe distribuției de energie electrică (CPC 887, altele decât serviciile de consultanță).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Pentru serviciile de transport de energie și în ceea ce privește tipurile de entități juridice și la tratamentul operatorilor publici sau privați cărora BE le-a conferit drepturi exclusive. Este necesară stabilirea în Uniunea Europeană (ISIC Rev. 3.1 4010, CPC 71310).

În **BG**: Pentru servicii conexe distribuției de energie electrică (parte din CPC 88).

În **PT**: Pentru producția, transportul și distribuția de energie electrică, producția gazelor, transportul prin conducte al combustibililor, serviciile de vânzare angro de energie electrică, servicii de comerț cu amănuntul de energie electrică și gaz neîmbuteliat și serviciile conexe distribuției de energie electrică și de gaze naturale. Concesiunile din sectoarele energiei electrice și gazelor sunt atribuite exclusiv societăților în care acționarii sau asociații au o răspundere limitată, care își au sediul și conducerea efectivă în PT (ISIC Rev. 3.1 232, 4010, 4020, CPC 7131, 7422, 887, altele decât serviciile de consiliere și consultanță).

În **SK**: Este necesară o autorizație pentru producția, transportul și distribuția de energie electrică, producția gazelor și distribuția combustibililor gazoși, producerea și distribuția aburului și a apei calde, transportul prin conducte al combustibililor, comerțul angro și cu amănuntul de energie electrică, abur și apă caldă și serviciile conexe distribuției de energie, inclusiv servicii în materie de eficiență energetică, de economii de energie și audit energetic. Se aplică un test privind necesitățile economice, iar cererea poate fi refuzată numai în cazul în care piața este saturată. Pentru toate aceste activități, se poate acorda o autorizație numai unei persoane fizice cu reședința permanentă într-un stat membru al Uniunii Europene sau al SEE sau unei persoane juridice stabilite în Uniunea Europeană sau în SEE (ISIC Rev. 3.1 4010, 4020, 4030, CPC 7131).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Cu excepția extracției minereurilor metalifere și a altor activități miniere și extractive, se poate interzice întreprinderilor străine controlate de persoane fizice sau de întreprinderi dintr-o țară terță care reprezintă mai mult de 5 % din importurile de petrol sau de gaze naturale sau de energie electrică ale Uniunii Europene să obțină controlul asupra activității. Este necesară constituirea în societate (nu sunt permise sucursalele) (ISIC Rev. 3.1 10, 1110, 13, 14, 232, parte din 4010, parte din 4020, parte din 4030).

Măsurile existente:

UE: Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE; și

Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE.

BG: Legea energiei.

CY: Legile de reglementare a pieței energiei electrice din 2003, Legea 122(I)/2003, astfel cum a fost modificată prin Legile 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 și 18(I)/2017;

Legile de reglementare a pieței gazelor din 2004-2007;

Legea privind petrolul (conducte), capitolul 273 din Constituția Republicii Cipru;

Legea privind petrolul L.64(I)/1975; și

Legile privind specificațiile petrolului și ale combustibililor din 2003-2009.

FI: *Maakaasumarkkinalaki* (Legea privind piața gazelor naturale) (508/2000); și
Sähkömarkkinalaki (Legea privind piața energiei electrice) (386/1995).

FR: Codul privind energia (L111-5, L111-53).

PT: Decretul-lege nr. 230/2012 și Decretul-lege nr. 231/2012, 26 octombrie – gaze naturale;
Decretul-lege nr. 215-A/2012 și Decretul-lege nr. 215-B/2012, 8 octombrie – energie
electrică; și
Decretul-lege nr. 31/2006, 15 februarie – petrol brut / produse petroliere.

SK: Legea nr. 51/1988 privind activitățile miniere, explozivii și administrația de stat pentru
activități miniere;
Legea nr. 569/2007 privind activitățile geologice, articolul 5;
Legea nr. 251/2012 privind energia, articolele 6 și 7; și
Legea nr. 657/2004 privind energia termică, articolul 5.

(b) Energia electrică (ISIC Rev. 3.1 40, 401; CPC 62271, 887 (altele decât serviciile de consiliere și de consultanță))

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FI**: Importul de energie electrică. În ceea ce privește comerțul transfrontalier, comerțul angro și cu amănuntul de energie electrică.

În **FR**: Numai întreprinderile în care 100 % din capital este deținut de statul francez, de un alt organism public sau de Electricité de France (EDF) pot deține și exploata sisteme de transport sau de distribuție a energiei electrice.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BG**: Pentru producția de energie electrică și producția de căldură.

În **PT**: Activitățile de transport și de distribuție a energiei electrice sunt realizate prin concesiuni exclusive ale serviciului public.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: O autorizație individuală pentru producția de energie electrică cu o capacitate de 25 MW necesită stabilirea pe teritoriul Uniunii Europene sau în alt stat care are un regim similar cu cel impus prin Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice în vigoare și în care întreprinderea are o legătură efectivă și continuă cu economia.

Producția offshore de energie electrică pe teritoriul offshore al BE face obiectul unei concesiuni și al obligației de asociere în participație cu o societate dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau cu o societate străină dintr-o țară având un regim similar cu cel al Directivei 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de abrogare a Directivei 96/92/CE, în special în ceea ce privește condițiile privind autorizarea și selecția. În plus, societatea trebuie să aibă administrația centrală sau sediul principal într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-o țară care îndeplinește criteriile de mai sus și în care are o legătură efectivă și continuă cu economia.

Construirea de linii electrice care leagă producția offshore la rețeaua de transport a Elia necesită eliberarea unei autorizații, iar societatea trebuie să îndeplinească condițiile menționate anterior, cu excepția celei privind asocierile în participație.

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – tratamentul național:

În **BE**: O autorizație este necesară pentru furnizarea de energie electrică de către un intermediar având clienți stabiliți în BE care sunt conectați la rețeaua națională sau la o linie directă a cărei tensiune nominală depășește 70 000 de volți. Respectiva autorizație nu poate fi acordată decât unei persoane fizice sau juridice stabilite în SEE.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **FR**: Pentru producerea de energie electrică.

Măsurile existente:

BE: *Arrêté Royal du 11 octobre 2000 fixant les critères et la procédure d'octroi des autorisations individuelles préalables à la construction de lignes directes;*
Arrêté Royal du 20 décembre 2000 relatif aux conditions et à la procédure d'octroi des concessions domaniales pour la construction et l'exploitation d'installations de production d'électricité à partir de l'eau, des courants ou des vents, dans les espaces marins sur lesquels la Belgique peut exercer sa juridiction conformément au droit international de la mer; și
Arrêté Royal du 12 mars 2002 relatif aux modalités de pose de câbles d'énergie électrique qui pénètrent dans la mer territoriale ou dans le territoire national ou qui sont installés ou utilisés dans le cadre de l'exploration du plateau continental, de l'exploitation des ressources minérales et autres ressources non vivantes ou de l'exploitation d'îles artificielles, d'installations ou d'ouvrages relevant de la juridiction belge.

FI: *Maakaasumarkkinalaki* (Legea privind piața gazelor naturale) (508/2000); și *Sähkömarkkinalaki* (Legea privind piața energiei electrice) 588/2013.

FR: Codul privind energia (L111-5, L111-53).

PT: Decretul-lege nr. 215-A/2012; și Decretul-lege nr. 215-B/2012, 8 octombrie – energie electrică.

- (c) **Combustibili, gaz, țiței sau produse petroliere [ISIC Rev. 3.1 232, 40, 402; CPC 613, 62271, 63297, 7131, 71310, 742, 7422, parte din 88, 887 (altele decât serviciile de consiliere și de consultanță)]**

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FI:** De a se opune controlului sau deținerii de către persoane sau întreprinderi străine a unui terminal de gaz natural lichefiat (GNL), inclusiv a acelor părți ale terminalului GNL utilizate pentru depozitarea și regazeificarea GNL, din rațiuni de securitate a energiei.

În **FR**: Numai întreprinderile în care 100 % din capital este deținut de statul francez, de un alt organism public sau de ENGIE pot deține și exploata sisteme de transport sau de distribuție a gazelor, din motive de securitate energetică națională.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Pentru serviciile de depozitare în vrac a gazelor, cu privire la tipurile de entități juridice și la tratamentul operatorilor publici sau privați cărora Belgia le-a conferit drepturi exclusive. Este necesară stabilirea în Uniunea Europeană pentru serviciile de depozitare în vrac a gazelor (parte din CPC 742).

În **BG**: Pentru transportul prin conducte, depozitarea și antrepozitarea petrolului și a gazelor naturale, inclusiv transportul de tranzit (CPC 71310, parte din CPC 742).

În **PT**: Pentru prestarea transfrontalieră a serviciilor de depozitare și antrepozitare a combustibilului transportat prin conducte (gaze naturale). De asemenea, concesiunile privind transportul, distribuția și depozitarea subterană a gazelor naturale și terminalul de recepție, depozitare și regazeificare a GNL se acordă prin intermediul contractelor de concesiune, ca urmare a unor proceduri publice de ofertare (CPC 7131, CPC 7422).

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **BE**: Transportul prin conducte al gazelor naturale și al altor combustibili face obiectul unei cerințe de autorizare. Autorizația poate fi acordată doar unei persoane fizice sau juridice stabilite într-un stat membru al Uniunii Europene (în conformitate cu articolul 3 din AR din 14 mai 2002).

În cazul în care autorizația este solicitată de o societate:

- (i) societatea trebuie să fie stabilită în conformitate cu legislația belgiană sau cu legislația unui alt stat membru al Uniunii Europene sau cu legislația unei țări terțe care și-a asumat angajamentul de a menține un cadru de reglementare similar cu cerințele comune menționate în Directiva 98/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale; și

- (ii) întreprinderea trebuie să își aibă sediul administrativ, sediul principal sau sediul central într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-o țară terță care și-a asumat angajamentul de a menține un cadru de reglementare similar cu cerințele comune menționate în Directiva 98/30/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale, cu condiția ca activitatea acestui sediu principal sau central să prezinte o legătură efectivă și continuă cu economia țării respective (CPC 7131).

În **BE**: În general, furnizarea de gaze naturale către clienți (clienții fiind atât societăți de distribuție, cât și consumatori al căror consum combinat de gaz rezultat din toate punctele de aprovizionare atinge un nivel minim de un milion de metri cubi pe an) cu sediul în Belgia face obiectul unei autorizări individuale furnizate de ministru, cu excepția cazului în care furnizorul este o societate de distribuție care își utilizează propria rețea de distribuție. O astfel de autorizație nu poate fi acordată decât unei persoane fizice sau juridice stabilite într-un stat membru al Uniunii Europene.

În **CY**: Pentru prestarea transfrontalieră a serviciilor de depozitare și antrepozitare a combustibilului transportat prin conducte și vânzarea cu amănuntul de păcură și de gaz îmbuteliat, altele decât prin comandă poștală (CPC 613, CPC 62271, CPC 63297, CPC 7131, CPC 742).

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **HU**: Furnizarea de servicii de transport prin conducte necesită stabilirea. Serviciile pot fi furnizate în baza unui contract de concesiune acordat de stat sau de autoritatea locală. Furnizarea acestui serviciu este reglementată de Legea din Ungaria privind concesiunea (CPC 7131).

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **LT**: Pentru transportul prin conducte al combustibilului și serviciile auxiliare transportului prin conducte al altor mărfuri decât combustibilii.

Măsurile existente:

BE: *Arrêté Royal du 14 mai 2002 relatif à l'autorisation de transport de produits gazeux et autres par canalisations; și*

Loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (article 8.2).

BG: Legea energiei.

CY: Legea de reglementare a pieței energiei electrice din 2003, Legea 122(I)/2003 astfel cum a fost modificată prin Legile 239(I)/2004, 143(I)/2005, 173(I)/2006, 92(I)/2008, 211(I)/2012, 206(I)/2015 și 18(I)/2017;

Legile de reglementare a pieței gazelor din 2004-2007;

Legea privind petrolul (conducte), capitolul 273 din Constituția Republicii Cipru;

Legea privind petrolul L.64(I)/1975; și

Legea privind specificațiile petrolului și ale combustibililor din 2003-2009.

FI: *Maakaasumarkkinalaki* (Legea privind piața gazelor naturale) (508/2000).

FR: Codul privind energia (L111-5, L111-53).

HU: Legea XVI din 1991 privind concesiunile.

LT: Legea privind gazele naturale a Republicii Lituania din 10 octombrie 2000 nr. VIII-1973.

PT: Decretul-lege nr. 230/2012 și Decretul-lege nr. 231/2012, 26 octombrie – gaze naturale; Decretul-lege nr. 215-A/2012 și Decretul-lege nr. 215-B/2012, 8 octombrie – energie electrică; și

Decretul-lege nr. 31/2006, 15 februarie – țiței / produse petroliere.

(d) Nucleare (ISIC Rev. 3.1 12, 3.1 23, 120, 1200, 233, 2330, 40, parte din 4010, CPC 887)

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **DE**: Pentru producția, prelucrarea sau transportul materialelor nucleare și producția sau distribuția de energie nucleară.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **AT** și **FI**: Pentru producția, prelucrarea sau transportul materialelor nucleare și producția sau distribuția de energie nucleară.

În **BE**: Pentru producția, prelucrarea sau transportul materialelor nucleare și producția sau distribuția de energie nucleară.

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță:

În **HU** și **SE**: Pentru prelucrarea combustibililor nucleari și producția de energie electrică nucleară.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație:

În **BG**: Pentru procesarea materialelor fisionabile și fuzionabile sau a materialelor din care sunt obținute acestea, precum și pentru comercializarea acestora, întreținerea și repararea echipamentelor și sistemelor în unitățile de producție a energiei nucleare, transportul unor astfel de materiale și al deșeurilor rezultate din procesarea lor, utilizarea radiației ionizante și toate celelalte servicii legate de utilizarea energiei nucleare în scopuri pașnice (inclusiv servicii de inginerie și de consultanță și servicii privind programele informatice etc.).

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național:

În **FR**: Aceste activități trebuie să respecte obligațiile acordului Euratom – Japonia.

Măsurile existente:

AT: *Bundesverfassungsgesetz für ein atomfreies Österreich* (Legea constituțională privind Austria nenucleară) BGBl. I nr. 149/1999.

BG: Legea privind utilizarea în condiții de siguranță a energiei nucleare.

FI: *Ydinenergi laki* (Legea privind energia nucleară) (990/1987).

HU: Legea CXVI din 1996 privind energia nucleară; și
Decretul guvernamental nr. 72/2000 privind energia nucleară.

SE: Codul suedez privind mediul (1998:808); și
Legea privind activitățile de tehnologie nucleară (1984:3).

Rezerva nr. 23 – Alte servicii neincluse în altă parte

Sectorul:	Alte servicii neincluse în altă parte
Clasificarea sectorului de activitate:	CPC 9703, parte din CPC 612, parte din CPC 621, parte din CPC 625, parte din 85990
Tipul de rezervă:	Accesul pe piață Tratamentul național Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate Interzicerea cerințelor de performanță Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație
Secțiunea:	Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Descriere:

UE își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la următoarele:

(a) Servicii de înmormântare, incinerare și gestionare a funeraliilor (CPC 9703)

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață:

În **FI**: Serviciile de incinerare și funcționarea/întreținerea cimitirelor pot fi efectuate numai de stat, municipalități, parohii, comunități religioase sau fundații și societăți non-profit.

În **PT**: Pentru prestarea de servicii de înmormântare și de gestionare a crematoriilor este necesară prezența comercială. Pentru a deveni manager tehnic pentru entitățile care prestează servicii de înmormântare și de gestionare a crematoriilor este necesară cetățenia SEE.

Cu privire la liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **DE**: Numai persoanele juridice stabilite în temeiul dreptului public pot exploata un cimitir. Crearea și exploatarea cimitirelor și serviciile legate de funeralii sunt efectuate ca servicii publice.

În **SE**: Monopol al bisericii Suediei sau al unei autorități locale asupra serviciilor de înmormântare și de gestionare a crematoriilor.

În **SI**: Servicii de înmormântare, incinerare și gestionare a funeraliilor.

Măsurile existente:

FI: *Hautaustöimilaki* (Legea privind serviciul de înmormântare) (457/2003).

PT: Decretul-lege nr. 10/2015 din 16 ianuarie.

SE: *Begravningslag* (1990:1144).

(b) Alte servicii comerciale conexe

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **CZ**: În Republica Cehă, serviciile de licitație fac obiectul unei licențe. Pentru a obține o licență (de furnizare de licitații publice voluntare), o societate trebuie să fie constituită în Republica Cehă, o persoană fizică are obligația de a obține un permis de ședere, iar societatea sau persoana fizică trebuie să fie înregistrată în Registrul comerțului din Republica Cehă (parte din CPC 612, parte din CPC 621, parte din CPC 625, parte din 85990).

Măsurile existente:

CZ: Legea nr. 455/1991 Coll., Legea privind licențele comerciale; și
Legea nr. 26/2000 Coll. privind licitațiile publice.

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

În **LT**: Întreprinderea de stat „Infostruktura” are drepturi exclusive de a furniza următoarele servicii: transmiterea datelor prin intermediul rețelelor de stat securizate de transmitere a datelor, acordarea unei adrese de internet care se termină cu „gov.lt”, certificarea caselor de înregistrare electronice.

Măsurile existente:

LT: Hotărârea Guvernului nr. 756 din 28 mai 2002 privind aprobarea procedurii standard de stabilire a prețurilor și tarifelor pentru bunurile și serviciile furnizate în condiții de monopol de întreprinderi deținute de stat și de instituții publice create de ministere, instituții guvernamentale și guvernatori de comitate și care le-au fost atribuite.

Cu privire la comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață:

În **FI:** Pentru prestarea de servicii de identificare electronică, se solicită stabilirea în Finlanda sau într-o altă țară din SEE.

Măsurile existente:

FI: *Laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista 617/2009* (Legea privind identificarea electronică și serviciile electronice de încredere 617/2009).

(c) Servicii noi

În ceea ce privește liberalizarea investițiilor – accesul pe piață, tratamentul național, membrii echipei de conducere și consiliile de administrație, interzicerea cerințelor de performanță și comerțul transfrontalier cu servicii – accesul pe piață, tratamentul național:

UE: Pentru prestarea de servicii noi, altele decât cele clasificate în Clasificarea centrală provizorie a produselor a Organizației Națiunilor Unite (CPC), 1991.

Lista Japoniei

Note preliminare

1. Prezenta listă prevede, în conformitate cu articolele 8.12, 8.18 și 8.24, rezervele formulate de Japonia cu privire la anumite sectoare, subsectoare sau activități pentru care această țară poate menține măsuri existente sau poate adopta măsuri noi sau mai restrictive care nu sunt conforme cu obligațiile impuse prin:
 - (a) articolul 8.7 sau articolul 8.15;
 - (b) articolul 8.8 sau articolul 8.16;
 - (c) articolul 8.9 sau articolul 8.17;
 - (d) articolul 8.10; sau
 - (e) articolul 8.11.

2. Fiecare rezervă include următoarele elemente:

- (a) „sector” se referă la sectorul general în care este adoptată rezerva;
- (b) „subsector” se referă la sectorul specific în care este adoptată rezerva;
- (c) „clasificarea sectorului de activitate” se referă, după caz și numai din motive de transparență, la activitatea acoperită de rezervă conform codurilor de clasificare ale industriei la nivel național sau internațional;
- (d) „obligațiile în cauză” specifică obligațiile menționate la punctul 1 pentru care a fost adoptată rezerva;
- (e) „descrierea” stabilește domeniul de aplicare al sectoarelor, al subsectoarelor sau al activităților vizate de rezervă; și
- (f) „măsurile existente” cuprind, din motive de transparență, măsurile existente care se aplică sectoarelor, subsectoarelor sau activităților vizate de rezervă.

3. În interpretarea unei rezerve, sunt luate în considerare toate elementele rezervei. Elementul „descriere” prevalează asupra tuturor celorlalte elemente.
4. În ceea ce privește serviciile financiare:
 - (a) din motive prudențiale, în contextul articolului 8.65, Japonia nu poate fi împiedicată să ia măsuri de tipul limitărilor nediscriminatorii privind formele juridice ale unei prezențe comerciale. Din aceleași motive, Japonia nu poate fi împiedicată să aplice limitări nediscriminatorii în ceea ce privește admiterea pe piață a unor noi servicii financiare, care trebuie să fie conforme cu un cadru de reglementare destinat atingerii respectivelor obiective prudențiale. În acest context, societăților de tranzacționare de titluri de valoare li se permite să tranzacționeze titluri definite în legile relevante din Japonia, iar băncilor nu li se permite să tranzacționeze acele titluri de valoare, cu excepția cazului în care tranzacționarea este permisă în conformitate cu respectivele acte legislative; și
 - (b) serviciile prestate pe teritoriul Uniunii Europene către un consumator de servicii din Japonia fără promovare activă din partea prestatorului de servicii sunt considerate ca servicii prestate în temeiul articolului 8.2 litera (d) subpunctul (ii).

5. În ceea ce privește serviciile de transport maritim, măsurile care afectează activitățile de cabotaj în cadrul serviciilor de transport maritim nu sunt enumerate în prezenta listă de rezerve, deoarece sunt excluse din domeniul de aplicare al capitolului 8 secțiunea B, în temeiul articolului 8.6 alineatul (2) litera (a) și al capitolului 8 secțiunea C, în temeiul articolului 8.14 alineatul (2) litera (a).
6. Actele cu putere de lege și actele administrative adoptate de Japonia în ceea ce privește disponibilitatea spectrului care afectează obligațiile prevăzute la articolele 8.7 și 8.15 nu sunt incluse în prezenta listă a Japoniei, ținând cont de anexa 6 la Orientările pentru lista de angajamente specifice (Documentul OMC S/L/92 din 28 martie 2001).
7. În sensul listei Japoniei din prezenta anexă, „JSIC” înseamnă Clasificarea industrială standard a Japoniei (*Japan Standard Industrial Classification*) stabilită de Ministerul Afacerilor Interne și Comunicațiilor și revizuită la 30 octombrie 2013.

1	Sectorul:	Toate sectoarele
	Subsectorul:	
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolul 8.7) Tratamentul național (articolul 8.8) Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor</u> 1. În cazul transferului sau al cesiunii participațiilor în capitalurile proprii sau a activelor unei întreprinderi de stat sau unei entități guvernamentale, Japonia își rezervă dreptul de a: (a) interzice sau impune limitări cu privire la deținerea unor astfel de participații sau active de către antreprenori din Uniunea Europeană sau la investițiile acestora;

- (b) impune limitări cu privire la capacitățile antreprenorilor din Uniunea Europeană sau la investițiile acestora în calitate de deținători ai unor astfel de participații sau active pentru a controla orice întreprindere rezultată; sau
- (c) adopta sau menține orice măsură referitoare la cetățenia directorilor executivi, directorilor sau membrilor consiliului de administrație ai oricărei întreprinderi rezultate.

2. Fără a aduce atingere punctului 1, nivelul de guvernare central al Japoniei nu adoptă nicio interdicție, limitare sau măsură menționată la punctul 1 prin acte cu putere de lege sau acte administrative noi, în urma transferului inițial de la nivelul de guvernare central al Japoniei către un antreprenor din Uniunea Europeană sau către investițiile sale, privind participațiile sau activele menționate la punctul 1.¹

Măsurile
existente:

¹ Pentru mai multă certitudine, nivelul de guvernare central al Japoniei poate menține o astfel de interdicție, limitare sau măsură care este adoptată sau menținută la momentul transferului inițial.

2	Sectorul:	Toate sectoarele
	Subsectorul:	
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15) Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16) Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la prestarea serviciilor de telegrafie, a serviciilor de pariuri și jocuri de noroc, la fabricarea de produse din tutun, la producția de bancnote de către Banca Japoniei, la baterea și vânzarea de monede și la servicii poștale, precum și la investițiile în acestea în Japonia ¹ .

¹ În sensul prezentei rezerve, „servicii poștale” înseamnă livrarea corespondenței altor persoane (*tanin-no-shinsho-no-sotatsu*) menționată la articolul 4 alineatul (2) din Legea privind serviciile poștale (Legea nr. 165 din 1947) și serviciul de livrare a corespondenței (*shinshobin-no-ekimu*) în sensul Legii privind serviciul de livrare a corespondenței prestat de către operatori privați (Legea nr. 99 din 2002), dar nu include serviciile de livrare a corespondenței speciale (*tokutei-shinshobin-ekimu*) în sensul legii menționate anterior. Printre serviciile care nu sunt incluse în prezenta definiție se numără livrarea de colete, pachete, mărfuri, publicitatea prin poștă și publicații periodice.

Măsurile existente:

Legea privind activitățile companiilor de telecomunicații (Legea nr. 86 din 1984)

Dispoziții suplimentare, articolul 5

Legea privind serviciile poștale (Legea nr. 165 din 1947), articolul 2

Legea privind serviciul de livrare a corespondenței prestat de către operatori privați (Legea nr. 99 din 2002)

Legea privind cursele de cai (Legea nr. 158 din 1948), articolul 1-2

Legea privind cursele de ambarcațiuni motorizate (Legea nr. 242 din 1951), articolul 2

Legea privind cursele de biciclete (Legea nr. 209 din 1948), articolul 1

Legea privind cursele auto (Legea nr. 208 din 1950), articolul 3

Legea privind loteria (Legea nr. 144 din 1948), articolul 4

Legea privind Banca Japoniei (Legea nr. 89 din 1997), articolele 46 și 49

Legea privind unitatea monetară și emiterea monedelor (Legea nr. 42 din 1987), articolele 4 și 10

Legea privind loteria de promovare a sporturilor (Legea nr. 63 din 1998), articolul 3

3	Sectorul:	Toate sectoarele (servicii nerecunoscute sau nefezabile din punct de vedere tehnic)
	Subsectorul:	
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)</p>
	Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la alte servicii decât cele recunoscute sau decât cele care ar fi trebuit să fie recunoscute de Guvernul Japoniei din cauza unor împrejurări existente la data intrării în vigoare a prezentului acord. 2. Orice servicii clasificate în mod pozitiv și explicit în JSIC sau în CPC la momentul intrării în vigoare a prezentului acord ar fi trebuit să fie recunoscute de către Guvernul Japoniei la momentul respectiv. 3. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la prestarea de servicii în orice modalitate de prestare în care serviciile respective nu erau fezabile din punct de vedere tehnic la momentul intrării în vigoare a prezentului acord.
	Măsurile existente:	

4	Sectorul:	Industria aerospațială
	Subsectorul:	Industria spațială
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)</p> <p>Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)</p>
	Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <p>1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investițiile în industria spațială.</p>

2. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la prestarea serviciilor din industria spațială, inclusiv:
 - (a) serviciile bazate pe contracte de stimulare a tehnologiei referitoare la importul de tehnologie pentru dezvoltare, producere sau utilizare;
 - (b) serviciile de producție pe bază de contract sau comision;
 - (c) serviciile de reparații și întreținere; și
 - (d) serviciile de transport în spațiul cosmic.

Măsurile
existente:

Legea privind schimbul valutar și comerțul exterior (Legea nr. 228 din 1949), articolele 27 și 30

5	Sectorul:	Industria de armament și de substanțe explozive
	Subsectorul:	Industria de armament Industria producătoare de substanțe explozive
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15) Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16) Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10) Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> 1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investițiile în industria armamentelor și în industria de fabricare a explozivilor.

2. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la prestarea serviciilor în industria armamentelor și în industria de fabricare a explozivilor, inclusiv:
 - (a) serviciile bazate pe contracte de stimulare a tehnologiei referitoare la importul de tehnologie pentru dezvoltare, producere sau utilizare;
 - (b) serviciile de producție pe bază de contract sau comision; și
 - (c) serviciile de reparații și întreținere.

Măsurile
existente:

Legea privind fabricarea armelor și munițiilor (Legea nr. 145 din 1953), articolul 5

Legea privind schimbul valutar și comerțul exterior (Legea nr. 228 din 1949), articolele 27 și 30

Ordinul Cabinetului referitor la investițiile străine directe (Ordinul Cabinetului nr. 261 din 1980), articolele 3 și 5

6	Sectorul:	Informare și comunicare
	Subsectorul:	Industria radiodifuziunii și televiziunii
	Clasificarea sectorului de activitate:	<p>JSIC 380 Unități angajate în activități economice administrative sau auxiliare</p> <p>JSIC 381 Sistemul public de radiodifuziune și televiziune, cu excepția transmisiei prin cablu</p> <p>JSIC 382 Sectorul privat de radiodifuziune și televiziune, cu excepția transmisiei prin cablu</p> <p>JSIC 383 Transmisia prin cablu</p>
	Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)</p> <p>Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)</p>

Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investiții sau la prestarea serviciilor din industria radiodifuziunii și televiziunii. 2. În sensul prezentei rezerve, „radiodifuziune și televiziune” înseamnă transmisia de telecomunicații cu scopul recepției directe de către public [articolul 2 alineatul (1) din Legea privind radiodifuziunea] și nu include serviciile la cerere și nici serviciile oferite prin internet.
Măsurile existente:	<p>Legea privind schimbul valutar și comerțul exterior (Legea nr. 228 din 1949), articolul 27</p> <p>Ordinul Cabinetului referitor la investițiile străine directe (Ordinul Cabinetului nr. 261 din 1980), articolul 3</p> <p>Legea privind echipamentele radio (Legea nr. 131 din 1950), capitolul 2</p> <p>Legea privind radiodifuziunea și televiziunea (Legea nr. 132 din 1950), capitolele 2 și 5-8</p>

7	Sectorul:	Educația și sprijinul la învățare
	Subsectorul:	Servicii de învățământ primar și secundar
	Clasificarea sectorului de activitate:	JSIC 811 Grădinițe JSIC 812 Școli primare JSIC 813 Școli gimnaziale JSIC 814 Învățământul secundar general superior, școli secundare JSIC 815 Școală pentru persoanele cu nevoi speciale JSIC 819 Centre integrate pentru educație și îngrijire timpurie
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15) Tratatamentul național (articolele 8.8 și 8.16)

Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investiții sau la prestarea serviciilor de învățământ primar și secundar.
Măsurile existente:	Legea fundamentală privind educația (Legea nr. 120 din 2006), articolul 6 Legea privind învățământul școlar (Legea nr. 26 din 1947), articolul 2 Legea privind școlile private (Legea nr. 270 din 1949), articolul 3 Legea privind promovarea serviciului cuprinzător referitor la educație, îngrijirea copilului etc. în cazul copiilor preșcolari (Legea nr. 77 din 2006)

8	Sectorul:	Energie														
	Subsectorul:	Industria serviciilor publice de electricitate Industria serviciilor publice de distribuție de gaze Industria energiei nucleare														
	Clasificarea sectorului de activitate ¹ :	<table> <tr> <td>JSIC 0519*1</td> <td>Mine de metale diverse</td> </tr> <tr> <td>JSIC 2391</td> <td>Combustibil nuclear</td> </tr> <tr> <td>JSIC 281*2</td> <td>Dispozitive electronice</td> </tr> <tr> <td>JSIC 282*2</td> <td>Componente electronice</td> </tr> <tr> <td>JSIC 289*2</td> <td>Diverse componente electronice, dispozitive și circuite electronice</td> </tr> <tr> <td>JSIC 291*2</td> <td>Aparate de generare, transmitere și distribuție a energiei electrice</td> </tr> <tr> <td>JSIC 292*2</td> <td>Aparate electrice industriale</td> </tr> </table>	JSIC 0519*1	Mine de metale diverse	JSIC 2391	Combustibil nuclear	JSIC 281*2	Dispozitive electronice	JSIC 282*2	Componente electronice	JSIC 289*2	Diverse componente electronice, dispozitive și circuite electronice	JSIC 291*2	Aparate de generare, transmitere și distribuție a energiei electrice	JSIC 292*2	Aparate electrice industriale
JSIC 0519*1	Mine de metale diverse															
JSIC 2391	Combustibil nuclear															
JSIC 281*2	Dispozitive electronice															
JSIC 282*2	Componente electronice															
JSIC 289*2	Diverse componente electronice, dispozitive și circuite electronice															
JSIC 291*2	Aparate de generare, transmitere și distribuție a energiei electrice															
JSIC 292*2	Aparate electrice industriale															

¹ Un asterisc (*1) alături de numărul JSIC indică faptul că activitățile vizate de rezervă cuprinse la numărul respectiv se limitează la materialele nucleare. Un asterisc (*2) alături de numerele JSIC indică faptul că activitățile vizate de rezervă cuprinse la numerele respective se limitează la activitățile conexe industriei energiei nucleare.

JSIC 2952*2	Baterii primare (uscate și umede)
JSIC 296*2	Echipamente electronice
JSIC 297*2	Instrumente electrice de măsurare
JSIC 299*2	Mașini, aparate și echipamente electrice diverse
JSIC 30*2	Fabricarea de echipamente electronice de informare și de comunicare
JSIC 313*2	Construcții și reparații de nave și motoare pentru ambarcațiuni
JSIC 3159*2	Camioane industriale, părți și accesorii diverse
JSIC 3199*2	Echipamente de transport n.c.a.
JSIC 33	Producția, transmisia și distribuția de energie electrică
JSIC 34	Producția și distribuția de gaze
JSIC 8899*2	Întreprinderi de eliminare a deșeurilor n.c.a.
JSIC 9011*2	Ateliere de reparații de utilaje generale, cu excepția utilajelor de construcții și minerit
JSIC 902*2	Ateliere de reparații de mașini, aparate, dispozitive și furnituri electrice

Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)</p> <p>Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)¹</p> <p>Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolul 8.17)</p>
Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <p>Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investiții sau la prestarea serviciilor din industria energiei enumerate la elementul „subsector”.</p>
Măsurile existente:	<p>Legea privind schimbul valutar și comerțul exterior (Legea nr. 228 din 1949), articolele 27 și 30</p> <p>Ordinul Cabinetului referitor la investițiile străine directe (Ordinul Cabinetului nr. 261 din 1980), articolele 3 și 5</p> <p>Legea privind activitățile economice în domeniul energiei electrice (Legea nr. 170 din 1964), capitolul 2</p> <p>Legea privind activitățile economice în domeniul gazelor (Legea nr. 51 din 1954), capitolul 3</p> <p>Legea privind eliminarea definitivă a anumitor deșeuri radioactive (Legea nr. 117 din 2000), capitolul 5</p>

¹ În ceea ce privește obligațiile prevăzute la articolul 8.11, prezenta rezervă se aplică numai măsurilor care nu sunt în conformitate cu obligațiile care rezultă din Acordul privind măsurile investiționale legate de comerț.

9	Sectorul:	Servicii financiare
	Subsectorul:	Operațiuni bancare și alte servicii financiare (excluzând asigurările)
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolul 8.15) Tratamentul național (articolul 8.16)
	Descriere:	<p><u>Comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <p>Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură în ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii financiare pentru servicii bancare și alte servicii financiare, altele decât următoarele servicii prevăzute la literele (a) – (d) prin modul de prestare definit la articolul 8.2 litera (d) subpunctul (i) și următorul serviciu prevăzut la litera (e) prin modul de prestare definit la articolul 8.2 litera (d) subpunctul (ii):¹</p> <p>(a) tranzacții în domeniul valorilor mobiliare cu instituții financiare și alte entități din Japonia, astfel cum se prevede în actele cu putere de lege și în actele administrative relevante din Japonia;</p>

¹ În ceea ce privește literele (a) – (d) din prezenta rezervă, Japonia poate solicita înregistrarea sau autorizarea prestatorilor de servicii financiare transfrontaliere din Uniunea Europeană și a instrumentelor financiare.

- (b) vânzarea unui certificat de beneficiar al unei societăți de investiții și al unui titlu de plasament, prin societăți de titluri de valori din Japonia;¹
- (c) următoarele servicii pentru un organism de plasament colectiv:
 - (i) consultanță în domeniul investițiilor; și
 - (ii) servicii de gestionare a portofoliului, cu excepția:
 - (A) serviciilor de împuternicire; și
 - (B) serviciilor de custodie și a serviciilor de execuție care nu sunt legate de administrarea unui organism de plasament colectiv².
- (d) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare prevăzute la articolul 8.59 litera (a) subpunctul (ii)(K), precum și serviciile de consultanță și alte servicii auxiliare, excluzând intermedierea, legate de serviciile bancare și alte servicii financiare, astfel cum sunt menționate la articolul 8.59 litera (a) subpunctul (ii)(L); și
- (e) serviciile prevăzute la articolul 8.59 litera (a) subpunctul (ii).

Măsurile
existente:

Legea privind instrumentele financiare și operațiunile de schimb
(Legea nr. 25 din 1948), articolele 29, 29-2 și 61

¹ Ofertele comerciale trebuie să fie realizate de societăți de titluri de valori din Japonia.

² Termenul de „organism de plasament colectiv” utilizat în prezenta rezervă este interpretat ca un operator din sectorul instrumentelor financiare angajat în cadrul activităților de gestionare a investițiilor în temeiul Legii privind instrumentele financiare și operațiunile de schimb (Legea nr. 25 din 1948).

10	Sectorul:	Servicii financiare
	Subsectorul:	Servicii de asigurare și servicii conexe
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolul 8.15) Tratamentul național (articolul 8.16)
	Descriere:	<u>Comerțul transfrontalier cu servicii</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură în ceea ce privește comerțul transfrontalier cu servicii financiare pentru asigurări și alte servicii conexe asigurărilor, cu excepția următoarelor servicii, în cazul în care sunt prestate de un prestator de servicii financiare din Uniunea Europeană ca prestator principal, printr-un intermediar, sau ca intermediar, prin modurile de prestare definite la articolul 8.2 litera (d) subpunctele (i) și (ii): ¹

¹ Serviciile de intermediere de asigurări pot fi prestate numai în cazul contractelor de asigurări autorizate în Japonia.

- (a) asigurarea riscurilor legate de:
 - (i) transportul maritim și aviația comercială, precum și lansările în spațiu și transporturile aferente (inclusiv sateliți), cu o asigurare care să acopere oricare sau toate dintre următoarele elemente: mărfurile transportate, vehiculul care transportă mărfurile și orice răspundere ce decurge din aceasta; și
 - (ii) mărfurile în tranzit internațional; și
- (b) reasigurarea, retrocesiunea și serviciile auxiliare asigurărilor prevăzute la articolul 8.59 litera (a) subpunctul (i)(D).

Măsurile
existente:

Legea privind activitățile de asigurare (Legea nr. 105 din 1995), articolele 185, 186, 275, 276, 277, 286 și 287

Ordinul Cabinetului cu privire la punere în aplicare a Legii privind activitățile de asigurare (Ordinul Cabinetului nr. 425 din 1995), articolele 19 și 39-2

Ordonanța ministerială cu privire la punerea în aplicare a Legii privind activitățile de asigurare (Ordonanța ministerială a Ministerului de Finanțe nr. 5 din 1996), articolele 116 și 212-6

11	Sectorul:	Pescuit și servicii conexe pescuitului
	Subsectorul:	Pescuitul în marea teritorială, în apele interioare, în zona economică exclusivă și pe platforma continentală
	Clasificarea sectorului de activitate:	JSIC 031 Pescuitul marin JSIC 032 Pescuitul în apele interioare JSIC 041 Acvacultura marină JSIC 042 Acvacultura în apele interioare JSIC 8093 Activități de ghid pentru pescuitul de agrement
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15) Tratatamentul național (articolele 8.8 și 8.16) Tratatamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17) Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10) Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> 1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la prestarea serviciilor de pescuit în marea teritorială, în apele interioare, în zona economică exclusivă și pe platforma continentală ale Japoniei.

2. În sensul prezentei rezerve, termenul „pescuit” înseamnă activitatea de capturare și de cultivare a resurselor acvatice, inclusiv următoarele servicii conexe pescuitului:
- (a) investigarea resurselor acvatice fără capturarea respectivelor resurse;
 - (b) momirea resurselor acvatice;
 - (c) conservarea și prelucrarea capturilor de pește;
 - (d) transportul capturilor de pește și al produselor pescărești; și
 - (e) aprovizionarea altor nave utilizate pentru pescuit.

Măsurile
existente:

Legea privind schimbul valutar și comerțul exterior (Legea nr. 228 din 1949), articolul 27

Ordinul cabinetului referitor la investițiile străine directe (Ordinul Cabinetului nr. 261 din 1980), articolul 3

Legea privind reglementarea operațiunilor de pescuit realizate de străini (Legea nr. 60 din 1967), articolele 3, 4 și 6

Legea privind exercitarea drepturilor suverane în ceea ce privește pescuitul în zonele economice exclusive (Legea nr. 76 din 1996), articolele 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12 și 14

12	Sectorul:	Tranzacții cu terenuri
	Subsectorul:	
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolul 8.7)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)</p>
	Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. În ceea ce privește achiziția sau închirierea de terenuri în Japonia, prin ordinul cabinetului se pot impune interdicții sau restricții persoanelor fizice sau juridice străine, în cazul în care persoanele fizice sau juridice din Japonia sunt supuse unor interdicții sau restricții identice sau similare în respectiva țară străină. 2. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la dobândirea proprietății asupra terenurilor agricole din Japonia.¹
	Măsurile existente:	<p>Legea privind dobândirea de terenuri de către străini (Legea nr. 42 din 1925), articolul 1</p> <p>Legea privind terenurile agricole (Legea nr. 229 din 1952), articolele 2, 3, 6 și 7</p>

¹ Obligația prevăzută la articolul 8.7 este inclusă în această rezervă cu unicul scop de a rezerva dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la achiziția de terenuri agricole în Japonia. În ceea ce privește achiziția de terenuri agricole în Japonia, se pot impune numai măsuri care nu sunt în conformitate cu obligația impusă la articolul 8.7.

13	<p>Sectorul: Servicii legate de asigurarea aplicării legii și de penitenciare, precum și servicii sociale</p> <p>Subsectorul:</p> <p>Industria</p> <p>Clasificare:</p>
Obligațiile în cauză:	<p>Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)</p> <p>Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)</p> <p>Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)</p> <p>Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)</p> <p>Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)</p>
Descriere:	<p><u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u></p> <p>Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură privind investițiile sau prestarea de servicii legate de asigurarea aplicării legii și de penitenciare, precum și de servicii sociale, stabilite sau menținute cu un scop public: securitatea sau asigurarea veniturilor, securitatea sau asigurarea socială, protecția socială, instrucția publică, sănătatea, îngrijirea copiilor și locuințele publice.</p>
Măsurile existente:	

14	Sectorul:	Servicii de pază și securitate
	Subsectorul:	
	Clasificarea sectorului de activitate:	JSIC 923 Servicii de pază
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15) Tratamentul național (articolul 8.16)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la furnizarea serviciilor de pază și securitate.
	Măsurile existente:	Legea privind activitățile de securitate (Legea nr. 117 din 1972), articolele 4 și 5

15 Sectorul: Toate sectoarele

Subsectorul:

Clasificarea
sectorului de
activitate:

Obligațiile în
cauză:

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)

Descriere: Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

1. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură care acordă un tratament mai puțin favorabil serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor vizați din Uniunea Europeană în raport cu orice tratament acordat de Japonia serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor dintr-o țară terță, în condițiile în care Japonia este obligată să acorde orice tratament serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor din țara terță în temeiul oricărui acord bilateral sau multilateral în vigoare sau semnat înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord, cu excepția Acordului TPP¹ (un astfel de acord bilateral sau multilateral este denumit în continuare în această rezervă „acordul preexistent”).

¹ În sensul prezentei rezerve, „Acordul TPP” înseamnă Acordul de parteneriat transpacific semnat la Auckland la 4 februarie 2016 sau orice alt acord internațional referitor la servicii și investiții care:

- (a) prevede, pentru servicii, prestatori de servicii, întreprinderi sau antreprenori, o liberalizare și o protecție în mare parte echivalente celor din Acordul de parteneriat transpacific semnat la Auckland la 4 februarie 2016; și
- (b) este semnat de toate statele următoare: Japonia, Australia, Noua Zeelandă, Peru, Singapore, Malaysia, Vietnam, Canada, Mexic, Brunei Darussalam și Chile.

2. În măsura în care nu se aduce atingere dreptului Japoniei prevăzut la punctul 1, cu condiția ca Acordul TPP să fie în vigoare la data intrării în vigoare a prezentului acord sau înaintea acestei date, în ceea ce privește tratamentul acordat serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor unui membru TPP¹ în temeiul Acordului TPP, indiferent dacă Japonia a devenit, rămâne sau încetează să fie parte la oricare acord preexistent, Japonia nu poate acorda un tratament mai puțin favorabil decât tratamentul acordat de aceasta serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor vizați din Uniunea Europeană în circumstanțe similare.²

¹ În sensul prezentei rezerve, „membru TPP” înseamnă orice stat sau teritoriu vamal distinct pentru care Acordul TPP intră în vigoare.

² Pentru mai multă certitudine, prezenta rezervă nu include revizuirile, amendamentele sau liberalizările ulterioare în cadrul respectivelor acorduri, în măsura în care orice tratament aplicat serviciilor, prestatorilor de servicii, întreprinderilor sau antreprenorilor dintr-o țară terță în temeiul acordului preexistent menționat la punctul 1 se acordă din nou ca urmare a acestor revizuiți, amendamente sau liberalizări ulterioare.

3. Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură care acordă un tratament diferențiat țărilor participante la orice acord bilateral sau multilateral, altul decât acordul preexistent și Acordul TPP, care implică:
 - (a) pescuitul; sau
 - (b) aspectele maritime, inclusiv operațiunile de salvare.

Măsurile
existente:

16	Sectorul:	Agricultură
	Subsectorul:	Creșterea bovinelor de lapte Creșterea bovinelor de carne
	Clasificarea sectorului de activitate:	JSIC 0121 Creșterea bovinelor de lapte JSIC 0122 Creșterea bovinelor de carne
	Obligațiile în cauză:	Accesul pe piață (articolul 8.7)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la investiții în creșterea bovinelor de lapte și în creșterea bovinelor de carne.
	Măsurile existente:	Legea cu privire la promovarea producției de bovine de lapte și de carne (Legea nr. 182 din 1954), articolul 10

17	Sectorul:	Servicii de transport/pentru întreprinderi
	Subsectorul:	Transport aerian
	Clasificarea sectorului de activitate:	
	Obligațiile în cauză:	Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)
	Descriere:	<u>Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii</u> Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură în cadrul oricărui acord bilateral sau multilateral cu privire la aviație referitor la serviciile menționate la articolul 8.6 alineatul (2) litera (b) subpunctele (i)-(iv) și la articolul 8.14 alineatul (2) litera (b) subpunctele (i)-(iv).
	Măsurile existente:	

18 Sectorul: Transport

Subsectorul:

Clasificarea
sectorului de
activitate:

Obligațiile în
cauză:

Accesul pe piață (articolele 8.7 și 8.15)

Tratamentul național (articolele 8.8 și 8.16)

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate (articolele 8.9 și 8.17)

Membrii echipei de conducere și consiliile de administrație (articolul 8.10)

Interzicerea cerințelor de performanță (articolul 8.11)

Descriere:

Liberalizarea investițiilor și comerțul transfrontalier cu servicii

Japonia își rezervă dreptul de a adopta sau de a menține orice măsură referitoare la serviciile de transport pe apă, inclusiv cabotajul, la serviciile de leasing sau închiriere de nave pentru serviciile de transport pe apă și la serviciile auxiliare serviciilor de transport pe apă.

În sensul prezentei rezerve, transportul oceanic (JSIC 451) și transportul costier (JSIC 452) sunt excluse din cadrul serviciilor de transport pe apă.

Măsurile
existente:

ANEXA III

PERSOANELE AFLATE ÎN VIZITĂ DE AFACERI ÎN SCOPUL STABILIRII, PERSOANELE TRANSFERATE ÎN CADRUL ACELEIAȘI COMPANII, INVESTITORII ȘI PERSOANELE AFLATE ÎN VIZITĂ DE AFACERI PE TERMEN SCURT

Lista Uniunii Europene

1. Articolele 8.25 și 8.27 nu se aplică niciunei măsuri existente neconforme enumerate în prezenta listă, în măsura neconformității.
2. O măsură enumerată în prezenta listă poate fi menținută, continuată, reînnoită prompt sau modificată, cu condiția ca modificarea să nu confere un nivel mai mic de conformitate a măsurii cu articolul 8.25 sau cu articolul 8.27, comparativ cu nivelul de conformitate imediat anterior modificării.¹

¹ Prezentul punct nu se aplică rezervelor Regatului Unit.

3. Pentru mai multă certitudine, pentru Uniunea Europeană, obligația de a acorda tratamentul național nu implică cerința de a extinde la persoanele fizice sau juridice din Japonia tratamentul acordat într-un stat membru, în temeiul TFUE sau al oricăror măsuri adoptate în temeiul acestui tratat, inclusiv punerea lor în aplicare în statele membre, pentru:

- (i) persoanele fizice sau rezidenții unui stat membru sau
- (ii) persoanele juridice constituite sau organizate în temeiul legislației unui alt stat membru sau al Uniunii Europene și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru.

Un astfel de tratament este acordat persoanelor juridice care sunt constituite sau organizate în temeiul legislației unui stat membru sau a Uniunii Europene și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru, inclusiv cele care sunt deținute sau controlate de persoane fizice sau juridice din Japonia.

4. Angajamentele privind persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii, persoanele transferate în cadrul aceleiași companii, investitorii și persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt nu se aplică în cazurile în care intenția sau efectul prezenței temporare a acestora poate să interacționeze cu rezultatul oricărui litigiu sau al oricărei negocieri în materie de muncă sau gestionare sau să afecteze în alt mod acest rezultat.
5. În lista de mai jos sunt utilizate următoarele abrevieri:

UE	Uniunea Europeană, inclusiv toate statele membre ale acesteia
AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaria
CY	Cipru
CZ	Republica Cehă
DE	Germania
DK	Danemarca
EE	Estonia
EL	Grecia
ES	Spania
FI	Finlanda
FR	Franța
HR	Croația

HU Ungaria
IE Irlanda
IT Italia
LT Lituania
LU Luxemburg
LV Letonia
MT Malta
NL Țările de Jos
PL Polonia
PT Portugalia
RO România
SE Suedia
SI Slovenia
SK Republica Slovacă
UK Regatul Unit

6. Durata admisibilă a șederii se stabilește după cum urmează:

- (a) persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii: până la 90 de zile în orice perioadă de șase luni;
- (b) persoanele transferate în cadrul aceleiași companii: până la trei ani, cu posibilitatea de prelungire la latitudinea Uniunii Europene și a statelor sale membre;
- (c) investitorii: până la un an; și
- (d) persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt: până la 90 de zile în cursul oricărei perioade de șase luni.

7. Persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii

Toate sectoarele:	<p>AT: Persoanele aflate în vizită de afaceri trebuie să fie angajate de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, în caz contrar: Neconsolidat.</p> <p>CY, UK: Durata permisă a șederii: până la 90 de zile în orice perioadă de 12 luni. Persoanele aflate în vizită de afaceri trebuie să fie angajate de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, în caz contrar: Neconsolidat.</p> <p>CZ: Persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii trebuie să fie angajate de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, în caz contrar: Neconsolidat.</p> <p>SK: Persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii trebuie să fie angajate de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, în caz contrar: Neconsolidat. Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice.</p>
-------------------	--

8. Persoanele transferate în cadrul aceleiași companii (manageri și specialiști)

Toate sectoarele:	<p>AT, CZ, SK, UK: Persoanele transferate în cadrul aceleiași companii trebuie să fie angajate de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, în caz contrar: Neconsolidat.</p> <p>BG: Numărul persoanelor fizice străine angajate în cadrul unei întreprinderi bulgare nu poate fi mai mare de 10 % din numărul mediu anual de cetățeni ai Uniunii Europene angajați de întreprinderea bulgară respectivă. Atunci când sunt angajate mai puțin de 100 de persoane, numărul poate depăși 10 %, cu condiția primirii unei autorizații în acest sens.</p> <p>CY: Numărul persoanelor fizice străine angajate în cadrul unei întreprinderi cipriote nu poate fi mai mare de 10 % din numărul mediu anual de cetățeni ai Uniunii Europene angajați de întreprinderea cipriotă respectivă. Pentru întreprinderile mici și mijlocii, numărul angajaților străini din această categorie poate face obiectul unei autorizări.</p> <p>FI: Personalul cu funcții superioare trebuie să fie angajat de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit.</p> <p>HU: Persoanele fizice care au fost parteneri în cadrul unei întreprinderi nu se califică pentru a fi transferate în cadrul aceleiași companii.</p> <p>LT: Durata maximă a șederii este de trei ani.</p>
-------------------	--

9. Investitori

Toate sectoarele:	<p>AT: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>CY: O ședere maximă de 90 de zile în orice perioadă de șase luni.</p> <p>CZ, SK: În cazul investitorilor angajați de o întreprindere, este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice.</p> <p>DK: O ședere maximă de 90 de zile în orice perioadă de șase luni. În cazul în care investitorii doresc să înființeze în Danemarca o întreprindere ca activitate independentă, este necesar un permis de muncă.</p> <p>FI: Investitorii trebuie să fie angajați de o întreprindere, alta decât o organizație non-profit, într-o funcție de conducere la nivel intermediar sau superior.</p> <p>HU: Durata maximă a șederii este de 90 de zile în cazul în care investitorul nu este angajat de o întreprindere din Ungaria. Testul privind necesitățile economice este necesar în cazul în care investitorul este angajat de o întreprindere din Ungaria.</p> <p>IT: Testul privind necesitățile economice este necesar atunci când investitorul nu este angajat de o întreprindere.</p> <p>LT, NL, PL: Categoria de investitori nu este recunoscută în ceea ce privește persoanele fizice care reprezintă investitorul.</p> <p>LV: Pentru etapa preliminară investiției, durata maximă a șederii este limitată la 90 de zile în orice perioadă de șase luni. Durata șederii este extinsă la un an în perioada post-investiție, sub rezerva criteriilor din legislația națională, cum ar fi domeniul și valoarea investiției făcute.</p> <p>SE: Permisul de muncă este necesar în cazul în care investitorul este considerat drept angajat.</p> <p>UK: Categoria de investitori nu este recunoscută: Neconsolidat.</p>
-------------------	--

10. Persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt

Toate activitățile menționate la punctul 11:	<p>CY, DK, HR: În cazul în care o persoană aflată în vizită de afaceri pe termen scurt prestează un serviciu pe teritoriul Ciprului, Danemarcei sau, respectiv, al Croației, este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice.</p> <p>LV: Permisul de muncă este necesar pentru operațiunile sau activitățile care urmează să fie realizate în baza unui contract.</p> <p>MT: Este necesar permisul de muncă. Nu se efectuează niciun test privind necesitățile economice.</p> <p>SI: Este necesară obținerea unui permis de reședință și de muncă unic pentru prestarea de servicii care depășesc 14 zile consecutive și pentru anumite activități (cercetare și proiectare; seminarii de formare; achiziții; tranzacții comerciale; traducere și interpretariat). Nu este necesară efectuarea unui test privind necesitățile economice.</p> <p>SK: În cazul prestării unui serviciu pe teritoriul Slovaciei, permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice, este necesar în cazul unei perioade mai mari de șapte zile dintr-o lună sau de 30 de zile dintr-un an calendaristic.</p> <p>UK: Categoria de persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt nu este recunoscută: Neconsolidat.</p>
Cercetare și proiectare:	<p>AT: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice, cu excepția activităților de cercetare ale cercetătorilor în domeniul științific și statistic.</p>

<p>Studiul pieței:</p>	<p>AT: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice. Se renunță la testul privind necesitățile economice pentru activitățile de cercetare și analiză pentru o perioadă de până la șapte zile dintr-o lună sau o perioadă de 30 de zile dintr-un an calendaristic. Este necesară diploma universitară.</p> <p>CY: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice.</p>
<p>Târguri și expoziții comerciale:</p>	<p>AT, CY: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice, pentru activități desfășurate pe o perioadă mai lungă de șapte zile dintr-o lună sau de 30 de zile dintr-un an calendaristic.</p>
<p>Servicii post-vânzare sau servicii post-leasing:</p>	<p>AT: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice. Se renunță la testul privind necesitățile economice pentru persoanele fizice care instruiesc lucrătorii să presteze servicii și care dețin cunoștințe deosebite.</p> <p>CY, CZ : Permisul de muncă este necesar pentru o perioadă mai lungă de șapte zile dintr-o lună sau de 30 de zile dintr-un an calendaristic.</p> <p>FI: În funcție de activitate, permisul de ședere ar putea fi necesar.</p> <p>SE: Permisul de muncă este necesar, cu excepția: (i) persoanelor care participă la instruirea, testarea, pregătirea în domeniul livrărilor sau la finalizarea livrărilor sau la activități similare în cadrul unei tranzacții de afaceri sau a (ii) tehnicienilor sau instructorilor tehnici în legătură cu instalarea sau repararea de urgență a unei instalații pentru o perioadă de până la două luni, în contextul unei urgențe. Nu este realizat niciun test privind necesitățile economice.</p>

Tranzacții comerciale:	<p>AT, CY: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice, pentru activități desfășurate pe o perioadă mai lungă de șapte zile dintr-o lună sau de 30 de zile dintr-un an calendaristic.</p> <p>FI: Persoana fizică trebuie să presteze servicii ca angajat al unei întreprinderi situate în Japonia.</p>
Personalul din domeniul turismului:	<p>CY, PL: Neconsolidat.</p> <p>FI: Persoana fizică trebuie să presteze servicii ca angajat al unei întreprinderi situate în Japonia.</p> <p>SE: Permisul de muncă este necesar, cu excepția conducătorilor auto și a personalului de pe autobuzele pentru turiști. Nu este realizat niciun test privind necesitățile economice.</p>
Traducere și interpretare:	<p>AT: Este necesar permisul de muncă, inclusiv testul privind necesitățile economice.</p> <p>CY, PL: Neconsolidat.</p>

11. Activitățile persoanelor aflate în vizită de afaceri pe termen scurt sunt:

- (a) reuniuni și consultări: persoanele fizice care participă la reuniuni sau conferințe sau care sunt implicate în consultări cu partenerii de afaceri;
- (b) cercetare și proiectare: cercetători în domeniul tehnic, științific și statistic care realizează activități independente de cercetare sau activități de cercetare pentru o întreprindere situată în Japonia;
- (c) studiul pieței: cercetători și analiști de piață care realizează studii sau analize pentru o întreprindere situată în Japonia;
- (d) seminarii de formare: personalul unei întreprinderi care intră pe teritoriul Uniunii Europene pentru a beneficia de formare în materie de tehnici și practici de muncă și care este utilizat de companii sau organizații din Uniunea Europeană, cu condiția ca formarea primită să fie limitată la observare, familiarizare și instruire în sala de clasă;

- (e) târguri și expoziții comerciale: personal care participă la un târg comercial în scopul promovării societății de care aparține sau a produselor sau a serviciilor acesteia;
- (f) vânzări: reprezentanți ai unui furnizor de servicii sau bunuri care preiau comenzi sau negociază în privința vânzării serviciilor sau a bunurilor sau încheie acorduri pentru a vinde servicii sau bunuri pentru furnizorul respectiv, însă ei înșiși nu furnizează bunuri sau servicii. Persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt nu se implică în efectuarea de vânzări directe către publicul larg;
- (g) achiziții: cumpărători care achiziționează bunuri sau servicii pentru o întreprindere sau personalul de conducere și personalul de supraveghere care se implică într-o tranzacție comercială efectuată în Japonia;
- (h) servicii post-vânzare sau servicii post-leasing: instalatori, personal de reparații și întreținere și supraveghetori, care dețin cunoștințe specializate esențiale pentru obligația contractuală a vânzătorului, care realizează servicii sau instruiesc lucrătorii să realizeze servicii, în temeiul unei garanții sau al unui alt contract de servicii inerent vânzării sau leasingului de echipamente sau instalații comerciale sau industriale, inclusiv software pentru calculatoare, achiziționat sau închiriat de la o întreprindere situată în afara Uniunii Europene, în care este solicitată șederea temporară, pe întreaga durată a garanției sau a contractului de servicii;

- (i) tranzacții comerciale: personal de conducere și personal de supraveghere și personal pentru servicii financiare (inclusiv asiguratori, bancheri și brokeri de investiții) implicați într-o tranzacție comercială pentru o întreprindere situată în Japonia;
- (j) personal din domeniul turismului: agenți de călătorie sau de turism, ghizi turistici sau operatori de turism care asistă sau participă la convenții sau însoțesc un tur care a început în Japonia; și
- (k) traducere și interpretariat: traducători și interpreți care realizează servicii ca angajați ai unei întreprinderi situate în Japonia.

Lista Japoniei

Persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii

1. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru persoanele din Uniunea Europeană aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii este o perioadă de până la 90 de zile.
2. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru persoanele din Uniunea Europeană aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii nu aduce atingere drepturilor acordate de Japonia pentru resortisanți sau cetățeni ai Uniunii Europene în temeiul scutirilor bilaterale de vize.

Persoanele transferate în cadrul aceleiași companii

3. În ceea ce privește specialiștii definiți la articolul 8.21 litera (d) subpunctul (i)(B), „cunoștințe de specialitate” înseamnă o tehnologie sau o cunoaștere la un nivel avansat în domeniul științelor naturale, inclusiv al științelor fizice și de inginerie, sau al științelor umaniste, inclusiv al jurisprudenței, economiei, al managementului afacerilor și al contabilității, sau idei și sensibilitate bazate pe cultura altei țări decât Japonia, recunoscute în conformitate cu statutul de ședere de „inginer/specialist în științe umaniste/servicii internaționale” prevăzut în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților (Ordinul Cabinetului nr. 319 din 1951).

4. „Tehnologia sau cunoașterea la un nivel avansat în domeniul științelor naturale sau al științelor umaniste” menționate la punctul 3 înseamnă tehnologia sau cunoașterea specializată a științelor naturale sau umaniste dobândite de persoana în cauză, în principiu, prin absolvirea unei forme de învățământ post-secundar (de exemplu, prin obținerea unei diplome de licență, a unei diplome acordate la absolvirea unui colegiu de studii inferioare sau a unei diplome echivalente cu acestea) sau superior.
5. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru persoanele transferate în cadrul aceleiași companii din Uniunea Europeană este o perioadă de până la cinci ani.

Investitori

6. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru investitorii din Uniunea Europeană este o perioadă de până la cinci ani.

Persoane aflate în vizită de afaceri pe termen scurt

7. Persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt din Uniunea Europeană sunt autorizate să participe la contacte comerciale, inclusiv la negocierile pentru vânzarea de bunuri sau pentru prestarea de servicii, sau la alte activități similare care respectă condițiile prevăzute la articolul 8.27 pe parcursul șederii lor temporare în Japonia.

8. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt din Uniunea Europeană este o perioadă de până la 90 de zile.
9. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt din Uniunea Europeană nu aduce atingere drepturilor acordate de Japonia pentru resortisanți sau cetățeni ai Uniunii Europene în temeiul scutirilor bilaterale de vize.

Soțul/soția și copiii însoțitori

10. Intrarea și șederea temporară în Japonia se acordă soțului/soției și copiilor care însoțesc o persoană fizică din Uniunea Europeană căreia i s-a acordat intrarea și șederea temporară în Japonia în temeiul punctelor 3 – 5 sau al punctului 6, în principiu, pentru aceeași perioadă ca și perioada de ședere temporară în Japonia acordată respectivei persoane fizice, cu condiția ca soțul/soția și copiii în cauză să fie întreținuți de persoana fizică respectivă și să participe la activitățile zilnice recunoscute în conformitate cu statutul de ședere de „persoană dependentă” prevăzut în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților.

11. Un soț/o soție căruia/căreia i s-a acordat intrarea și șederea temporară în Japonia în temeiul punctului 10 poate obține, la cerere, modificarea statutului său de reședință cu un statut care să îi permită să lucreze, sub rezerva aprobării de către guvernul Japoniei în conformitate cu Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților.

12. În sensul prezentei liste, „soț/soție” sau „copii” înseamnă soțul/soția sau copiii recunoscuți ca atare în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative japoneze.

ANEXA IV

PRESTATORII DE SERVICII PE BAZĂ DE CONTRACT ȘI PROFESIONIȘTII INDEPENDENȚI

Lista Uniunii Europene

1. Uniunea Europeană permite prestarea de servicii pe teritoriul său de către prestatori de servicii pe bază de contract sau profesioniști independenți din Japonia, prin prezența persoanelor fizice, în conformitate cu articolul 8.26, pentru sectoarele enumerate în prezenta listă, sub rezerva limitărilor relevante menționate la punctul 16.
2. Lista rezervelor de la punctul 16 cuprinde următoarele elemente:
 - (a) prima coloană, în care se indică sectorul sau subsectorul pentru care se liberalizează categoria de prestatori de servicii contractuale și de profesioniști independenți; și
 - (b) a doua coloană, în care se descriu limitările aplicabile.

3. Pe lângă rezervele enumerate în prezenta listă, Uniunea Europeană poate adopta sau menține o măsură asociată cu cerințele de calificare, procedurile de calificare, standardele tehnice, cerințele pentru acordarea licenței sau procedurile de acordare a licenței care nu constituie o limitare în sensul articolului 8.26. Măsurile respective, care includ cerințe pentru obținerea unei licențe, pentru obținerea recunoașterii calificărilor în sectoarele reglementate sau pentru promovarea anumitor examene, cum ar fi examenele de limbă, chiar dacă nu sunt enumerate în prezenta listă, se aplică în orice caz prestatorilor de servicii pe bază de contract și profesioniștilor independenți din Japonia.
4. Uniunea Europeană nu își asumă niciun angajament în ceea ce privește prestatorii de servicii pe bază de contract și profesioniștii independenți în activitățile economice care nu sunt incluse în listă.
5. Angajamentele privind prestatorii de servicii pe bază de contract și profesioniștii independenți nu se aplică în cazurile în care intenția sau efectul prezenței temporare a acestora poate să interacționeze cu rezultatul oricărui litigiu sau al oricărei negocieri în materie de muncă sau gestionare sau să afecteze în alt mod acest rezultat.
6. În sectoarele în care se aplică teste privind necesitățile economice, criteriul principal al acestora va fi evaluarea situației pieței relevante din statul membru al Uniunii Europene sau din regiunea în care urmează să fie prestat serviciul, inclusiv în ceea ce privește numărul prestatorilor de servicii existenți și impactul asupra acestora.

7. Prezenta listă este aplicabilă doar pentru teritoriile în care se aplică TFUE în conformitate cu articolul 1.3 punctul 1 litera (a) și este relevantă doar în contextul relațiilor comerciale dintre Uniunea Europeană și statele sale membre cu Japonia. Ea nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor care revin statelor membre în temeiul dreptului Uniunii Europene.

8. Pentru mai multă certitudine, pentru Uniunea Europeană, obligația de a acorda tratamentul național nu implică cerința de a extinde la persoanele fizice sau juridice din Japonia tratamentul acordat într-un stat membru în temeiul TFUE sau al oricăror măsuri adoptate în temeiul acestui tratat, inclusiv punerea lor în aplicare în statele membre, pentru:
 - (i) persoanele fizice sau rezidenții unui stat membru sau

 - (ii) persoanele juridice constituite sau organizate în temeiul legislației unui alt stat membru sau al Uniunii Europene și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru.

Un astfel de tratament este acordat persoanelor juridice care sunt constituite sau organizate în temeiul legislației unui stat membru sau a Uniunii Europene și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității într-un stat membru, inclusiv cele care sunt deținute sau controlate de persoane fizice sau juridice din Japonia.

9. În lista de mai jos sunt utilizate următoarele abrevieri:

UE Uniunea Europeană, inclusiv toate statele sale membre

AT Austria

BE Belgia

BG Bulgaria

CY Cipru

CZ Republica Cehă

DE Germania

DK Danemarca

EE Estonia

EL Grecia

ES Spania

FI Finlanda

FR Franța

HR Croația
HU Ungaria
IE Irlanda
IT Italia
LT Lituania
LU Luxemburg
LV Letonia
MT Malta
NL Țările de Jos
PL Polonia
PT Portugalia
RO România
SE Suedia
SI Slovenia
SK Republica Slovacă
UK Regatul Unit

PSC Prestatori de servicii pe bază de contract
PI Profesioniști independenți

Prestatori de servicii pe bază de contract

10. Sub rezerva condițiilor prevăzute la punctul 12 și a listei de rezerve de la punctul 16, Uniunea Europeană își asumă angajamente în conformitate cu articolul 8.26 cu privire la categoria de prestatori de servicii pe bază de contract în următoarele sectoare sau subsectoare:
- (a) servicii de consultanță juridică în dreptul internațional public și dreptul străin¹;
 - (b) servicii de contabilitate și de evidență contabilă;
 - (c) servicii de consultanță fiscală;
 - (d) servicii de arhitectură și servicii de urbanism și de arhitectură peisagistică;
 - (e) servicii de inginerie și servicii de inginerie integrată;

¹ Prezentei liste i se aplică o rezervă pentru serviciile juridice descrise în anexele I și II la anexa 8-B de către un stat membru pentru „dreptul intern” vizând „dreptul Uniunii Europene și al statelor sale membre”.

- (f) servicii medicale (inclusiv serviciile psihologilor) și stomatologice;
- (g) servicii veterinare;
- (h) servicii prestate de moașe;
- (i) servicii prestate de asistenți medicali, fizioterapeuți și personalul paramedical;
- (j) servicii informatice și servicii conexe;
- (k) servicii de cercetare și dezvoltare;
- (l) servicii de publicitate;
- (m) servicii de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice;
- (n) servicii de consultanță în materie de management;

- (o) servicii legate de consultanța în materie de management;
- (p) servicii de testare și analiză tehnică;
- (q) servicii conexe de consultanță științifică și tehnică;
- (r) mineritul;
- (s) întreținerea și repararea navelor;
- (t) întreținerea și repararea echipamentelor de transport feroviar;
- (u) întreținerea și repararea autovehiculelor, a motocicletelor, a snowmobilelor și a echipamentelor de transport rutier;
- (v) întreținerea și repararea aeronavelor și a pieselor de aeronave;
- (w) întreținerea și repararea produselor din metal, a mașinilor (altele decât cele de birou), a echipamentelor (altele decât cele de transport și de birou) și a bunurilor de uz personal și casnic;

- (x) servicii de traducere și interpretariat;
- (y) servicii de telecomunicații;
- (z) servicii poștale și de curierat;
- (aa) servicii de construcții și servicii de inginerie conexe;
- (bb) servicii de cercetare și prospectare a terenurilor;
- (cc) servicii de învățământ superior;
- (dd) servicii legate de agricultură, vânătoare și silvicultură; servicii de consiliere și de consultanță în aceste domenii;
- (ee) servicii de mediu;
- (ff) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul serviciilor de asigurare și al serviciilor conexe;
- (gg) alte servicii de consiliere și de consultanță în domeniul serviciilor financiare;

(hh) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul transportului;

(ii) servicii ale agențiilor de turism și ale operatorilor de turism;

(jj) servicii de ghid turistic; și

(kk) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul producției.

11. Furnizorii de servicii pe bază de contract respectă următoarele condiții:

(a) persoanele fizice sunt implicate temporar în prestarea unui serviciu în calitate de angajați ai unei persoane juridice care a obținut un contract de prestare de servicii cu o durată maximă de 12 luni;

- (b) persoanele fizice care intră pe teritoriul Uniunii Europene au prestat astfel de servicii în calitate de angajați ai persoanei juridice care furnizează serviciile în cauză cel puțin pe parcursul anului imediat anterior datei la care a fost depusă cererea de intrare pe teritoriul Uniunii Europene și dețin, la data depunerii unei cereri de intrare pe teritoriul Uniunii Europene, cel puțin trei ani de experiență profesională¹ în sectorul de activitate care face obiectul contractului;
- (c) persoanele fizice care intră pe teritoriul Uniunii Europene dețin:
 - (i) o diplomă universitară sau o calificare care atestă cunoștințe de un nivel echivalent;² și
 - (ii) calificările profesionale necesare pentru exercitarea unei activități, în cazul în care acestea sunt cerute în temeiul actelor cu putere de lege, actelor administrative sau cerințelor juridice ale statului membru al Uniunii Europene în care se prestează serviciul;

¹ Experiența profesională trebuie să fi fost obținută după împlinirea vârstei majoratului.

² în cazul în care diploma sau calificarea nu a fost obținută în statul membru al Uniunii Europene în care se prestează serviciul, respectivul stat membru al Uniunii Europene poate să examineze dacă aceasta este echivalentă cu o diplomă universitară solicitată pe teritoriul său.

- (d) persoana fizică nu primește o altă remunerație pentru prestarea de servicii pe teritoriul Uniunii Europene decât cea plătită de persoana juridică ce angajează persoana fizică;
 - (e) accesul acordat se referă doar la activitatea de servicii care face obiectul contractului și nu poate conferi dreptul de a profesa sub titlul profesional din statul membru al Uniunii Europene pe teritoriul căruia este prestat serviciul; și
 - (f) numărul de persoane vizate de contractul de prestare de servicii nu este mai mare decât numărul necesar pentru executarea contractului, în conformitate cu actele cu putere de lege, actele administrative sau alte cerințe juridice ale statului membru al Uniunii Europene în care este prestat serviciul.
12. Durata admisibilă de ședere pentru furnizorii de servicii pe bază de contract este o perioadă cumulată de cel mult 12 luni, cu extinderi posibile la latitudinea Uniunii Europene și a statelor sale membre, în orice perioadă de 24 de luni sau în perioada aferentă duratei contractului, în funcție de care dintre aceste perioade este mai scurtă.

Profesioniști independenți

13. Sub rezerva condițiilor prevăzute la punctul 15 și a listei de rezerve de la punctul 17, Uniunea Europeană își asumă angajamente în conformitate cu articolul 8.26 cu privire la categoria profesioniștilor independenți din următoarele sectoare sau subsectoare:
- (a) servicii de consultanță juridică în dreptul internațional public și dreptul străin;¹
 - (b) servicii de arhitectură și servicii de urbanism și de arhitectură peisagistică;
 - (c) servicii de inginerie și servicii de inginerie integrată;
 - (d) servicii informatice și servicii conexe;
 - (e) servicii de cercetare și dezvoltare;

¹ Prezentei liste i se aplică o rezervă pentru serviciile juridice descrise în anexele I și II la anexa 8-B de către un stat membru pentru „dreptul intern” vizând „dreptul Uniunii Europene și al statelor sale membre”.

- (f) servicii de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice;
- (g) servicii de consultanță în materie de management;
- (h) servicii legate de consultanța în materie de management;
- (i) mineritul;
- (j) servicii de traducere și interpretariat;
- (k) servicii de telecomunicații;
- (l) servicii poștale și de curierat;
- (m) servicii de învățământ superior;
- (n) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul serviciilor legate de asigurări;
- (o) alte servicii de consiliere și de consultanță în domeniul serviciilor financiare;

(p) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul transportului; și

(q) servicii de consiliere și de consultanță în domeniul producției.

14. Profesioniștii independenți respectă următoarele condiții:

(a) persoanele fizice sunt implicate în prestarea unui serviciu cu titlu temporar în calitate de lucrători care desfășoară activități independente stabiliți pe teritoriul Japoniei și au obținut un contract de prestare de servicii cu o durată maximă de douăsprezece luni;

(b) persoanele fizice care intră pe teritoriul Uniunii Europene au, la data depunerii unei cereri de intrare pe teritoriul Uniunii Europene, o experiență profesională de cel puțin șase ani în sectorul de activitate care face obiectul contractului;

- (c) persoanele fizice care intră pe teritoriul Uniunii Europene dețin:
- (i) o diplomă universitară sau o calificare care atestă cunoștințe de un nivel echivalent;¹ și
 - (ii) calificările profesionale necesare pentru exercitarea unei activități, în cazul în care acestea sunt cerute în temeiul actelor cu putere de lege, actelor administrative sau altor cerințe juridice ale statului membru al Uniunii Europene în care se prestează serviciul; și
- (d) accesul acordat se referă doar la activitatea de servicii care face obiectul contractului și nu poate conferi dreptul de a profesa sub titlul profesional din statul membru al Uniunii Europene pe teritoriul căruia este prestat serviciul.
15. Durata admisibilă de ședere pentru profesioniștii independenți este o perioadă cumulată de cel mult 12 luni, cu extinderi posibile la latitudinea Uniunii Europene și a statelor sale membre, în orice perioadă de 24 de luni sau în perioada aferentă duratei contractului, în funcție de care dintre aceste perioade este mai scurtă.

¹ în cazul în care diploma sau calificarea nu a fost obținută în statul membru al Uniunii Europene în care se prestează serviciul, respectivul stat membru al Uniunii Europene poate să examineze dacă aceasta este echivalentă cu o diplomă universitară solicitată pe teritoriul său.

16. Uniunea Europeană enumeră următoarele rezerve menționate la punctul 1:

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
UE – toate sectoarele	<p>Durata șederii</p> <p>AT, UK: Șederea maximă pentru PSC și PI constă într-o perioadă cumulată ce nu depășește șase luni în orice perioadă de 12 luni sau în perioada aferentă duratei contractului, în funcție de care dintre aceste perioade este mai scurtă.</p> <p>BE, CZ, MT, PT: Șederea maximă pentru PSC și PI constă într-o perioadă de maximum 12 luni consecutive sau în perioada aferentă duratei contractului, în funcție de care dintre aceste perioade este mai scurtă.</p> <p>CY, LT: Șederea maximă pentru PSC și PI constă într-o perioadă de șase luni care poate fi reînnoită o dată pentru o perioadă suplimentară de șase luni sau în perioada aferentă duratei contractului, în funcție de care dintre aceste perioade este mai scurtă.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de consultanță juridică în dreptul internațional public și dreptul străin (parte din CPC 861)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BE, CY, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE, UK: Niciuna. BG, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SI, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI:</u> AT, CY, DE, EE, FR, HR, IE, LU, LV, NL, PL, PT, SE, UK: Niciuna. BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IT, LT, MT, RO, SI, SK: Testele privind necesitățile economice.</p>
<p>Servicii de contabilitate și de evidență contabilă (CPC 86212, altele decât „serviciile de audit”, 86213, 86219 și 86220)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BE, DE, EE, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. BG, CY, CZ, DK, EL, FI, FR, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI:</u> UE: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
Servicii de consultanță fiscală (CPC 863) ¹	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>PT: Neconsolidat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat.</p>

¹ Serviciile de consultanță fiscală nu includ serviciile de consultanță juridică și de reprezentare juridică în materie de fiscalitate, care se regăsesc în cadrul serviciilor de consultanță juridică în dreptul internațional public și dreptul străin.

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de arhitectură și servicii de urbanism și de arhitectură peisagistică (CPC 8671 și 8674)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT: Numai servicii de planificare, în cazul cărora: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>BG, CZ, DE, HU, LT, LV, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p>FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că are cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul prestat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT: Numai servicii de planificare, în cazul cărora: Testul privind necesitățile economice. BE, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că are cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul prestat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de inginerie și Servicii de inginerie integrată (CPC 8672 și 8673)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT: Numai servicii de planificare, în cazul cărora: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, CY, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>BG, CZ, DE, LT, LV, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p>FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că are cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul prestat.</p> <p>HU: Testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT: Numai servicii de planificare, în cazul cărora: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, BG, CZ, DK, ES, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>CY, DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că are cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul prestat.</p> <p>HU: Testul privind necesitățile economice.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii medicale (inclusiv serviciile psihologilor) și stomatologice (CPC 9312 și parte din 85201)</p>	<p><u>PSC</u>: AT: Neconsolidat, exceptând serviciile psihologilor și serviciile stomatologice, în cazul cărora: Testul privind necesitățile economice. BE, BG, EL, FI, HR, HU, LT, LV, SK, UK: Neconsolidat. CY, CZ, DE, DK, EE, ES, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Testul privind necesitățile economice. FR: Testul privind necesitățile economice, cu excepția psihologilor, în cazul cărora: Neconsolidat. SE: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat.</p>
<p>Servicii veterinare (CPC 932)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BE, BG, HR, HU, LV, SK, UK: Neconsolidat. CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, IE, IT, LT, LU, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Testul privind necesitățile economice. SE: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii prestate de moașe (parte din CPC 93191)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Testul privind necesitățile economice. BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK: Neconsolidat. SE: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat.</p>
<p>Servicii prestate de asistenți medicali, fizioterapeuți și personalul paramedical (parte din CPC 93191)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FR, IE, IT, LT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI: Testul privind necesitățile economice. BE, BG, FI, HR, HU, SK, UK: Neconsolidat. SE: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii informatice și servicii conexe (CPC 84)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni. FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că deține cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul care este prestat.</p> <p><u>PI</u>: AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. FI: Niciuna, cu următoarele excepții: Persoana fizică trebuie să demonstreze că deține cunoștințe de specialitate relevante pentru serviciul care este prestat. HR: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de cercetare și dezvoltare (CPC 851, 852, cu excepția serviciilor prestate de psihologi¹, și 853)</p>	<p><u>PSC</u>: UE cu excepția CZ, DK, SK: Niciuna. UE cu excepția NL, SE: Este necesar un acord de găzduire cu o organizație de cercetare autorizată.² CZ, DK, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI</u>: UE cu excepția BE, CZ, DK, IT, SK: Niciuna. UE cu excepția NL, SE: Este necesar un acord de găzduire cu o organizație de cercetare autorizată.³ BE, CZ, DK, IT, SK: Testul privind necesitățile economice.</p>

¹ Parte din CPC 85201, care se regăsește la servicii medicale și stomatologice.

² Pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, cu excepția UK și DK, autorizarea organizației de cercetare și acordul de găzduire trebuie să respecte condițiile stabilite în temeiul Directivei 2005/71/CE a Consiliului din 12 octombrie 2005 privind o procedură specială de admitere a resortisanților țărilor terțe în scopul desfășurării unei activități de cercetare științifică.

³ Pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, cu excepția UK și DK, autorizarea organizației de cercetare și acordul de găzduire trebuie să respecte condițiile stabilite în temeiul Directivei 2005/71/CE a Consiliului din 12 octombrie 2005 privind o procedură specială de admitere a resortisanților țărilor terțe în scopul desfășurării unei activități de cercetare științifică.

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
Servicii de publicitate (CPC 871)	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HU, LT, LV, MT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, DE, EE, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat, cu excepția NL.</p> <p>NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice (CPC 864)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DK, EL, FI, HR, LV, MT, RO, SI, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, DE, EE, ES, FR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, UK: Niciuna.</p> <p>HU, LT: Testul privind necesitățile economice, cu excepția serviciilor de sondare a opiniei publice (CPC 86402), în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p>PT: Niciuna, cu excepția serviciilor de sondare a opiniei publice (CPC 86402), în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DK, EL, ES, FI, HR, IT, LV, MT, RO, SI, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>DE, EE, FR, IE, LU, NL, PL, SE, UK: Niciuna.</p> <p>HU, LT: Testul privind necesitățile economice, cu excepția serviciilor de sondare a opiniei publice (CPC 86402), în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p>PT: Niciuna, cu excepția serviciilor de sondare a opiniei publice (CPC 86402), în cazul cărora: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de consultanță în materie de management (CPC 865)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>: AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii legate de consultanța în materie de management (CPC 866)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p>HU: Testul privind necesitățile economice, cu excepția serviciilor de arbitraj și conciliere (CPC 86602), în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT, BE, BG, CZ, DK, ES, HR, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice</p> <p>CY, DE, EE, EL, FI, FR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>HU: Testul privind necesitățile economice, cu excepția serviciilor de arbitraj și conciliere (CPC 86602), în cazul cărora: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de testare și analiză tehnică (CPC 8676)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii conexe de consultanță științifică și tehnică (CPC 8675)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, CY, CZ, DK, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, EE, EL, ES, HR, IE, IT, LU, NL, PL, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>DE: Neconsolidat pentru topografii numiți public. În rest, testul privind necesitățile economice.</p> <p>FR: Niciuna, cu excepția operațiunilor de „măsurători cadastrale” legate de stabilirea drepturilor de proprietate și de dreptul funciar, în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat, cu excepția NL.</p> <p>NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Minerit (CPC 883, doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI:</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p>
<p>Întreținerea și repararea navelor (parte din CPC 8868)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI:</u> UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Întreținerea și repararea echipamentelor de transport feroviar (parte din CPC 8868)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>
<p>Întreținerea și repararea autovehiculelor, a motocicletelor, a snowmobilelor și a echipamentelor de transport rutier (CPC 6112, 6122, parte din 8867 și parte din 8868)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, MT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, LV, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Întreținerea și repararea aeronavelor și a pieselor de aeronave (parte din CPC 8868)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, DE, DK, FI, HU, IE, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Întreținerea și repararea produselor din metal, a mașinilor (altele decât cele de birou), a echipamentelor (altele decât cele de transport și de birou) și a bunurilor de uz personal și casnic¹ (CPC 633, 7545, 8861, 8862, 8864, 8865 și 8866)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, DE, DK, HU, IE, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. FI: Neconsolidat, mai puțin în contextul unui contract de servicii post-vânzare sau servicii post-leasing, în cazul căruia: durata șederii este limitată la șase luni; pentru întreținerea și repararea bunurilor de uz personal și casnic (CPC 633): Testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

¹ Serviciile de întreținere și reparare a mașinilor și echipamentelor de birou, inclusiv calculatoare (CPC 845), sunt incluse la servicii informatice.

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de traducere și interpretariat (CPC 87905, cu excepția activităților oficiale sau autorizate)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BG, CZ, DK, FI, HU, IE, LT, LV, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI:</u> AT, BE, BG, CZ, DK, EL, ES, FI, HU, IE, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. CY, DE, EE, FR, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. HR: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de telecomunicații (CPC 7544, doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI:</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii poștale și de curierat (CPC 751, doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>: AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, FI, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de construcții și servicii de inginerie conexe (CPC 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517 și 518. BG: CPC 512, 5131, 5132, 5135, 514, 5161, 5162, 51641, 51643, 51644, 5165 și 517)</p>	<p><u>PSC</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția BE, CZ, DK, ES, FR, NL și SE. BE, DK, ES, NL, SE: Niciuna. CZ: Testul privind necesitățile economice. FR: Neconsolidat, cu excepția tehnicienilor, în cazul cărora: permisul de muncă se acordă pentru o perioadă care nu depășește șase luni. Este necesară conformitatea cu testul privind necesitățile economice.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat, cu excepția NL. NL: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
Servicii de investigare a terenurilor (CPC 5111)	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, FI, HU, LT, LV, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de învățământ superior (CPC 923)</p>	<p><u>PSC:</u> UE cu excepția LU, SE: Neconsolidat. LU: Neconsolidat, cu excepția profesorilor universitari, în cazul cărora: Niciuna. SE: Niciuna, cu excepția prestatorilor de servicii de învățământ finanțate din fonduri publice și private cu o anumită formă de sprijin de la stat, în cazul cărora: Neconsolidat.</p> <p><u>PI:</u> UE cu excepția SE: Neconsolidat. SE: Niciuna, cu excepția prestatorilor de servicii de învățământ finanțate din fonduri publice și private cu o anumită formă de sprijin de la stat, în cazul cărora: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
servicii legate de agricultură, vânătoare și silvicultură (CPC 881, doar servicii de consiliere și de consultanță)	<p><u>PSC</u>:</p> <p>UE cu excepția BE, DE, DK, ES, FI, HR și SE: Neconsolidat</p> <p>BE, DE, ES, HR, SE: Niciuna.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>FI: Neconsolidat, cu excepția serviciilor de consiliere și de consultanță legate de silvicultură, în cazul cărora: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat.</p>
Servicii de mediu (CPC 9401, 9402, 9403, 9404, parte din 94060, 9405, parte din 9406 și 9409)	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EL, HU, LT, LV, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, EE, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de asigurare și servicii conexe (doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, FI, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE, DE, EE, EL, ES, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p>HU: Neconsolidat.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>HU: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Alte servicii financiare (doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC:</u> AT, BG, CY, CZ, FI, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, ES, EE, EL, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni. HU: Neconsolidat.</p> <p><u>PI:</u> AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, FI, IT, LT, PL, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. HU: Neconsolidat.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
Transport (CPC 71, 72, 73 și 74, doar servicii de consiliere și de consultanță)	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE: Neconsolidat.</p> <p>DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>AT, BG, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>BE: Neconsolidat.</p> <p>CY, DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>PL: Testul privind necesitățile economice, cu excepția transportului aerian, în cazul căruia: Niciuna.</p>

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii ale agențiilor de voiaj și ale operatorilor de turism (inclusiv ale directorilor de circuite turistice¹) (CPC 7471)</p>	<p><u>PSC</u>:</p> <p>AT, CY, CZ, DE, EE, ES, FR, HR, IT, LU, NL, PL, SE, SI, UK: Niciuna.</p> <p>BE, IE: Neconsolidat, cu excepția directorilor de circuite turistice, în cazul cărora: Niciuna.</p> <p>BG, EL, FI, HU, LT, LV, MT, PT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice.</p> <p>DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>:</p> <p>UE: Neconsolidat.</p>

¹ Prestatori de servicii a căror funcție este aceea de a însoți un grup de minimum 10 persoane fizice care efectuează un circuit, fără a acționa în calitate de ghizi în anumite locații.

Sector sau subsector	Descrierea rezervelor
<p>Servicii de ghid turistic (CPC 7472)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BE, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, FI, FR, EL, HU, IE, IT, LU, LV, MT, RO, SI, SK: Testul privind necesitățile economice. ES, HR, LT, PL, PT: Neconsolidat. NL, SE, UK: Niciuna.</p> <p><u>PI</u>: UE: Neconsolidat.</p>
<p>Producție (CPC 884 și 885, doar servicii de consiliere și de consultanță)</p>	<p><u>PSC</u>: AT, BG, CY, CZ, HU, LT, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. BE, DE, EE, EL, ES, FI, FR, HR, IE, IT, LU, LV, MT, NL, PL, PT, SE, SI, UK: Niciuna. DK: Testul privind necesitățile economice, cu excepția șederilor PSC de până la trei luni.</p> <p><u>PI</u>: AT, BE, BG, CY, CZ, DK, ES, HU, IT, LT, PL, RO, SK: Testul privind necesitățile economice. DE, EE, EL, FI, FR, HR, IE, LU, LV, MT, NL, PT, SE, SI, UK: Niciuna.</p>

Lista Japoniei

Prestatori de servicii pe bază de contract și profesioniști independenți

1. Prestatorii de servicii pe bază de contract și profesioniștii independenți din Uniunea Europeană sunt autorizați să se implice în activități de prestare de servicii pe parcursul șederii lor temporare în Japonia care corespund unor:
 - (a) activități care necesită o tehnologie sau o cunoaștere la un nivel avansat în domeniul științelor naturale, inclusiv al științelor fizice și de inginerie, sau al științelor umaniste, inclusiv al jurisprudenței, economiei, al managementului afacerilor și al contabilității, sau activități care necesită idei și sensibilitate bazate pe cultura altei țări decât Japonia, recunoscute în conformitate cu statutul de ședere de „inginer/specialist în științe umaniste/servicii internaționale” prevăzut în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților (Ordinul Cabinetului nr. 319 din 1951);

- (b) activități de cercetare, de orientare a cercetării sau de învățământ la o universitate din Japonia, la o instituție de formare echivalentă din Japonia, sau la un colegiu tehnologic din Japonia, recunoscute în temeiul statutului de ședere de „profesor” prevăzut în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților;
- (c) servicii juridice prestate de către următoarele persoane, care trebuie să fie calificate în conformitate cu precizările din actele cu putere de lege și din actele administrative japoneze:
 - (i) un avocat calificat drept „Bengoshi”;
 - (ii) un avocat specializat în brevete calificat drept „Benrishi”;
 - (iii) un agent specializat în proceduri maritime calificat drept „Kaijidairishi”;
 - (iv) un notar judiciar calificat drept „Shiho-Shoshi”;
 - (v) un notar administrativ calificat drept „Gyosei-Shoshi”;

- (vi) un consultant autorizat în domeniul asigurărilor sociale și al muncii calificat drept „Shakai-Hoken-Romushi”; sau
- (vii) un topograf pentru terenuri și locuințe calificat drept „Tochi-Kaoku-Chosashi”;
- (d) servicii de consiliere juridică privind dreptul în jurisdicția căruia prestatorul de servicii este avocat calificat și este calificat drept „Gaikokuho-Jimu-Bengoshi” în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative japoneze;
- (e) servicii de contabilitate, de audit și de evidență contabilă prestate de un contabil calificat drept „Koninkaikeishi” în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative japoneze; sau
- (f) servicii fiscale prestate de un contabil fiscalist calificat drept „Zeirishi” în temeiul actelor cu putere de lege și actelor administrative japoneze.

2. „Activitățile care necesită tehnologia sau cunoașterea la un nivel avansat în domeniul științelor naturale sau al științelor umaniste” menționate la punctul 1 litera (a) înseamnă activitățile pe care persoana fizică nu le poate efectua fără aplicarea tehnologiei sau cunoașterii specializate a științelor naturale sau umaniste dobândite de persoana în cauză, în principiu, prin absolvirea unei forme de învățământ post-secundar (de exemplu, prin obținerea unei diplome de licență, a unei diplome acordate la absolvirea unui colegiu de studii inferioare sau a unei diplome echivalente cu acestea) sau superior.
3. Limitările activităților profesionale menționate la punctul 1 sunt specificate în apendicele IV.
4. Durata admisibilă de ședere în Japonia pentru furnizorii de servicii pe bază de contract și pentru profesioniștii independenți din Uniunea Europeană este o perioadă de până la cinci ani.

Soțul/soția și copiii însoțitori

5. Intrarea și șederea temporară în Japonia se acordă soțului/soției și copiilor care însoțesc o persoană fizică din Uniunea Europeană căreia i s-a acordat intrarea și șederea temporară în Japonia în temeiul punctelor 1 – 4, în principiu, pentru aceeași perioadă ca și perioada de ședere temporară în Japonia acordată respectivei persoane fizice, cu condiția ca soțul/soția și copiii în cauză să fie întreținuți de persoana fizică respectivă și să participe la activitățile zilnice recunoscute în conformitate cu statutul de ședere de „persoană dependentă” prevăzut în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților.
6. Un soț/o soție căruia/căreia i s-a acordat intrarea și șederea temporară în Japonia în temeiul punctului 5 poate obține, la cerere, modificarea statutului său de reședință cu un statut care să îi permită să lucreze, sub rezerva aprobării de către guvernul Japoniei în conformitate cu Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților.
7. În sensul prezentei liste, „soț/soție” sau „copii” înseamnă soțul/soția sau copiii recunoscuți ca atare în conformitate cu actele cu putere de lege și cu actele administrative japoneze.

APENDICELE IV

LIMITĂRI PENTRU ACTIVITĂȚILE PROFESIONALE ALE FURNIZORILOR DE SERVICII PE BAZĂ DE CONTRACT ȘI ALE PROFESIONIȘTILOR INDEPENDENȚI ÎN JAPONIA¹

Sector sau subsector	Limitări
Servicii juridice, astfel cum sunt menționate la punctul 1 litera (c) din lista Japoniei prevăzută în anexa IV (CPC 861**)	Niciuna
Servicii de consiliere juridică, astfel cum sunt menționate la punctul 1 litera (d) din lista Japoniei prevăzută în anexa IV (CPC 861**)	Niciuna

¹ Caracterele alfabetice indicate pentru fiecare sector sau subsector și numerele dintre paranteze sunt trimeri la Lista de clasificare sectorială a serviciilor (documentul OMC MTN.GNS/W/120 din 10 iulie 1991) și la CPC. Aceste diviziuni de ordin alfabetic și numeric sunt indicate pentru a spori claritatea descrierii angajamentelor specifice, dar nu se interpretează ca făcând parte din angajamentele specifice. Utilizarea „**” în dreptul anumitor coduri CPC indică faptul că angajamentele specifice pentru codul în cauză nu se extind la întregul spectru de servicii prevăzute la codul respectiv. Această listă de sectoare sau subsectoare se bazează pe categoriile statutelor de ședere prevăzute în Actul privind controlul imigrației și recunoașterea refugiaților din Japonia (Ordinul Cabinetului nr. 319 din 1951).

Sector sau subsector	Limitări
Servicii de contabilitate, de audit și de evidență contabilă, astfel cum sunt menționate la punctul 1 litera (e) din lista Japoniei prevăzută în anexa IV (CPC 862**)	Niciuna
Servicii fiscale, astfel cum sunt menționate la punctul 1 litera (f) din lista Japoniei prevăzută în anexa IV (CPC 863**)	Niciuna
Servicii de arhitectură (CPC 8671)	Niciuna
Servicii de inginerie (CPC 8672)	Niciuna
Servicii de inginerie integrată (CPC 8673)	Niciuna
Servicii de urbanism și de arhitectură peisagistică (CPC 8674)	Niciuna
Servicii informatice și servicii conexe (CPC 84)	Niciuna
Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul științelor naturii și al ingineriei (CPC 8510)	Niciuna

Sector sau subsector	Limitări
Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală în domeniul științelor sociale și umaniste (CPC 8520)	Niciuna
Servicii de cercetare și dezvoltare experimentală interdisciplinare (CPC 8530)	Niciuna
Servicii de vânzare sau leasing de spațiu sau timp publicitar (CPC 8711)	Niciuna
Servicii de planificare, creare și plasare a reclamelor publicitare (CPC 8712)	Niciuna
Alte servicii de publicitate (CPC 8719)	Niciuna
Servicii de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice (CPC 8640)	Niciuna
Servicii de consultanță în materie de management (CPC 8650)	Niciuna
Servicii legate de consultanța în materie de management (CPC 8660)	Niciuna
Servicii de testare și analiză tehnică (CPC 8676)	Niciuna

Sector sau subsector	Limitări
Servicii de consultanță științifică și tehnică în domeniul ingineriei (CPC 8675)	Niciuna
Întreținerea și repararea echipamentelor (cu excepția navelor maritime, a aeronavelor sau a altor echipamente de transport) (CPC 633, 8861-8866)	Niciuna
Servicii de organizare de târguri și expoziții (CPC 87909**)	Niciuna
Servicii de traducere și interpretariat (CPC 87905)	Niciuna
Servicii de proiectare de specialitate (CPC 87907)	Niciuna
Servicii de difuzare a programelor radio și a programelor de televiziune (CPC 7524**)	Pentru mai multă certitudine, nu sunt incluse activitățile recunoscute pentru statutul de ședere „artist”.
Lucrări de construcții generale pentru clădiri (CPC 512)	Niciuna

Sector sau subsector	Limitări
Lucrări generale de construcții de inginerie civilă (CPC 513)	Niciuna
Lucrări de instalare și asamblare (CPC 514, 516)	Niciuna
Lucrări de finalizare și finisare a clădirilor (CPC 517)	Niciuna
Alte servicii legate de construcții <ul style="list-style-type: none"> – Lucrări de preconstrucție pe șantiere (CPC 511) – Lucrări de construcții ale unor întreprinderi specializate (CPC 515) – Servicii de închiriere a echipamentelor pentru construcții sau pentru demolarea clădirilor sau construcții de geniu civil, cu operator (CPC 518) 	Niciuna
Servicii de învățământ pentru adulți (CPC 924**)	Limitat la instruirea lingvistică în cadrul întreprinderilor private
Alte servicii de învățământ (CPC 929**)	Limitat la instruirea lingvistică în cadrul întreprinderilor private

Sector sau subsector	Limitări
Servicii de canalizare (CPC 9401)	Niciuna
Servicii de eliminare a deșeurilor (CPC 9402)	Niciuna
Servicii de purificare a gazelor de eșapament (CPC 9404)	Niciuna
Servicii de reducere a nivelului de zgomot (CPC 9405)	Niciuna
Servicii de protecție a naturii și a peisajelor (CPC 9406)	Niciuna
Alte servicii de protecție a mediului (CPC 9409)	Niciuna
Servicii de tipul celor prestate de agențiile de turism și de voiaj (CPC 7471)	Niciuna
Servicii de ghid turistic (CPC 7472)	Niciuna

ANEXA 8-C

ÎNȚELEGERE PRIVIND CIRCULAȚIA PERSOANELOR FIZICE ÎN SCOPURI PROFESIONALE

Angajamente procedurale legate de intrare și de șederea temporară

1. Părțile ar trebui să se asigure că prelucrarea cererilor de intrare și de ședere temporară în temeiul angajamentelor lor respective din prezentul acord urmează bunele practici administrative. În acest sens:
 - (a) părțile se asigură că taxele percepute de autoritățile competente pentru prelucrarea cererilor de intrare și de ședere temporară nu afectează în mod necorespunzător și nu întârziere comerțul cu bunuri sau cu servicii și nici stabilirea sau desfășurarea de activități în temeiul prezentului acord;
 - (b) sub rezerva marjelor de apreciere ale autorităților competente, documentele cerute solicitantului pentru cererile de acordare a dreptului de intrare și de ședere temporară pentru persoanele aflate în vizită de afaceri pe termen scurt ar trebui să fie proporționale cu scopul pentru care sunt colectate;

- (c) cererile complete de acordare a dreptului de intrare și de ședere temporară sunt prelucrate cât mai rapid posibil;
- (d) autoritățile competente ale unei părți depun eforturi pentru a furniza, fără întârzieri nejustificate, informații ca răspuns la orice solicitare rezonabilă din partea unui solicitant cu privire la stadiul de prelucrare a unei cereri;
- (e) în cazul în care autoritățile competente ale unei părți solicită informații suplimentare din partea solicitantului pentru a procesa cererea, acestea depun eforturi pentru a notifica, fără întârzieri nejustificate, solicitantului informațiile suplimentare cerute;
- (f) autoritățile competente ale unei părți informează solicitantul cu privire la rezultatul cererii imediat după ce a fost luată o decizie; în cazul în care cererea este aprobată, autoritățile competente ale unei părți informează solicitantul cu privire la perioada de ședere și la alți termeni și condiții relevante; în cazul în care cererea este refuzată, autoritățile competente ale unei părți pun la dispoziția solicitantului, la cererea acestuia sau din proprie inițiativă, informații cu privire la orice reexaminări sau căi de recurs disponibile; și

(g) părțile depun toate eforturile pentru a accepta și a prelucra cererile în format electronic.

Angajamentele procedurale suplimentare care se aplică persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii și membrilor familiei acestora¹

2. Autoritățile competente din Uniunea Europeană adoptă o decizie cu privire la cererea de acordare a dreptului de intrare și de ședere temporară a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii sau la reînnoirea acestui drept și notifică solicitantului decizia în scris, în conformitate cu procedurile de notificare prevăzute de actele cu putere de lege și actele administrative relevante, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de 90 de zile de la data la care a fost depusă cererea completă.
3. În măsura în care este posibil, autoritățile competente din Japonia adoptă o decizie cu privire la cererea de viză de intrare a unei persoane transferate în cadrul aceleiași companii sau la cererea permisiunii de extindere a șederii unei persoane transferate în cadrul aceleiași companii și notifică solicitantului decizia în scris, într-un termen de maximum 90 de zile de la depunerea unei cereri complete sau, dacă este cazul, după prezentarea unei cereri complete cu privire la intrarea și șederea temporară anterioară cererii de acordare a vizei de intrare, astfel cum este definită la punctul 4. În cazul în care nu este posibilă luarea unei decizii în termen de 90 de zile, autoritățile competente din Japonia depun eforturi pentru a lua o decizie într-un termen ulterior rezonabil.

¹ Punctele 2, 5 și 6 nu se aplică statelor membre ale Uniunii Europene cărora nu li se aplică Directiva 2014/66/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 mai 2014 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe în contextul unui transfer în cadrul aceleiași companii (denumită în continuare în prezenta anexă „Directiva privind transferurile în cadrul aceleiași companii”).

4. În sensul prezentei anexe, „cererea cu privire la intrarea și șederea temporară anterioară cererii de acordare a vizei de intrare” înseamnă o cerere prin care se solicită un certificat de eligibilitate. Perioada cuprinsă între data la care este eliberat certificatul de eligibilitate și data depunerii de către solicitant a cererii de viză de intrare nu este inclusă în termenul de 90 de zile menționat mai sus.

5. În cazul în care informațiile sau documentele aferente cererii sunt incomplete, autoritățile competente depun eforturi pentru a notifica solicitantului, în timp util, informațiile suplimentare necesare și stabilesc un termen rezonabil pentru transmiterea acestora. Termenul menționat la punctele 2 și 3 se suspendă până la primirea de către autoritățile competente a informațiilor suplimentare necesare.

6. Uniunea Europeană:

- (a) extinde la membrii familiei unui resortisant japonez care este persoană transferată în cadrul aceleiași companii în Uniunea Europeană, drepturile conferite membrilor familiei unei persoane transferate în cadrul aceleiași companii în temeiul articolului 19 din Directiva privind transferurile în cadrul aceleiași companii; și
- (b) acordă unui resortisant japonez care este persoană transferată în cadrul aceleiași companii în Uniunea Europeană dreptul la mobilitate în interiorul Uniunii Europene, în conformitate cu Directiva privind transferurile în cadrul aceleiași companii.

Cooperarea în materie de returnare și readmisie

7. Părțile recunosc faptul că o mai bună circulație a persoanelor fizice ca urmare a punctelor 1 – 6 necesită cooperarea deplină în domeniul returnării și readmisiei persoanelor fizice a căror ședere în interiorul unei părți încalcă normele de intrare și de ședere temporară ale părții respective.